

ΜΠΟΝΚΕΤΟ

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ!!!

Ἄς ἡσυχάσουν ὅλες ἡ κυρίες καὶ δεσποινίδες ἀπὸ τὰ θέσκανα τοῦ καλοκαιρινοῦ ἡδρώτος. Μὲ τὸ :

ΟΜΝΙΒΡΟΛ

Τὸ περίφημον αὐτὸ ἐπιστημονικῶς ἄδελφὸς προϊόν ἐμελετήθη ἵνα ἐπιτευχθῇ διπλοῦς σκοπός.

- 1) Ἡ καταστολὴ τῆς υπερβολικῆς ἐφιδρώσεως τῆς ἐπιδερμίδος
- 2) Ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἐκ τῆς ἐφιδρώσεως δυσχερέστου κακοσμίας.

Ἡ χρῆσις τοῦ δὲν ἀπαιτεῖ καμμίαν προπαραιοσχεύην. Εἶνε κρέμα ἀρωματικὴ, οὔτε λίπος ἀφίνει, οὔτε λερώνει τὴν ἐπιδερμίδα, τὸ ὑπὲρ τὴν μαλακῶνει καὶ τὴν τόνωνει.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Φαρμακεία καὶ Μυροπωλεῖα
Γεν. Ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Ἑλλάδα : **ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΚΑΝΖΟΥΧ.** Στὰ Περματζόγλου **ΑΘΗΝΑΙ.**

ΑΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΦΗΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΑΙ ΜΕ ΤΟ ΥΓΡΟΝ

DIXOR

ποῦ ἐξαφανίζει καθαρὰ· καθαρὰ καὶ εὐκόλως περικτὰς
τρίχας, αὐτοστιγμῆ.

Εἶναι τὸ εἰκονομικώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἀποψιλωτικά.

Τὸ ἔν τρίτον τοῦ φιαλιδίου ἀρκεῖ διὰ τὴν ἀποψιλώσιν τῶν δύο πιδῶν σὲ
δύο λεπτὰ τῆς ὥρας.

Εἶνε ὄντως ὄναιον νὰ κατορθωθῇ ἡ ἀποψιλώσις ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας. Μὲ τὸ DIXOR τὸ ἔπτεγμα. **FALCONET II**

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ DIXOR εἶναι γινόν. Ἡ ἀποψιλώσις γίνετο ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας. **DUPLO**

Τὸ ὑγρὸν DIXOR εἶναι τὸ ὄναιον δὲς ἀποψιλώσιν γὰρ τὰ χέρια καὶ τὰς κνήμης. **POPESCO**

ΤΟ DIXOR

πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ μεγάλα Μυροπωλεῖα καὶ Φαρμακεία.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Ἑλλάδα
I. M. ΚΑΝΖΟΥΧ Στὰ Περματζόγλου

ΑΘΗΝΑΙ

Εἰμεθα μαγευμένοι μὲ τὸ DIXOR. Ἰονίζον ὅτι ἐν ὑπόκει τὴν ἀποψιλώσιν γίνετο ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας. **DOLLY SISTERS**

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ἡ Ντροπαλὴ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΑΓΩΝΙΑ

(Ἀπὸ ἑνα φιλικὸ Ἡμερολόγιον)

5 Ἰουνίου 1926

...Μέσα στὴ ψυχὴ τῆς ὑπάρχει κατὰ τὸ σκοτεινὸ καὶ τὸ ἀνεξήγητο. Ἡ καρδιά τῆς εἶνε βαθειά ραγισμένη... Τὰ ἔξω ὅλα καὶ ὁμοῦ εἶνε κατὰ μέσα στὴν ἀλήθειαν καὶ φωτεινὴ ζωὴ τῆς, ποῦ δὲν μοῦ τοῦτε, ποῦ δὲν θέλει νὰ τὸ μάθω...
Εἶνε στιγμὴς ποῦ βαδίζει πλάι μου βοῦβή, χωρίς νὰ μιλήσῃ, χωρίς νὰ προσέξῃ... Τί σκέπτεται... Γιατί τὰ πονεμένα, ἐξωτικά τῆς μάτια κυτάνε πάντα τὸν οὐρανόν;
Δὲν τοῦ μὲ νὰ τὴν ρωτήσω...
Δὲν εἶνε μὰ βδομάδα ποῦ γνωρίστηκαμε... Μαντεύω τὸν πόνο τῆς, τὴν κοττάζω ἐπίμονα καὶ λυπημένα... Τότε χαμηλώνει τὰ μάτια τῆς, μοῦ πέρνει τὸ χέρι καὶ τ' ἀκουμπάει πάνω στὴν καρδιά τῆς. Ξανασηκώνει τὰ μάτια τῆς; μὲ κυττάει βαθειά μέσα στὰ δικά μου, σὰν νὰ μοῦ λέῃ :
— Εἶσαι ὅ,τι ἔχω ἀγαπήσει στὴ ζωὴ μου... Ἀγάπα με ὅπως σ' ἀγαπῶ !...
Κόβω κόκκινες παταρούνες καὶ στολίζω τὰ μαλλιά τῆς. Τῆς πηγαίνουν τόσο ὁμορφα !...
Θάθελα νὰ τὴν πνίξω μέσα στὰ λουλούδια. Ἀγοράζω ὅλα τὰ μπουκέτα ποῦ πουλοῦν στὸν μικρὸ ἐξοχικὸ δρομικὸ καὶ τὰ σκορπίζω ἐπάνω τῆς...
Χαμογελάει εὐτυχισμένα, γέρονε τὸ κεφάλι τῆς στὸν ὅμο μου καὶ μοῦ φιλεῖ τὰ χέρια...
6 Ἰουνίου 1926

Καθόμαστε σ' ἑνα χλοϊμένο ὕψωμα, μονάχοι μέσα στὴν ἀπέραντη φύσιν...
Ὁ ἥλιος βασιλεύει...
Τὰ πουλιά εἶχαν στήσει ὀρχήστρες γύρω στὰ δέντρα...
Ἡ πεταλούδες ἀράζαν νὰ περάσουν τὴν νύχτα μέσα στοὺς κάλυκες τῶν λουλουδιῶν.
Μιλοῦσε ὥρα πολλὴ πρόσχαρη καὶ ἑξοχιστά. Εἶχε ἑνα πορφέρο κέφι. Τὴν ἀκούγα μὲ μισόκλειστα τὰ μάτια, ὅπως ἀκούει κανένας μὴ γλυκεῖα, λιγιστικὴ μελωδία...
Κι' ἄξαφνα σάπασε...
Ἐνὸς ἑπερτε γύρω τ' ἀνοξιάτικο βράδυ, τὴν εἶδα νὰ γέρονε θλιβερά τὸ κεφάλι τῆς καὶ νὰ στεναίνει...
Τὰ μάτια τῆς πῆραν μὴ ἀπερίγραπτη καὶ βαθειά ἐκφρασι πόνου...

Ὁ Κ. Χάρης Σταματίου

Χωρὶς νὰ τὸ σκεφτῶ, χωρὶς ν' ἔξω τι κάνω, πῆρα τὸ κεφάλι τῆς μέσα στὰ χέρια μου, καὶ τῆς μίλησα. Τῆς μίλησα !... Ἡ φωνὴ μου ἔτρεψε ἀπὸ λαχτάρα...

— Τί ἔχεις ; Πές μου τί ἔχεις ;
Μοῦφράσε μὲ τὸ χέρι τὸ στόμα, σωριάστηκε στὴν ἀγκαλιά μου καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ...
Ἐκλαίει ἀπελπισμένα, μὲ πόνο... Δυνατὰ ἀναφυλλητὰ τάραξαν τὸ ντελικάτο, φειδίσιο κορμί τῆς...
Τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ποτάμι ἀπὸ τὰ μάτια τῆς καὶ ποῦβρεχαν τὰ χέρια...
Κι' ὅταν ἔκανα νὰ τῆς μιλήσω, νὰ τὴν ρωτήσω, νὰ μάθω, μοῦ βίεζε διαρκῶς τὸ χέρι στὸ στόμα καὶ κάρφωνε τὰ μάτια τῆς ἐκτεντικά στὰ δικά μου.
— Ὁ, ὄχι, ὄχι... ποτέ !...
Ἦρω, στὰ δέντρα τῶν κήπων, τραγουδοῦσαν τ' ἀηδονίαι...

7 Ἰουνίου 1926

Ἐπέρασαν δέκα ἡμέρες ἀπ' τὴ στιγμὴ ποῦ πρωτανιχυρίστηκαν τὰ μάτια μας καὶ μίλησαν ἡ καρδιές μας...
Νομίζω πῶς γνωρίζομασε χρόνια...
Στὴ καρδιά μου ἔχει φωλιάσει τώρα ἡ ἐλπίδα...
Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ μὰ χωρίσῃ πεινά... Καθόμαστε ὁ ἕνας πλάι στὸν ἄλλο, σπαταλοῦμε καὶ κυττάζομασε στὰ μάτια μ' ἐκφρασι ἀτελείωτης λατρείας...
Τίποτα δὲν μπορεῖ πεινὰ νὰ μὰς χωρίσῃ...

8 Ἰουνίου 1926

Σήμερον ἦταν ἡ μέρα τοῦ πρώτου μας φιλοῦ !
Καθὼς εἶχε πλέσει τὰ χέρια τῆς γύρω στὸ λαιμό μου καὶ μὲ κυττάζε μὲ μὴ λαχτάρα, σὰν νὰ θελε ν' ἀποκαταστή γὰ πάντα τὴ μορφή μου στὸ μυαλό τῆς, πῆρα τὸ κεφάλι τῆς στὰ χέρια μου, βύθισα τὰ δάχτυλά μου ἀνάμεσα στὰ εὐδοκίματα μαλλιά τῆς καὶ ἔσκαψα διηρόντας τὸ στόμα τῆς...
Τραβήχτηκε ἀπότομα πίσω, ἀφίγοντας μὴ διαπεραστικὴ κραυγὴ τρομαράς, ἀπλώσε τὰ χέρια τῆς μπροστὸς καὶ κυττάζοντας μὲ τρομαγμένα καὶ ἐκτεντικά στὰ μάτια, μοῦ φώναξε :
— Ὁμ !... Ὁμ !... Δὲν κάνει... Δὲν θέλω... Δὲν θέλω... σ' ἀγαπῶ σ' ἀγαπῶ τόσο !...
Σωριάστηκε ὅσοτα στὸν ντρίβιν καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ... Τὴν πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ τὴν ἡσυχάσα...

χασα κρατώντας την στοργικά...

— Δέν θέλω νά μου πῆς τίποτα. Κλείσε τὰ μάτια σου... 'Ησύχα-
σε... Κοιμήσου... 'Θά σε νανουρίσω γλυκά... ἀπαλά... νά, έτσι...

Σήμερα ἦταν ἡμέρα τοῦ πρώτου μας φιλίου...

Κι' ὅμως τὰ χεῖλη μου δέν ἀγγίζαν τὰ δικά της...

9 'Ιουνίου 1926

Σήμερα μου τὰ εἶπε ὅλα.

Μ' ἄνοιξε τήν καρδιά της ἀφήνοντας τὰ δάκρυά της νά τρέξουν
ἐλεύθερα.

Ἐκλαίγα σιγά, πονεμένα, μέ βαθειά ἀπελπισία, ἀκουμπώντας

στόν ὄμο μου καί διηγώντας τὸ θλιβερό της μυστικό...

Εἶνε ἀρρωστή !...

Ἡ ἀρρώστεια της εἶν' ἀπὸ κείνες ποὺ δέν γιαιτρεύονται, ποὺ
λυνώνουν τὸν ἄνθρωπο σιγά-σιγά καί τὸν στέλνουν στόν τάφο,

σκά τὸ εαυτοῦ του.

Τ' ἄκουσα κ' αἰσθάνθηκα τὴν καρδιά μου νά σταματᾷ.

Τὴν ἤξερα τὴν φοβική αὐτὴ ἀρρώστεια, τὴν ἤξερα καλά, δέν

ἦταν ἡ πρώτη φορά ποὺ γινόνταν νά

μοῦ ἀρπάξῃ τὴν ἀγάπην μέσ' ἀπὸ τὴν

ἀγκαλιά μου ! Αἰσθάνθηκα μέσα μου

ἕνα κόλασμα ὁρῆς γιὰ τὸ Θεὸ ποὺ

ἔδωσε στοὺς ἄνθρωπους τίς πιὸ φο-
βικές συμφορές κ' ἔκαμε τὴ ζωὴ τόσο

ὠραία καί τόσο θλιβερή καί δυστυ-
χημένη...

Τὴν ἐσφίξα κοντά μου καί τῆς μί-
λησα κοντὰ στὰ χεῖλη :

— Γι' αὐτὸ δέν ἤθελες ;...

Μοῦ κούνησε θλιβερά τὸ κεφάλι.

— Ναί, γι' αὐτὸ... Δέν θέλω νά

σοῦ κάμω ἕνα τέτοιο κακό... Στὴν

ἀρχὴ σκέφτηκα νὰ μὴ σέ ξαναδῶ,

μὰ δέν εἶχα τὴ δύναμιν. Κι' ἀποφάσι-
σα νά σε βλέπω... Κλείνω μέσα μου

τὸ θάνατο. Ἐνα φίλημά μου θάταν

σάν νά σοῦδινα μιά πιστολιά κατὰ-
στηθα... Μὲ καταλαβαίνεις ;...

Δέν θέλω νά πάθῃς τέτοιο κακό... Θεέ

μου, θά προτιμοῦσα νά πέθαινα κα-
λύτερα δύο φορές !... Νά σοῦ δώσω

τὴν ἀρρώστειά μου !... Ἐσένα !...

Χρυσάρι μου !...

Ἀνατρίχιαζε καθὺς μίλοῦσε κ' ἔτρεμε ὁλόκληρη...

Καί τότε... Ἐννοοῦσα τὴν καρδιά μου νά φουσκῶν ὅταν ἕνα

πελώριο κῆμα, ἐννοοῦσα τὸ φῶς μου νά θολώνῃ, ἐννοοῦσα τὸ αἷμα

μου ν' ἀνεβαίγῃ τὸ κεφάλι καί νά σφυρίζῃ δαιμονισμένα στ'

αὐτιά μου, κ' ἀπότομα, φρενιασμένα, τρελλά, ἀσυχράτητα, πα-
θιασμένα, ἐσκυπα κοντὰ της, εἰς τὴν καρδιά της καί τὴν φίλησα !

Ἦταν ἕνα φίλι διψασμένο, ἀπόκοτο, θερμὸ καί παράφορο, ἕνα

ἀπ' τὰ φίλια ἐκεῖν' ὅπου σοῦ δίνουν τὴν πιὸ δυνατὴ μέθη, ποὺ κάνουν

τὴ γῆ νά χορεύῃ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σου, ποὺ κάνουν νά κελαδοῦν

στ' αὐτιά σου χιλιάδες ποῦλιά, ποὺ σοῦ φαίνεται πῶς ὁ οὐρανὸς

βρέχῃ ἄστρα, ποὺ νοιώθεις τὴ γλῶσσα βαθειά μέσα σου, ἕνα ἀπ'

τὰ φίλια ἐκεῖνα ποὺ διακοῦν λίγα δευτερόλεπτα κ' ἔνανα αἰῶνα !...

Ἐκαμε ἕνα ἀπότομο τίναγμα νά ξεσπύρῃ, μὰ δέν μπόρεσε. Κι'

ἀρέθηκε νά παρασυρῇ, ἀδύναμη πειὰ, στό μεθῶς ποὺ λέγεται

ἀγάπη....

Ὅταν βγήκαμε στό δρόμο φαίνονταν λυπημένη. Τόχε μετανοί-
σει. Μὲ κυτοῦσε λυπημένα, μέ μιά λάμψη μετριοῦς, λαχτάρας στὰ

μάτια. Φοβόταν γιὰ τὴ ζωὴν μου κ' ἡ λαχτάρα της αὐτὴ μέ συ-
γχινόουσε βαθειά, ἀπέραντα...

15 'Ιουνίου 1926

Εἶνε μερικὲς μέρες ποὺ φαίνε-
ται τόσο χαρούμενη καί ξέγνοιαστη.

Θέλει νά τὰ τακτοποιῇ ὅλα μέσα

στὴ μικρὴ μας ἀπόμειρη φωλιά, ἀπ'

τὰ μαξιλάρια τοῦ νιβανίου ὡς τὰ

λουλούδια ποὺναι στὰ βάστα...

Τραγουδάει, τρέχει ἐπάνω-κάτω

μου εἰς τὴν γελαστό, χαρούμενα

βλέμματα καί φαίνεται σάν νά βοή-
κε τὴν ὑγεία καί τὴν χαρὰ της.

Μὰ σήμερα δέν ἦταν πειὰ έτσι..

Καί βαρὺ πλάκωνε τὴν καρδιά

της, καί τὸ σκοτεινὸ καί τὸ πέν-
θυμο ὕληρε στὴν ὄψιν της καί στὴ

ματιά της...

Μὲ κυτοῦσε ὥρα πολλὴ μ' ἕνα

τροπὸν βαθειὰ πονεμένο καί παρά-
ξενο. Ὑστερὰ κάθησε κοντὰ μου

κ' ἔκλαινε...

Αἰσθάνθηκα ἀξάφην μιά ἀπότο-
μὴ ἀνυσχία, ἕνα παράξενο φόβο.

Ἐσκυπα καί τὴν κύτταξα θαθεῖα

στὰ μάτια :

— Τί ἔχεις ;

— Θά φύγω !... Φεύγωμε γιὰ

τὴν ἐπαρχία... Πρόκειται γιὰ τὴν

ὑγεία μου... Κι' ὅμως δέν θέλω... Καλύτερα νά πέθαινα κοντὰ

σου, κοίτη...

Ἐνας δυνατὸς λυγρὸς τὴν ἐπνεψε, μιά πλημύρα δακρύων κύλησε

ἀπ' τὰ μάτια της, σφίχτηκε κοντὰ μου κ' ἔκλαιγε ἀπελπισμένα ὡς

τὸ βράδυ :

— Θά πέθαινω ἐκεῖ κάτω, τόσο μακριά !... Δὲ θά σε ξανα-
δῶ πειὰ !...

Ἐδεσα τὰ χεῖρά μου γύρω στὴ μέση της, ἐπλεξε τὰ λιγνά χέ-
ρια της γύρω στοὺς λαιμούς μου καί σφιχτήκαμε ὁ ἕνας κοντὰ στὸν

ἄλλο, μέ μιά λαχτάρα ποὺ μᾶς ἔκανε νά τρέμουμε...

Τὰ μαλλιά της, τ' ἀλησμόνητα μαύρα μεταξένια μαλλιά της μέ

τίς βαθειὲς χρυσοπράσινες ἀνταύγειες, μοσχοβολοῦσαν μεθυστικά.

Ροφούσα τὴν εὐωδίαν τὴν καὶ μεθοῦσα...

— Δέν θέλω νά φύγῃς !...

— Δέν θά φύγω... Ἀς πέθαινω... Φτάνει νά πέθαινω κοντὰ σου.

Κρατώντας τὰ χεῖρά σου, κυττάζοντάς σε στὰ μάτια... Θάρρη-
σαν σὲ ζητήσω !... Δέν θά μοῦ τὸ ἀρνηθοῦν αὐτὸ. Μ' ἄγαπᾷ

τόσο στοὺς σπῆτι !...

10 'Ιουλίου 1926

Αὐριο φεύγει γιὰ τὴν ἐπαρχία...

Καγεῖς δέν μποροῦσε νά φαντα-

σθῇ τὰ πράγματα ἐπὶ ποὺ ἦσαν...

Ἐπεσε ξάφην ἀρρωστή... Τὸν

ἀρρωστή !...

Ἀποφάσισαν νά τὴν πάρουν καί

νά φύγουν, μὰ δέν ἤθελε, ἀρνήσας

κ' ἔκλαιγε...

Τὴς ἐστελνα κάθε ἡμέρα λου-

λουδία... Βαθεῖα κόκκινα τριαντάφυ-

λλα... Βυσσινὰ τριαντάφυλλα... Τ'

ἀγαποῦσε τόσο...

Ἀπὸ τὴν εἶδα γιὰ τελευταίαν

φορά. Μ' ἄφησαν μόνο κοντὰ στὸ

κρεβάτι της...

Ἦταν τόσο γλυκὴ !... Σάν μιά

κέρση Παναγία !... Μονάχα στὰ μά-

τιὰ της φούντωναν τὰ ῥοῦα τοῦ

πυρετοῦ...

Τὰ γυνὴν λιγνὰ της χεῖρά μοῦ

νε φιλντισέσαν...

Γύρω στὸ γλῶσσό μου προσώπ' της ἐ-

πλώνονταν ἡ μαύρη θάλασσα τῶν

μαλλιών της !...

Ἡ φωνὴ της εἶχε γίνῃ πιὸ λεπτὴ, γλυκειά καί πονεμένη...

Τὰ μάτια της μεγάλωσαν ! Ἐγίναν πιὸ ἐξωτικά καί φεγγαρόφω-

θώπησε νά με κρατήσῃ μακριά της, μιά ἀκούμπισμα τὸ κεφάλι μου

στό λευκὸ της προσκέφαλο κ' ἐννοοῦσα στὸ μέτωπό μου τὴν φλόγα

τοῦ πυρετοῦ ποὺ τὴν ἔκαιγε...

Μοῦ μίλοῦσε ὅλη τὴν ὥρα σιγά, λυπημένα, ἀναπνεύοντας δι-

σκολα, μέ τὰ μάτια βουρκωμένα...

Τὰ λόγια της ἔμειναν βαθειὰ καρφωμένα στὴ μνήμην μου... Ἀ-

ξέχαστα λόγια, ποὺ δέν λησμονοῦνται ποτέ, ποὺ δέν γράφονται

σ' ἕνα ἡμερολόγιο... Ἀγα λόγια, βαθειὰ πονεμένης ἀγάπης, ἀγ-

πῆς σπαρταμένης... Λόγια ἐρωτικῆς ἀπελπισίας.

Θέλησα νά φιλήσω τὸ στόμα της, μὰ δέν μ' ἄφησε, ὅπως

τρομαγμένη τὰ χεῖρά της, σὲ μιά εὐλικρινὴ ἱκεσία :

— Ὀχι... Ὀχι... Σ' ἀγαπᾷ !...

Φίλησα τὰ μαλλιά της, βύθισα τὸ πρόσωπό μου μέσα στὴ μα-

ση τὸν τοῦς θάλασσα, ἀνάσασα βαθειά τὸ ἀέχαστο ἀρώμα τῶν...

Φίλησα τὰ φιλντισέσανα της χεῖρα...

Ἐσφίξα γιὰ τελευταίαν φορά τὸ ντελικάτο της κορμί ποὺ τότε

καρφοῦσε στὸ κρεβάτι, σάν πάνω σὲ σταυρὸ μαρμαρίου, ἡ ἀρρωστή...

Καί χωρίσαμε !...

Χωρίσαμε...

Ἀκούω ἀκόμα τὸ σπαρακτικό

ἀπελπισμένο της κλάμα... Πῆγε ὁ

κῆμα στ' αὐτιά μου ἡ κλαμένη

θρηνητικὴ, σπαραγμένη φωνὴ της :

— Χαίρε... γιὰ πάντα ἀγάπη

μου !... Ἀγάπη μου... στεργὴν, στε-

ργὴν καί πρώτη !...

Καί τώρα : Ὁ κόσμος γύρω μου

εἶνε αἰεὶς καί σκοτεινός.

Μικρὴ μου ἀγάπη !... Ἀγάπη

μου στεργὴν, στεργὴν καί πρώτη !...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ σταματοῦν τὸν

ὁλίστο ἡμερολόγιό τοῦ ἀντιχρυσίου...

Πῶς τελείωσε ἡ σπαρακτικὴ αὐτὴ ἱστο-

ρία; Τὸ τραγικὸ τέλος της μᾶς τὸ διαση-

τομο, μὰ καὶ δραματικὸ ἕνα τέλος...

Μὰ ἀπὸ μιά ἐπαρχία ἀπευθύνοντο πρὸς

ἐμὲ μὴν καὶ κολλημένο λίγα φίλια...

Καί νὰ τὸ τηλεγράφημα :

« Τζούλια ἀπέθανε. »

Τίποτ' ἄλλο...

Χάρης Σταματίου

ΣΠΟΥΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

M. M.

Σπάνια πρόσωπο ἐκφράζει αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν ἀβρότητα

καὶ τὴν συμπαθητικότητά. Τὸ ἁρμονικότερον σύνολον ποὺ μπο-

ρεῖ νὰ φαντασθῇ κανεῖς, καὶ μιά φυσιογνωμία τόσο γοητευτικὴ

τῆς ὁποίας ἡ λεπτὴ ὀμορφία κυρίως ἀναδεννύεται ὅταν εἶνε

χωρὶς καπέλλο μὲ τὰ μαλλιά της τεχνικὰ διευθετημένα σὲ πολὺ

τραβηγὰ μπαντὸ καὶ κῶτος. Ἡ ὀμίλια της πολὺ εὐχάριστη.

Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν της εἶνε ἡ ἡρεμία καὶ ἡ ἀδιαφορία

μὲ τὴν ὁποίαν δέχεται ἡ νεαρά κυρία τὴν πληθώρα τῶν θαυμα-

στικῶν κρίσεων. Καταναλίσκεται εἰς τὰς δεξιώσεις ποὺ παρεν-
εχται.

Ἡ Μοντάν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀπὸ τίς ὁραιώτερες καὶ πλέον ἐπιτυχεῖς δεξιώσεις τῆς ἐπο-

χῆς, τὴν παρελθούσαν δευτέραν παρὰ τῶ κ. καὶ τῆ κ. Α. Λαδο-

πούλου.

Αἰθουσα καλλιτεχνικὰ καὶ διάκοσμον ποὺ φανερώνει πο-

λὸ ἐμπνευσμένο γούστο.

Ἡ οἰκοδόμησις ὁραιότητὴ μὲ τοιαύτητα ἀπὸ μουσελίνια

ἐνδεδιμένα σὲ ἀποχρώσεις μωβ καὶ κίτρινο. Ἐδέχτο τοὺς κεκλημ-

ένους της μὲ τὴν γοητεία ποὺ τὴν χαρακτηρίζει.

Ἀμέτρητα τραπέζια μπρὶς συγκεντρώνοντες τὰς πλέον φα-

ντακὰς διασώτιδας καὶ διασώτας μεταξὺ τῶν ὁποίων κ. Εὐγε-

νία Ροῖδη, κ. Ν. Τριανταφυλλίδου, κ. καὶ κ. Π. Πετροκοκκίνο,

κ. καὶ κ. Μαλαμίδα μπλὲ - ροῦα ζωρζέτ, κ. καὶ κ. Ἀδαμίδη

μὲ ἀριστοτεχνικὴν τοιαύτητα, κ. καὶ κ. Πετρίδη κόκκινην ζωρζέτ,

κ. Ζισλιάνος, κ. καὶ κ. Β. Μελά χαριτωμένη μὲ κίτρινη μου-

σελίνα, κ. καὶ κ. Πάντου πολὺ εὐμορφὴ μὲ ἰδιότυπὴν

τοιαύτητα ἀπὸ κορδέλλες μοῦσε μωβ, κ. καὶ κ. Μπακοπού-

λου γοητευτικὴ ἐμφάνισις, μὲ μαύρη δαντέλλα, κ. καὶ κ. Γ. Κυ-

ριακοῦ μὲ γκρι - ραζὴν, κ. καὶ κ. Γ. Κυριακοῦ νοστιμωτάτῃ μὲ

κόκκινα, κ. διπλαράκου, κ. καὶ κ. Καμπάνη, κ. καὶ κ. Τσιρο-

πιδά.

Θαυμαστὲς ἐμφανίσεις δις Μικέτη Καμπάνη μὲ λευκὴν

τοιαύτητα ἐν συνδυασμῷ ἀπὸ κορδέλλες μοῦσε λευκῆς, δις Κά-

παρη μὲ ροζ ντεγκραντὲ τοῦλλια, δις Ἀλίκη Διπλαράκου μὲ λευ-

κὰ κορμ - σα

ΠΑΛΗΝ ΑΘΗΝΑ

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΜΑΝΔΟΛΙΝΑΤΑ

Πώς άρχισαν η Μανδολινατά. Οι μύσαι ενός δωματίου σκοτεινού. Ένας χαρακτηρισμός του μακαρίτου Ν. Στράτου. Όταν δεν υπήρχαν ανάλογα. Σανίδα... σωτηρίας. Νότες έπου... φεύγουν. Μία σκηνή του Όρφους μέσα στα θηρία. Και μία όρχήστρα Ανδριώτικη. Βάσανα και δέξες. Ο Λάβδας μεταμυσική και έπιστήμη. Τι χρησιμεύουν τα... καλαμάρια. Αι έκπληξεις του μακαρίτη Χρηστομάου. Όπου και ο Βενιζέλος κάνει καλαμπούρια... Τι θα έρεσε στον Μαρκαντωνάκη κτλ.

Η Μανδολινατά από καιρού πλέον έχει έπιβληθή στην Αθήνα. Ποιος όμως έξερε την βοεμική της ιστορία και την άπαρχή της, που είναι λίγο και σαν παραμύθι;

Για να γίνει η Μανδολινατά δεν χρειαστήκανε ούτε κεφάλαια, ούτε συνδρομές Κυβερνήσεων, ούτε ισχυροί φίλοι, ούτε «ευνεγείς ύποστηρικταί». Δυό - τρεις νέοι, μόνον, ο Λάβδας, ο Μήτσος, στρατιωτικός τώρα γιατρός, καλή και άνοιχτή καρδιά, αίσθησης καλλιτεχνική και ένα πρωί έπεσε μέσα στην Αθήνα, σαν από τον ουρανό, μία όρχήστρα μανδολινών, καθάρων και μανδολών.

Στην άρχή τέσσαρες ήσαν οι άποτελέσαντες την Μανδολινατάν —τι κρίμα που λησιμονώ των δυό τώρα τα όνόματα! —κατάρτισαν κουαρτέτο με δυό μανδολίνα, μία μανδόλα και μία κιθάρα. Είχαν ένοικιάσει ένα φτωχό δωμάτιο και έκει μέσα κρυφά και μυστικά, στο φως μιας καπνισμένης λάμπας, ενός τραπέζιου, ενός αναλογίου και πολλές φορές και του γκαρσονιού του άπέναντι καφεϊνίου, που για να φέρη έναν καφέ στους μύστας, θεωρούσε άναφαίρετο δικαίωμά του να γίνεται και τζαμπατζής άκουαής, προς μεγάλην άγανάκτηση του καφετζή, ο όποιος, στο τέλος, για να μη χάση το γκαρσόνι του, τους έκοψε τους καφέδες!..

Τό κουαρτέτο αυτό άπόχτησε μασέτρο, άπόχτησε πυρήνα δηλαδή, και άφου πυρήν υπήρχε σχηματίστηκε σε λίγο, και τό λοιπόν τό σώμα.

Δέν πέρασε πολύς καιρός και τά μέλη από τέσσερα έγιναν πέντε, οι πέντε έξι, έπειτα προστεθή και ένας δημοσιογράφος και ένας ζωγράφος και έγιναν όλοι - όλοι όκτώ.

Σε λίγο προστεθήσαν και δυό φοιτητά που μελετούσαν για τις γενικές των έξετάσεις και γενήσαν δέκα. Άγνωστον αν οι φοιτητά αυτοί πήραν δίπλωμα ποτέ!...

Τό δωμάτιο στο όποιο συγκεντρώνονταν δέν τους χορούσε πειά και έτσι... κατέλαβαν άλλο ευρύτερο από τό όποιο όμως τους έδιωξε κακή - κακώς ή σπιτονοικοκυρά, γιατί προτιμούσε τό Μορφέα από τη Μουσική! Κι έτσι η Μανδολινατά ένα πρωί, βρέθηκε σ' ένα ύπερφο, τό ύψηλότερο και άρχαιότερο ύπερφο των Αθηνών. «Τό δλον του οίκηματος, έγραψαν ο μακαρίτης Στράτος μία φορά, ήτο σαν ένα κνύτος όργάνου, άπρηχον τάς μελωδίας των μανδολινών και των... άνέμων».

Με τόν καιρό προστεθήσαν έκόμα όλίγοι μανδολινιστάι και κιθαριστάι —ερασιτέχνες πάντες—ένα αναλόγιο άκόμα, όλίγα παλαιοκάσιματα, έλεημοσύνη διαλυθέντων καφενέδων, και κρεμάστηκε από την όροφή χονδροειδέστατη πετρελαιούχος λάμπα, τεθείσης εις διαθεσιμότητα της μικράς έπιτραπέζιου.

Σε λίγο καιρό τά δυό αναλόγια έγιναν τρία και τη προσθήκη μιας σανίδας στη μέση, όλη η όρχήστρα έξοικονομήθηκε. Σε μία όμως πρόβα άκούστηκε αϊφνιδίως τριγμός στο γέφυκο αναλόγιο σοφιστήθηκε, γιατί έσπασε τό ένα του τό πόδι. Άμέσως ο μηχανικός της, παρέας περιέδεσε με τό μαντήλι του τό τραύμα και η πρόβες έξακολούθησαν!...

Έν τω μεταξύ και ή λάμπα χάλασε και την έπίτημο θέσι της κατέλαβε ένα σπερματόετο.

Μία φορά ο Μασέτρος έζητησεν ένα καλαμάρι, για να διορθώση μία νότα. Τό καλαμάρι βρέθηκε αλλά ήταν άχρηστο, γιατί είχε χρησιμεύσει ως κρηοπήγιο, μη ύπάρχοντος άλλου τρόπου να στηριχθή τό σπερματόετο... Δέν είχε μελάι κι έτσι ή νότα έμεινεν άδιόρθωτη.

Σάν να μ'ην έφθαναν όμως αυτά, τό καλοκαίρι έπέδοσαν κατά των μελών της μανδολινατάς διάφορες συμμορίες άιμοβόρων ζωφίων, που βγαίναν από τά χαλάσματα του σπιτιού και τη σκεβρομένη ξυλεία! Τά ζωφία αυτά περιέκυλωναν διψαλέα τους καλλιτέχνας, όπως τά θηρία τόν Όρφέα.

Κάποτε άκούστηκε τό φοβερό φάλτσο μιας κιθάρας.

— Βρέ τι κανείς αυτός; φώναξεν ο μασέτρος, σάν να τόν δάγκασε σκορπιός.

— Τι κάνω! «Ντό» βαρώ. «Ντό» είναι γραμμένο, Περίεργο! ο μασέτρος έπλησίωσε, έφύσησε τό «ντό» και τό «ντό»... έξηφανίσθη.

Τι είχε συμβή, για να φεύγουν ή... νότες έτσι! Ένα μικροσκοπικό άιμοβόρο ζωφίο είχε καθίσει στη θέσι του «ντό», άπάνω στο πεντάγραμμο και ο καθαριστής, έπειδή ο φωτισμός ήταν άτελής, τό έξέλαβε για νότα και τό έπαιξε!...

Άπό τότε, και έπειδή πολλά τέτοια ζωφία έπέδοσαν στα μουσικά βιβλία, κινούμενα από φιλόμυσο, φαίνεται αϊ-

σθημα, έλήφθη πρόνοια να... φυσώνται τά κομμάτια προς άποφυγή των φάλτσων.

Παραπλεύρως από τό οίκημα των μανδολινιστών, άνοικάνοντα δωμάτια. Μία φορά πιάσαν ένα από αυτά δυό Άνδριώτες, οι όποιοι μάχυναν έκει καμιά τριανταριά φίλους των, βρακάδες, κίτε βράδυ. Και τη στιγμή που οι μανδολινιστάι δοκίμαζαν μία Γερμανική συμφωνία, από τό δωμάτιο τό διπλανό, άκούγονταν ο ήχος μιας φουαριμόνικας, χορός, ηρώματα και τραγούδι:

«Ημ» δ' Ιάννης στο καίτοι

Στο καίτοι, στο καίτοι.

«Ημ» δ' Ιάννης στο καίτοι!

— Βρέ παιδιά, για τό Θεό, πάψετε! Έχουμε πρόβες έδώ!

— Ίντα να κάνουμε λέει; Τραούδι σας ται τ'ραούδι μας!...

Μέσα από τέτοια βάσανα, βάσανα που έξωραζόντο από την νεανική και πρόσχαρη ζωή των μανδολινιστών, πέρασαν μία Μανδολινατά, για να φθάση στις δέξες που έφθανον έπειτα, ώστε να θανατωθή και στην Ιταλία.

Όλες αυτές ή περιπέτειες άποτελούσαν έξωριστά μία άρχή δημιουργίας.

Ραγδαίες όμως ήσαν ή έπιτυχίες της. Στα 1911-1912 ήσαν ένα σωματείο έπίσημο, με κανονισμό, με έγγραφα, με σφραγίδες, με δόξα, με στρατιές αναλογίων, με άιθουσες συναλίων, αιδούς, μαθημάτων, κλητήρες, φράκα, πλούσιο φωτισμό, πολυτέλεια και θέσι. Την προσκαλούσαν στην Αίγυπτο, την προσκαλούσαν από την Όδησσό, την ζητούσαν στη Βιέννη. Κατέστη δηλαδή ένα τέτοιο σωματείο, που άπέσπασε τά έγκαθάρματα του μανδολινού και της κιθάρας, του βασιλέως της Ιταλίας, ένα σωματείο που βγήκε έξω από τά στενά ελληνική όφρα, ένα σωματείο που κατατρόκωσε όλους τους ιστορικούς της Μανδολινατάς κόρηδες, σ' μία τέη Κορμόνας νίκη...

Έπειτα ήλθαν οι πόλεμοι και σκορπίζαμε. Έγώ έμάθαινα κιθάρα και ο συμπαθής και συμφοιτητής μου Θεομάρτης κλης Παπαευσταθίου, άνωτερος ύπάλληλος της Μανδολινατάς.

Τώρα του Υπουργείου της Δικαιοσύνης, μανδολινο. Σαν κλητήρες ή έπιστράτευσε τού 12. κρέμασε την κιθάρα μου στο σπίτι μου και έφυγα. Όταν έναγνύσασα, έπειτα από καιρό πολύ, δέν ήμουν τίποτε στο σπίτι μου. Η μητέρα μου είχε πεθάνει, και από τη κιθάρα, μόνον ή θήκη της, καταξοχισμένη, κρεμότανε στον χώρο πένθιμα!

— Την φάγαν τά ποντίκια την κιθάρα!

Μου είπεν ή Κική, ένα συγγενικό μου κοριτσάκι, που μ'έδω γούστε στη σιωπή και την θλίψη του έρημου σπιτιού!...

Αυτό ήσαν όλο τό μουσικό μου στάδιο! Νά τέσσερα τάχα την Ελλάδα, από ένα κιθαριστή διάσημο, ο πλέμος που μ'έταμε να διακόψω τη μουσική μου μορφοσι; Δέν τό πιστεύω.

Πάντως όμως ή Μανδολινατά έστέρησε τη χώρα μας από έναν διδάκτορα των φυσικομαθηματικών, τόν Νίκο Λάβδα, τόν μασέτρο της Μανδολινατάς.

Έπί πολλόν καιρόν τόν διεκδικούσε ή έπιστήμη και ή μουσική. Μία μέρα έδω, δυό έκει, πράγμα που έκανε τόν μακαρίτη Χρηστομάου, να τού λήη όταν τόν έβλεπε, εις τό Πανεπιστήμιο:

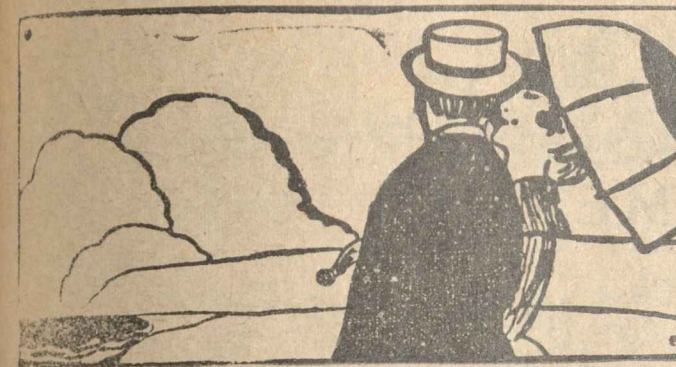
— Βρέ υπερμάντι, όλο και άπουσίες κάνεις!

Τέλος τόν έκέρδισεν ή μουσική. Συμβιβασμός πλέον δέν χωρούσε. Τό χλώριο ήταν άδύνατο να ζήση με τις νότες, τό νάτρο με τό μπετόλ και τό ύδροθείο με τις συμφωνίες και τις συγγραφές.

Κι έτσι έχασεν ή έπιστήμη ένα καθηγητή σε κάποιο άκαταμάχητο γυμνάσιο, κέρδισεν όμως ή Ελλάς μάν Μανδολινατά...

Τόν Μήτσον, μετά τόν πόλεμον, τόν πήρε δική της πύλη ή τριτική ή έπιστήμη. Τόν είδα φέροντα στρατιωτικήν (ισχυρή) πύλην, σε ένα τραμ της Καλλιθέας. Τόν Παπαευσταθίου τόν πάλι κόνιαναν οι νόμοι στο ύπουργείο. Η Μανδολινατά άγνοούσε σ'αυτήν, γιατί ζώ μακριά, πολύ μακριά από την Αθήνα. Ότι σάκας όμως την ένθυμούμαι, τι σκηνές και πρόσκα περνούσαν από τη μνήμη μου, τι γέλοια και άστεία και άνοιχτοκαρδιστή άπαράνη, τι άναμνήσεις ζωντανεύουν... Κι ο πιο σιδερωμένος έκει μέσα γινάσιος «άνθρωπος». Εδύμος, χαρός, άληθινός και άγέλης.

Θυμάμαι μία φορά που έπαυμένη ή Μανδολινατά ο Βενιζέλος, στις...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Μία Βασιλική κληρονομία

Πρό όλίγου καιρού έληξε ή έκκαθάρισις της περιουσίας της Αυτοκρατορίας του Μεξικού Καρλόττας, ή όποία άπέθανε παράφρων και εις βαθύτατον γήρας τόν Ιανουάριον του παρελθόντος έτους. Της περιουσίας ταύτης, ή όποία άνέρχεται εις 1.400.000, άνεγνώριστη κληρονομία ο βασιλεύς Άλβέρτος του Βελγίου, ο όποιος επί πλέον πρόκειται να λάβη και ένα κτήμα της Αυτοκρατορίας εν Άγγλία αξίας 170.000 λιρών. Η άποθανούσα διαθέσις Καρλόττα ήταν άδελφή του βασιλέως του Βελγίου και θεία του σημερινού βασιλέως, είχε δέ νυμφευθεί τόν Μαξιμιλιανόν άρχιδούκα της Αυστρίας, ο όποιος ώθούμενος υπό της μεγαλομανίας της Καρλόττας, έδωχεν τόν έπισφαλή θρόνον του Μεξικού. Η Καρλόττα παρέρρησε την ήμεραν τού τουφεκιμού του συζύγου της υπό τών Μεξικανών έπαναστατών.

Τό πιο καλόν κρασί του κόσμου.

Τό Οίνολογικό Μουσείο του Ρήνου άπέκτησεν έσχάτως τό πιο καλόν κρασί του κόσμου. Πρόκειται περί ενός πίθου γεμάτου από κοκκινό κρασί της Ρωμαϊκής εποχής, που βρέθηκε κατά τις άνακατασκευές που έγιναν στα Ρωμαϊκά έρείκια του Σπίρ. Τό κρασί αὐτοῦ άγεί την... ήλικίαν των 1.900 έτών! Σύμφωνά δέ με τις Ρωμαϊκές συνήθειες, τό κρασί αὐτό εινε άνακατεμένο με μέλι και διατηρείται άριστα. Τό πολύτιμο αὐτό πιθάρι σφραγίστηκε και τοποθετήθηκε στη μεγάλη αίθουσα των ρωμαϊκών άρχαιοτήτων, όπου οι φίλοι του... κρασιού περνούν για να τό θαυμάσουν... έξ άποστάσεως!...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η ΔΙΑΣΘΕΣΙΣ ΕΝΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

Κατά τόν παγκόσμιον πόλεμον ένα γερμανικό ύποβρύχιο είχε βυθισί ένα άγγλικό πλοίο που μετέφερε 3.500 βέργες χρυσού, αξίας 6 εκατομμυρίων και ήμισιες λιρών στερλινών, δηλαδή δυό δισεκατομμύριον δικών μας δραχμών. Μόλις έτελείωσε ο πόλεμος ή Άγγλική κυβερνήσις έσκέφθηκε ότι έρεπε να σώση τό θησαυρό αὐτό.

Είκοσι πλοίων και δότα άρχισαν άμέσως να έργάζονται. Η έργασία όμως ήταν δύσκολη γιατί τό πλοίο είχε βυθισθή σε βάθος 42 μέτρων, που εινε τό άνώτατον όριον, στο όποιο μπορεί να φθάση ένας δύτης. Τό χειρότερο έπίσης άπ' όλα ήταν ότι τό τορπιλλισθέν σκάφος είχε βυθισθεί σε μέρος όπου ισχυρά θαλάσσια ρεύματα παρημποδίζαν την έργασίαν των δυτών.

Μ' όλες αυτές τις δυσχερείς συνθήκες άπεφασίσθη να γίνει ή έπιχείρησις. Έχρειάσθησαν, όμως, όκτώ δολόκληρα έτη για να τελειώση.

Άπό τά 1920 έως τά 1921 έβγαλαν από τό κνύτος του πλοίου 857 βέργες χρυσού. Στα 1922 και στα 1923 έβγαλαν 1550 και τόν περασμένο χρόνο έβγαλαν 1100. Έφέτος ύπολογίζεται ότι θα τελειώση ή έξαγωγή.

Ας σημειωθή τώρα ότι δέν έδαπανήθη για την έργασία αὐτή παρά τό έν πέμπτον της αξίας του διασωθέντος χρυσού...

μεγάλες δέξες του. Τόν άκολουθούσε ο καλός Μαρκαντωνάκης. Τι γίνεσαι και που είσαι Κλέαρχε; —περιεργαζόμενος τά όργανα.

— Τι προτιμάτε κύριε Μαρκαντωνάκη, τόν έρώτησεν ο άδελφός του Λάβδας, μαντολίνο, ή μαντόλα, ή...

Δέν έπρόφθασε να τελειώση και ο Βενιζέλος τόν διέκοψε: — Ότε μαντολίνο, ούτε μαντόλα, ούτε τίποτε. Ο κ. Κλέαρχος ηροτιμάει τό... μαντολάτο!

Σταμ. Σταματίου

ΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΥΜΕΝΑΙΟΣ

EDGAR ALLAN POE

Τό δαχτυλίδι τό φορώ στο χέρι μου
Και τό στεφάνι τόχο στα μαλλιά μου.
Όμορφα ρούχα γύρω και μεταξοτά,
Λάμπουν μαζί με τά διαμαντικά μου
Και είμαι εύτυχισμένη στα σωστά...

Και ο καλός μου μ' αγαπά πολύ,
Μά όταν πίσσι όρκίστηκε σε μένα
Ένωισα τό στήθος μου βαρύ
Ένωισα τό στήθος μου βαρύ
Για κάποια, πούνε περασμένα...
Σάν νεκρική καμπίνα ήσαν τά λόγια του.
Κι έμοιαζε πολύ ή φωνή του σάν Έκείνου
Πού πέθανε στον πόλεμο, σε μακρινή χώρα
Και θάνε ίσως εύτυχής μέσ' τά όδράνια τώρα...

Δείχνοντας μάν άγάπη τρυφερή,
Μ' έφίλησε στο μέτωπο τ' όρσο,
Μά έμένα μία άνάμνηση πικρή
Με πάει σε κοιμητήρι μακρινό,
Και στέναζε σε πέτρα σκαλιστή
Όπου έχουν θάψη τόν παλιό μου έραστή!...

Κι έτσι ο γάμος μας έτέλειωσε
Κι ο όρκος της πίστης μας θεμέλιωσε
Μά εινε ή καρδιά μου λυπημένη
Κι ή πίσσι μου εινε πλέον έσχατισμένη
Μά όλοι με καλόν εύτυχισμένη
Τά όνειρα που βλέπω εινε βραεία,
Ό! άς μπορούσα να ξυπνήσω τώρα πειά!...
Μήπως έκείνος, όπου εινε πεθαμένος
Στις χώρες του, έκει ψηλά, δέν ειν' εύτυχισμένος!...

Μετάφρ. Κ. Οδρανής

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

Ήταν μία φορά ένας Γιάννης
Σ' ένα πρώινο χωριό
Πού δέν είχε ούτε χαίρι
Και δέν είχε ούτε μυαλό...

Μά σαν Γιάννης δίχως γνώσι
Τόν έπόνεσε ή καρδιά
Και τού κόλλησε μεράκι
για τή κόρη του Παππά...

Τάκουσαν μικροί μεγάλοι
και γελούσαν όχ! όχ!...
Παλαμίδα σου μυρτίζι
ντύνειντε να φάς κολιό!

Στόν Παππά πηγαίνει ο Γιάννης
μιά και δυό και τού μιλεί
Και τήν Έλενώ γρυέει
και τό χέρι τού φιλεί...

Μά ο Παππάς την άγιστούργα
πέρνει εύδης και τόν εορκίζει
Και με τή χοντρή μαγκούρα
στην αυλή τόν προβοδίζει...

Και κρατώντας τό στηθαίο
άνεβαίνει στο πατάρι...
—Κόρη μου να σε χαρώ
δυό λογάκια να σου πω...

Την άπαίζει άπ' την κοισίδα
την πετάει στην άντρομίδα
Χά! χά! χά! χά!...
Χά! χά! χά! χά!...

(Άπό τό δράμα «Όταν σπάση τά δεσμά τους του κ. Π. Νιρβάνα».)

Και τής κάνει τά πλεονά της
μαλακά σαν τήν... καρδιά της!...

Τάκουσαν μικροί μεγάλοι
και γελούσαν χά! χά! χά!...

Τής άγάπης τις λαχάρες
σούτ! και μήτε του Παππά,
Μά του Γιάννη τό μεράκι
κόρα τούγανε φορηάκι...

Φεύγει πειά μία και δυό
στο ψηλό καμπαναριό,
Βάζει τό σχοινί θηλειά
και κρεμάται στα καλά...

κι' ή ξαθή παπαδοπούλα
έγινε καλογροποπούλα!...

Τό χτωίχ στο δεξι της
κομπουσκούν στο χροβί της,
Εξάσσε πατέρα, μάννα
και τραέλι παραμύλι:

—Χτύπη Γιάννη την καμπάνα
για ν' άρχισή ή Λειτουργία!...

Τάκουσαν μικροί μεγάλοι
και γελούσαν χά! χά! χά!...

Χτύπη Γιάννη την καμπάνα,
για ν' άρχισή ή Λειτουργία!

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ήταν το άλογο που, πριν από λίγη ώρα είχε πετάξει κατά γης τον δήμο της Βάζας.

— Θανατίο άλογο!... είπαν οι Φερουλιάν. Καί, αν δεν άπα-
τώμαι είνε γενεάς γερομανιχών σαν την Γεζαβέλα. Καλή γενεά—
όχι οι Γερμανοί, αλλά τα άλογά τους!... Κατεριχκή και πιστή
γενεά—όχι οι Γερμανοί, πρὸς Θεοῦ!... τα άλογά τους, είπα-
με!...—Σὲ συγγαίρω, φίλε Ουγγολίνε!...

—Σὰς άφίνω έδώ, λοχαγέ, τὸ εὔρημά μου. Νά τὸ μονοπάτι
πού σὰς είπα. Θά σὰς φέρῃ κατ' εὐθείαν στὸν πύργο Καντάλ.
Καλὴ αντίκριση. Ὁ Θεὸς νὰ σὰς φυλάξῃ!

Ὁ Ουγγολίνος, σκαρφάλεως επάνω στὴν λεία του, σάν πίθηκος,
κ' έστρεψε τὰ νύχτα στὸν Ρολάνδο.

—Ε! κτήνος, πὺ τρέχεις έτσι σάν παλαβὸς!... Έλα δὼ νὰ
σὲ πληρώσω... φώναξε ὁ ιππότης.

—Άσε νὰ γίνῃς πρῶτα κοινοτάταυλος τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου
Σουλτάνου Σουλτεϊμάν, απάντησε γελώντας ὁ νάνος. Καί, κεντή-
σας τὸ άλογο μὲ τὰ σπιρουνία του, έγινε άφαντος στὴν στρῶση
τοῦ δρόμου.

ΠΩΣ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ Ο ΟΥΓΓΟΛΙΝΟΣ ΠΟΙΩΣΕ ΠΩΣ ΕΙΛΕ ΤΟ ΑΙΘΡΑΙΟ!

Ήταν ἡ επομένη τῆς τέτονος γονίμου σὲ συμβάντα νυκτὸς αὐτῆς.
Ὁ γλοιὸς ἤλιος τοῦ Ὀκτωβρίου δὲν φάνηκε
διόλου κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἡμέρας αὐτῆς.
Ἀπὸ τὸ πρῶτ, βαρὺ συννεφιά ἦταν άπλωμένη
στὸν οὐρανό.

Κατὰ τίς δύο τὸ απόγευμα, βασίλευε τόση
σκοτεινιά πὺ θαρροῦσε κανεὶς ὅτι σὲ λίγο θὰ
νύχτωνε... Ἡ Φύσις δόλοκληρη, αἰσθανόταν τὸ
πλησίασμα τοῦ χειμῶνος.

Ὁ Ουγγολίνος, γυρίζοντας στὸ «Έρμυρὸ Κα-
πηλιό» ἀφ' οὗ έκρυψε τὸ άλογο «του» σὲ
μιά έγκαταλειμμένη καλύβα καρθονισιάρων,
πῆρε τὸ ντουφέκι του καὶ βγήκε κυνηγῶ.

Στὸ κυνήγι του στάθηκε τυχερός· είχε χτυπή-
σει ἕνα ζαρκαδί, κ' έτοιμαζόταν νὰ τὸ φέρῃ
στὸ σπίτι του, στὰν άκουσε ξαφνικά, ἀπὸ μακριὰ
στὸ δάσος, κλαγγές ὄλων καὶ στρατιωτικὲς
προσταγές. Χωρὶς νὰ χάσῃ τότε καιρὸ, έκρυψε
φρονιμάτα τὸ ζαρκαδί καὶ τὸ ὄπλο του κάτω
ἀπὸ ἕνα θάμνο, καί, ἀφ' οὗ ἀπηλλάγη, έτοιμὸς
τὰ ένοχοποιητικὰ αὐτὰ φορτία, εξακολούθησε ἀ-
μέριμνος τὸν δρόμο του πρὸς τὸ καπηλειό.

Περνώντας, μῆκε μέσα στὴν καλύβα ὅπου
ἀναπαύονταν τὸ άλογο του, επάνω σὲ ξερὴ γλῶ-
σσά ἀπὸ τοῦς κόπους τῆς προηγούμενης νυκτὸς.
—Ὁρίο! ἔτσι! ἐμφύρισε προηγούμενης νυκτὸς.
Τριάντα σκοῦδα τουλάχιστον, μὰ τάντερα τοῦ
διαβίλου, σκοῦδα λέει ὁ φίλος μου λοχαγός.

Κατόπιν φορτώθηκε μιά δέσμη ξύλων, καί
εξακολούθησε τὸ δρόμο του.

—Κεῖνος ὁ λοχαγός, ὁ Ρολάνδος Φερουλιάν,
ψιθύρισε προχωρώντας, ἂν καί εἶνε κορμάτι
ἀνίκτορος εἶνε στὸ βράθος, ἂν τούτοις γεν-
ναῖος καί ἀξιόλογος ευπατριδῆς. Γιατὶ νὰ μὴ δεχθῶ τὰ χρή-
ματά του; Δὲν βαρύνει, ὅμως... σὰ νὰ μὴ φαίνεται δι' εἶνε
φρουμαρὸς κ' αὐτὸς σάν έμένα. Μπ! Θά ξαναῶρω ἄλλοτε δι' εἶνε
στὴ ζωὴ μου κ' ἐγὼ μεγαλοπρεπῆς πρὸς ἕνα ευπατρίδη!

Καί ὁ Ουγγολίνος, θὰ μονολογοῦσε ἀσφαλῶς ἐπ' ἀπειρον, ὅπως
δλοι οἱ ζῶντες στὴν μοναξιά, στὰν ξαφνικά κατελήφθη ἀπὸ τόσο
μεγάλου τρόμου ὅστε τὸ φορτίο του έπεσε κάτω, κ' αὐτὸς κυλί-
στηκε πάνω σ' αὐτό...

Ένας ψηλὸς καὶ ἀδύνατος ἄνθρωπος, τυλιγμένος μέσα σὲ μαῖο-
μανδύα καί μὲ τὸ πρόσωπο μισοσκεπασμένο ἀπὸ μιά μαύρη βε-
λουδίνη μάσκα, στεκόταν ὀρθὸς ἐμπρὸς του, καί τοῦ έκοβε έτσι
τὸν δρόμο.

—Υπάγε ὀπίσω μου Σατανά! τράβηξε ὁ νάνος μὲ φωνὴ
πνιγμένη ἀπὸ τὴν φρίκη. Καί σταυροκοπήθηκε δυο-τρεις φορές
γρήγορα-γρήγορα.

Τὸ φάντασμα ὅμως δὲν εξαφανίστηκε ἀπὸ μπρὸς του...

—Μὲ παίρνεις γιὰ διάβολο, τοῦ
είπε. Κάνεις λάθος ὅμως. Γιὰ κοίταξε
έδώ: Τὰ πόδια μου δὲν έχουν σου-
βλερὰ νύχια...

Καί συγχρόνως τοῦ ἄπλωσε ἕνα κομ-
ψωτότα πόδι. Ὁ νάνος πῆρε κάπως

θάρος.

—Τί μὲ θέλεις, έκαμπρότατε; ρώτησε.

—Εἶσαι ὁ Ουγγολίνος;

—Ναί, έκαμπρότατε.

—Θέλεις νὰ κερδίσεις τριάντα σκοῦδα χρυσά;

—Τριάντα σκοῦδα χρυσά! εἶπε καταθαμπομένος ὁ νάνος καί

—Τὴν ψυχὴ σου; Δὲν θὰ τὴν πλήρωσα τόσο ἀκριβὰ. Έπατο

—Γιὰ ποῖο λόγο νὰ τὴν αγοράσω; Ἀνήκει πρὸ πολλοῦ στὸ διαβολό...

—Ὁ Ουγγολίνος δὲ φοβόταν πειὰ. Ἀρχίσε νὰ γελᾷ.

—Τί τὸ καλλίτερο νὰ κερδίσεις τριάντα σκοῦδα, εἶπε. Φτάνει

—Νὰ μάθω ἂν μπορῶ...

—Μπορεῖς καί παραμπορεῖς μάλιστα.

—Πῶς;

—Γνωρίζεις τὸ μαρκήσιο Σίμωνα Βάζα;

—Τὸν γνωρίζω καί δὲν τὸν γνωρίζω. Δὲν τὸν εἶδα ποτέ, ἀλλὰ

—ἄκουσα πολλές φορές νὰ μιλοῦνε γι' αὐτόν.

—Αὐτὸ δὲ φτάνει. Πρέπει δταν τὸν ἀντικρύσεις νὰ εἶσαι πὺ

—θέση νὰ εἰπῇ: «Αὐτός εἶνε!»...

—Εἰπὸς ὁ ποιητὴς Φερουλιάν Γκρηκ έτόνισε ἀπερίφραστα:

—Δικαστὴ πὺ δὲν εἶνε ἀλάθευτος, δὲν έχουν τὸ δικαίωμα νὰ

—περὶ τὴν ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου!

—Τὴν ἴδια περίπτωσιν γινώμει εἶνε τότε κ' ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημο-

—κρατοῦ συμβουλίου τοῦ Παρισιῦ κ. Κ. Ντωσέ, ὁ ὁποῖος έβροντο-

—φώνησε σὲ μιά συνεδρίασί του:

—«Ἡ θεωρία «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ

—ὀδόντος» εἶνε ἐντελὴς ἀντιχριστιανική καὶ βάρβαρη. Ἡ θανατική

—ποινὴ εἶνε μιά ἀχρηστὴ ἐντελὴς στὴν ἐποχὴ μὰς σκλη-

—ρη, ἡ ὁποία δὲν ἐπανορθώνει κανένα κακὸ!

—Διηγήθηκε, μάλιστα, καί ἕνα ἱστορικὸ ἐπεισόδιο, μὲ

—ἔρση, τὸ βασίλειά τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 14ου.

—Ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἦταν κεκαρφημένος ἐναντίον τῆς

—θανατικῆς ποινῆς. Ἀπηγόρευε ἐμάλιστα τὴν ἐπιβολὴν

—τῆς καὶ στοὺς λιποτάκτες. Ἡ λιποταξία δὲ τὴν ἐποχὴ

—ἐκείνη ἐξωρεῖτο ὡς τὸ φοβερώτερον ἐγκλημα.

—Μιά μέρα πὺ ἐπιθεωροῦσε τὸ στρατό του, εἶπε στὸ

—συνταγματάρχην μαρκήσιο δὲ Ναυτῶ:

—Τὸ συνταγματάρχην δὲν εἶνε πλήρης, μαρκήσιε!

—Μεγαλειότατε, ἀπήντησε τότε ὁ συνταγματάρ-

—χης, ποτε δὲν θὰ μπορῶσουμε νὰ έχουμε πλήρη συν-

—ταγματα, ἂν δὲν κόψουμε τὰ κεφάλια μερικῶν λιπο-

—τακτῶν!

—Ὁ Λουδοβίκος, ὅμως, τοῦ ἀπήντησε:

—Αἱ, Ναυτῶ, ἀνθρώποι εἶνε κ' αὐτοί, δὲν εἶνε

—ροπαλάκια!

—Τὸ μεγαλειότατε, ὅμως, πᾶνγμα κατὰ τῆς θανατικῆς

—ποινῆς, τὸ έδωκε ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Ρεμάν Κολύς, ὁ ὁποῖος

—έβροντοφώνησε τὰ λόγια αὐτά, τὰ ὁποῖα συνεκλήθησαν τὸν κόσμο:

—«Ἡ θανατικὴ ποινὴ κάνει ἀδύνατη τὴν ἐπανόρθωσιν μιᾶς

—δικαστικῆς πλάνης! Καί πόσα παραδείγματα δικαστικῶν πλά-

—νῶν δὲν έχουμε ὡς τώρα! Ἀντὶ, λοιπόν, νὰ χαθῇ ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀ-

—νθρώπου, εἶνε προτιμώτερον νὰ σωθῶν ἂν τὸ θάνατο πολλοὶ ένοχοι!

—Ἰσχυρὸν αὐτὸ ὅλον αὐτὸ τὸ θόρυβο καταργήθηκε ἡ θανατικὴ

—ποινὴ στὴ Γαλλία ὑπὸ τὰς γενικὰς ἐπιδοκιμασίας.

—Αυστηρῶς, ὅμως, πρὶν περάσουν εἴκοσι χρόνια, ἤλθε ἡ ἀντίδρα-

—σις καί τώρα ζητεῖται πάλι ἡ ἐπαναφορὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς.

—Μὲ τὴν ευκαιρίαν αὐτὴ κάποιος Γάλλος περιοδικὸς παρέχει ἐνδι-

—κασις στὴ Γαλλία κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα.

—Σύμφωνα μὲ τίς πληροφορίες αὐτῆς, ὁ δῆμιος έπαιρνε 60 τάλ-

—ληρα τὸ χρόνο, πέντε πηχεῖς φράγμα γιὰ μιά φορεσιὰ, εἶχε κατοί-

—νησιν κ' ἐπὶ πλέον ἱδιαιτέρως ἀμοιβῆς γιὰ μαστιγώσεις, ἀ-

—παγωγισμούς, ἐκθέσεις στὸν τροχὸ καὶ ἄλλες τιμωρίες.

—Στὸ Παρίσι ὁ δῆμιος εἶχε κατορθώσει νὰ παίρνῃ σὺν τοῖς ἄλ-

—λοις καί ποσοστὰ ἀπ' τὰ φρούτα, τὰ ψάρια, τὸ χορτὸ κτλ. πὺ

—εἰσπράττοντο στὴν πόλιν.

—Όταν έστρέλει θανατικὴ ποινὴ στὴν περι-

—ορίαν ἕνός μοναστηριοῦ, έπαιρνε μέσα στὶς ἄλλες ἀ-

—μοιβῆς του... κ' ἕνα κεφάλιν χοίρου.

—Μεταξὺ ὅμως τῶν ἄλλων τὸν καθνόντων ἦταν καί

—τὸ εἶδος: έπρεπε νὰ πᾶν τοὺς χοίρους πὺ ἐπλανών-

—το στὸ Παρίσι, γιὰ νὰνε καθαρή ἡ πόλις.

—Στὰ 1757, τὸ ἐπαρχικὸ συμβούλιον τῆς πόλεως Ἀο-

—τονὰ ἐδημοσίευσε κανονισμό τῶν ἀποζημιώσεων τῶν

—δῆμιων, οἱ ὁποῖοι τὸ εἶχαν παρακάνει μὲ τίς ἀπατή-

—σεις τους. Ἰδοὺ, λοιπόν, οἱ ἀποδοχές πὺ ὀφίστησαν:

—Γιὰ καθὺ ἑνὸς ἐγκληματοῦ 90 φράγκα.

—Γιὰ τὸ διασκορπισμὸ τῆς τέφρας του στὸν ἀέρα 6 φρ.

(Ἀκολουθεῖ)

—Ὁχι... Μὴ μιλᾷς δυνατὰ... Ἀ-
κουσε με μὲ προσοχή...

ΑΙ ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Η ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΙΟΙ

Πῶς εἶχε καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινὴ στὴ Γαλλία καί πῶς τώρα χαλᾷ ὁ κόσμος γιὰ νὰ ἐπα-
νέλθῃ. Οἱ ἄνθρωποι κατὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Οὐγκώ. Ἡ θανατικὴ ποινὴ
κάνει ἀδύνατη τὴν ἐπανόρθωσιν μιᾶς δικαστικῆς πλάνης. Οἱ δῆμιος στὴ Γαλλία κατὰ τὸν 17ον
αἰῶνα. Πῶς ἐκανερίζοντο ἡ ἀποδοχές τους. Ὁ τελευταῖος δῆμιος καί τὸ αὐτοκίνητό του, κλπ.

Στὴ Γαλλία δημιουργήθηκε
τελευταία ἕνα μεγάλο ζήτημα.
ἂν πρέπει δηλαδὴ νὰ καθιερωθῇ
πάλι ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου, ἡ ὁ-
ποία εἶχε καταργηθῇ μὲ εἰδικὸ
νόμο έδώ καὶ εἴκοσι χρόνια. Τὰ
τελευταία ἀλλεπάλληλα ἐγκλημά-
τα ἐπικρατοῦσαν φοβεράν ἀντί-
δρασιν καί οἱ περισσώτεροι ἀνθρώ-
ποι συγγράφεις καί δημοσιο-
πιστὰ συγγράφεις γιὰ τὴν ἀπαναφορὰ τῆς
θανατικῆς ποινῆς.

Καί ὅμως, πόσος θόρυβος έγινε γιὰ νὰ κατορθωθῇ ἄλλοτε ἡ
καταργησις τῆς! Ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ εἶχε ἀρχίσει πρῶτος τὴν ἐκ-
στρατείαν καί τὸν ἀκολούθησαν ἀργότερα τὰ μεγαλειότερα πνεύματα
τῆς Γαλλίας.

Ὁ Ἀδόλφος Μπρισσὼν έτόνιζε πῶς ἡ λέξις δῆμιος, ἱκρίωμα,
κατατήρησις, μ' ἔδωκε τίς τραγικὰς εἰκόνας πὺ μὰς φέρουν στὴ
μνήμη, εἶνε πράγματα ἀναδρομικά, βάρβαρα, φρικώδη, πὺ δὲν
παράγουν στὸ σημερινὸ πολιτικὸν κόσμο.

Ἡ θεωρία «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ
ὀδόντος» εἶνε ἐντελὴς ἀντιχριστιανική καὶ βάρβαρη. Ἡ θανατικὴ
ποινὴ εἶνε μιά ἀχρηστὴ ἐντελὴς στὴν ἐποχὴ μὰς σκλη-

ρη, ἡ ὁποία δὲν ἐπανορθώνει κανένα κακὸ!

Διηγήθηκε, μάλιστα, καί ἕνα ἱστορικὸ ἐπεισόδιο, μὲ
ἔρση, τὸ βασίλειά τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 14ου.

Ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἦταν κεκαρφημένος ἐναντίον τῆς
θανατικῆς ποινῆς. Ἀπηγόρευε ἐμάλιστα τὴν ἐπιβολὴν

τῆς καὶ στοὺς λιποτάκτες. Ἡ λιποταξία δὲ τὴν ἐποχὴ
ἐκείνη ἐξωρεῖτο ὡς τὸ φοβερώτερον ἐγκλημα.

Μιά μέρα πὺ ἐπιθεωροῦσε τὸ στρατό του, εἶπε στὸ
συνταγματάρχην μαρκήσιο δὲ Ναυτῶ:

—Τὸ συνταγματάρχην δὲν εἶνε πλήρης, μαρκήσιε!

—Μεγαλειότατε, ἀπήντησε τότε ὁ συνταγματάρ-

χης, ποτε δὲν θὰ μπορῶσουμε νὰ έχουμε πλήρη συν-

ταγματα, ἂν δὲν κόψουμε τὰ κεφάλια μερικῶν λιπο-

τακτῶν!

Ὁ Λουδοβίκος, ὅμως, τοῦ ἀπήντησε:

—Αἱ, Ναυτῶ, ἀνθρώποι εἶνε κ' αὐτοί, δὲν εἶνε
ροπαλάκια!

Τὸ μεγαλειότατε, ὅμως, πᾶνγμα κατὰ τῆς θανατικῆς
ποινῆς, τὸ έδωκε ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Ρεμάν Κολύς, ὁ ὁποῖος
έβροντοφώνησε τὰ λόγια αὐτά, τὰ ὁποῖα συνεκλήθησαν τὸν κόσμο:

«Ἡ θανατικὴ ποινὴ κάνει ἀδύνατη τὴν ἐπανόρθωσιν μιᾶς
δικαστικῆς πλάνης! Καί πόσα παραδείγματα δικαστικῶν πλά-

νῶν δὲν έχουμε ὡς τώρα! Ἀντὶ, λοιπόν, νὰ χαθῇ ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀ-

νθρώπου, εἶνε προτιμώτερον νὰ σωθῶν ἂν τὸ θάνατο πολλοὶ ένοχοι!

Ἰσχυρὸν αὐτὸ ὅλον αὐτὸ τὸ θόρυβο καταργήθηκε ἡ θανατικὴ
ποινὴ στὴ Γαλλία ὑπὸ τὰς γενικὰς ἐπιδοκιμασίας.

Αυστηρῶς, ὅμως, πρὶν περάσουν εἴκοσι χρόνια, ἤλθε ἡ ἀντίδρα-

σις καί τώρα ζητεῖται πάλι ἡ ἐπαναφορὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς.

Μὲ τὴν ευκαιρίαν αὐτὴ κάποιος Γάλλος περιοδικὸς παρέχει ἐνδι-

κασις στὴ Γαλλία κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα.

Σύμφωνα μὲ τίς πληροφορίες αὐτῆς, ὁ δῆμιος έπαιρνε 60 τάλ-

ληρα τὸ χρόνο, πέντε πηχεῖς φράγμα γιὰ μιά φορεσιὰ, εἶχε κατοί-

νησιν κ' ἐπὶ πλέον ἱδιαιτέρως ἀμοιβῆς γιὰ μαστιγώσεις, ἀ-

παγωγισμούς, ἐκθέσεις στὸν τροχὸ καὶ ἄλλες τιμωρίες.

Στὸ Παρίσι ὁ δῆμιος εἶχε κατορθώσει νὰ παίρνῃ σὺν τοῖς ἄλ-

λοις καί ποσοστὰ ἀπ' τὰ φρούτα, τὰ ψάρια, τὸ χορτὸ κτλ. πὺ

εἰσπράττοντο στὴν πόλιν.

Όταν έστρέλει θανατικὴ ποινὴ στὴν περι-

ορίαν ἑνός μοναστηριοῦ, έπαιρνε μέσα στὶς ἄλλες ἀ-

μοιβῆς του... κ' ἕνα κεφάλιν χοίρου.

Μεταξὺ ὅμως τῶν ἄλλων τὸν καθνόντων ἦταν καί

τὸ εἶδος: έπρεπε νὰ πᾶν τοὺς χοίρους πὺ ἐπλανών-

το στὸ Παρίσι, γιὰ νὰνε καθαρή ἡ πόλις.

Στὰ 1757, τὸ ἐπαρχικὸ συμβούλιον τῆς πόλεως Ἀο-

Γιὰ συντριβὴ τῶν ὀστέων 60 φράγκα.

Γιὰ ἐκθεσιὰ στὸν τροχὸ 30 φράγκα.

Γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ βασανιστηρίου 15 φράγκα.

Γιὰ ἀμοιβὴ τοῦ γιατροῦ καί τοῦ χειρουργοῦ πὺν παρευρίσκοντο

στὴν ἐκτέλεσιν 5 φράγκα.

Γιὰ τὸν ἀμαρτὰ πὺν θ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ ΤΖΕΤ'ΙΜΕ ΣΜΙ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ταράγμένη απ' όσα της συνέβησαν τις τελευταίες νύχτες δεν κοιμάται πλέον πια μόνον την ημέρα. Έφαρμόσαμε ότι μάς συμβουλευατε και μάς υποδείξατε. Την νύχτα, αν και υπάρχει κίνδυνος να παρεξηγηθώ, πηγαίνω και της κρατώ συντροφιά ως τα μεσάνυχτα. Μολαταύτα φαίνεται πως το πνεύμα του κακού, πώς το φάντασμα του νεκρού της συζύγου πλανάται ακόμη μέσα στο σπίτι...

Έλπιζω να μη συμβή τίποτε, μέχρις ότου έλθω.

Μ' αγάπη και σεβασμό
Τζώρτζ Πέτερσον

(*Επιστολή του Ιατρού Τζώρτζ Πέτερσον προς τον καθηγητή Ουίλλιαμ Τζάκσον)

Σεβαστέ μου φίλε,

Εσκόπευα να μη σου στείλω άλλη επιστολή, περιμένοντας να ρθής δίδιος στο Λονδίνο. Να όμως, που αναγκάζομαι να σου γράψω τα νέα περιστατικά που συνέβησαν προχθές στο Νεκροταφείο, έσφαλμένος σου και τα σχετικά αποκόμματα των εφημερίδων. Η κόρη του φύλακος που είδε πρό ημερών ένα μυσταίο στους τάφους και στους ανθρώπους του νεκροταφείου μια αλλόκοτη σιά, βρέθηκε προχθές πάλι λιποθυμή, μέσα στην εκκλησία του Νεκροταφείου!

Είχε πάει εκεί ν' ανήσει τα καντήλια, λίγο μετά το βασιλείωμα του ήλιου. Έπειδή όμως είχε νυχτάσει και άρχισαν να φανή ο πατέρας της, ανήρτησε κ' έτρεξε να δει που είναι...

Ψάχνοντας έφτασε κοντά στον τάφο του Στήβενς, όπου πρό ημερών συνέβη το άλλο εκείνο τρομακτικό περιστατικό στην κόρη του. Προχωρούσε μέσα στο σκοτάδι και στην άμνηση μ' ένα φανάρι στο χέρι, όταν έφαρνα άκουσε μακρινά, μέσα στους δάμνους, ορλιαχτά σκύλου.

Νομίζοντας πως πρόκειται για κανένα από τους σκύλους του νεκροταφείου προχώρησε προς το μέρος που ακούγονταν τα ορλιαχτά, φωνάζοντας τ' όνομα της κόρης του.

Όταν έφτασε κοντά στον τάφο του Στήβενς, είδε να περπατάει κοντά του και να φεύγει ένα σκυλί παρόμοιο με μεγάλος σκύλος, με κόκκινα, σπινθηροβόλα μάτια...

Ο φύλακας ο οποίος ήρθε μερικά βήματα τρομαγμένος και στάθηκε κάπως από ένα δ νύχτο. Έβλεπε εκεί άκοιτά λαπά, με τ' αυτιά τεντωμένα, και δεν άδωνε ν' ακούσει και πάλι τα ορλιαχτά του σκύλου, που μακριά τώρα, να οβάνουν μέσα στο σκοτάδι της νύχτας...

Έξαισθητικά ανήσυχος απ' το αλλόκοτο αυτό περιστατικό, ο φύλακας έσπευσε παντού μήπως εύρη την κόρη του, την έκάλεσε φωνάζοντας δυνατά, μα δεν την βρήκε πουθενά. Σκέφθηκε τότε να γυρίσει να ειδοποιήσει τους φύλακας για ό,τι του συνέβη και να τους παρακαλέσει να ερευνηθούν μαζί σ' όλο το νεκροταφείο. Καθώς έτρεξε όμως αντίκρυσε, περνώντας μπρος στην εκκλησία του νεκροταφείου, την πόρτα της άνοιχτη και τα περισσότερα καντήλια σβηστά. Αυτό τον έκανε πιο ανήσυχος. Και για να εξακριβώσει τι συμβαίνει τρέβησε να μπει μέσα στην εκκλησία... Μόλις όμως έφτασε στην πόρτα και κύτταξε μέσα, μια γραυγή άνησυχίας και τρομού έέφυγε από το στόμα του. Αντίκρυσε σκοτεινή κάτω στις πλάκες την κόρη του. Ένα μικρό αϊλάκι αίματος υίτηρε πλάι στο κεφάλι της...

Τρομαγμένος ο δισταγμός φύλακας πλησίασε κοντά, έσκυψε, της έπιασε τα χέρια και άρχισε να την καλή με τ' όνομά της...

— Παιδί μου, φτωχό μου παιδί, σ' εσκότωσαν!...

Γρήγορα όμως άντελήθηκε πως η κόρη του δεν ήταν νεκρή. Άνάστανε έλαφρά, τα χέρια της ήταν ερεστά...

Ο φύλακας κύτταξε τότε με το φως του φαναριού του και είδε πως η κόρη του ήταν μόνον έλαφρά τραυματισμένη στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Το αίμα είχε σταματήσει πεινά, ήταν πολύ χλωμή.

Χωρίς να χάσει καιρό ο φύλακας έκανε ένα γύρο μέσα στην εκκλησία κ' έρευνε παντού, δεν μπόρεσε όμως ν' ανακλύσει τίποτε το ύποπτο.

Ποιος είχε χτυπήσει την κόρη του;

Ποιος μπορούσε να έχει προηγουμένα

έναντιον του άθώου αυτού πλάσματος;

Κατασυγχνημένος ο γέρο-φύλακας σήκωσε την κόρη του από το δρόμο, πήρε το φανάρι του και τράβηξε προς το φυλάκιο. Στο δρόμο, ανάμεσα στα μνήματα, δεν του συνέβη τίποτε το άδοξο. Άκουσε μόνον μακρινά, στην άλλη άκρη του νεκροταφείου, για τα λευταία φορά το ούρασμα του παραξένου σκελίου που έδενε να από το μνήμα του Στήβενς...

Φθάνοντας στο φυλάκιο ο πατέρας της δύστηνης κόρης του πλάγιασε στο κρεβάτι της κ' έτρεξε να ειδοποιήσει τους άλλους φύλακας, οι οποίοι έτρεξαν άμέσως, περίεργοι για όσα συνέβησαν. Η γυναίκα ενός από αυτούς έφρόντισε να καθαρίσει την πληγή της κόρης και να την φέρει κατόπιν στάς αϊσθήσεις της.

Η μικρή, μόλις συνήλθε, έροξε γύρω της ένα τρομαγμένο βλέμμα. Όταν αντίκρυσε τον πατέρα της, οίχτηκε άπάνω του τρομαγμένη, τον άγκάλιασε σφιχτά και φώναξε με λαχτάρα.

— Πατέρα, φοβάμαι!... Φοβάμαι!...

Ο πατέρας της την έσφιξε στην άγκαλιά του και προσπάθησε να την καθησυχάσει.

Η φτωχή μικρούλα έτρεμε δολόκληρη και σπαρταρούσε σαν να φέρι... Τα μάτια της γυρίζαν φοβισμένα δεξιά κ' αριστερά, τα χέρια της τρέμανε...

Της έδωσαν να πιη ούισκυ, μέσα σ' ένα ποτήρι νερό κ' αμέσως της έκαμε καλό.

Την άφισαν λίγη ώρα να συνέρθη έντελώς και κατόπιν την ρώτησαν τι της συνέβη.

Η μικρή κόρη διηγήθηκε τότε πως ενώ είχε μπει στην εκκλησία και άναβε τα καντήλια, άκουσε προς το βάθος κάποιον αόριστο φωνά βήματα. Στην άρχη δεν έδωσε και τόση σημασία. Είχε περπατήσει στο τρίτο καντήλι κ' έτοιμάζοταν να το ανάψει, όταν έβλεψε το σκυλί που είδε προχθές κοντά στο αλλόκοτο και το ανήσυχτο. Ένας παράξενος τρώμας τον έπιασε, ανατρίχιασε άπτομα, ένοιωσε πως κάποιος έστεκε πίσω της, σε λίγη βρήκατον άπόσπαστο. Πώς της γινήθηκε το συναίσθημα αυτό;

Τι την έκανε να υπομιασθή ένα τόσο τρομακτικό πράγμα;

Μυστήριο!... Μολαταύτα ήταν έλαφρη πώς δεν ήταν μόνον της μέσα στην εκκλησία. Δεν έβλεπε τίποτε. Δεν άκουσε τίποτε. Κι όμως φοβόταν, φοβόταν άπεριόρατα.

Για μια στιγμή σκέφθηκε να φύγει άπτομα και να κυττάζει γύρω της, μα δεν τόλμησε...

Άναψε άλλο σπείρο κ' έτοιμάζοταν ν' ανήσει το καντήλι, όταν έφαρνα ένοιωσε μια κούνη πνοή στον τράχηλό της, κ' έαν πνοή ανθρώπου, που την έπαιρνε ν' αφοκίση...

Μη μ' ωρτώντας πεινά να συγκρατήσω, τρέλλα απ' το φόβο, γύρισε άπτομα πίσω της κ' αντίκρυσε και το άδοξό τρώμας τρωμερό, και το φοβερό...

Ένας άγνωστος άνθρωπος, έτοιμος να φεύγει, ήμικαμένος κύριος, με φοβερό φως, έπαιρνε την κόρη της...

Την κυτούσε μ' ένα βλέμμα κρύο και παγωμένο, μ' ένα βλέμμα που έσχωρούσε σαν σιλέτο στην καρδιά της...

Η δυστυχισμένη κόρη νόμισε στην όρχη πως την γελούσε τα μάτια της, πως πρόκειται για κάποια παροίδηση...

Η φωνή της είχε κοπή στο λαιμό της. Τα πόδια της λιγοθυγαν.

Άκουγε σχεδόν τους παλμούς της καρδιάς της, που χτυπούσε γρήγορα και δυνατά...

Θάθελε να φωνάξει, να φύγει, να τρέξει προς το μέρος που έφτανε τον πατέρα της ή τους άλλους φύλακας, μα της ήταν άδύνατον να κινηθή απ' τη θέση της. Είχε μαρμαρώσει!

Ο άγνωστος έκείνος άνθρωπος, ο νεκρός έκείνος, ο σκαμμένος απ' τον τάφο του και γυρίζοντας μέσα στο νεκροταφείο, άγνοων τι γυρεύοντας, της έφραζε το δρόμο, την κύτταζε στα μάτια, έγρινα, τρομερά! Το κύτταμά του έκείνο την παρέλυσε...

Η δυστυχισμένη κόρη παγωμένη δολόκληρη, έτοιμη να σπαστεί κάτω, είχε σκύνει τώρα τα μάτια της για να μη τον βλέπει. Δεν έβλεπε απ' αυτόν παρά τις άκρες των μαύρων, λουσμένων παπουτσιών του. Έξαφνα όμως αντίκρυσε το χέρι του να σηκώνεται άσφα-άσφα προς το μέρος της, προς τον ώμο της, σαν να θέλει να την πιάσει και να την σπρώξει κοντά του... Τη στιγμή αυτή, ο τρώμας της έφτασε στο κατακόρυφο.

(Άκολουθεί)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ANDRÉ RAUSAN

ΕΡΩΣ ΣΥΖΥΓΩΝ

Η κυρία Βατάρ σταμάτησε μια στιγμή και κύτταξε στα μάτια του άντρα της:

— Γιατί με κυττάς; ρώτησε αυτός.

— Έτσι, σέ κυττάζω!

— Όχι, κάτι σκέπτεσαι!

— Δεν σκέπτομαι τίποτα αγαπιά μου, σέ κυττάζω...

— Έγες τώρα τόση ώρα που δεν ξεκολλάς τα μάτια σου από μένα μου...

— Σε βρίσκω σήμερα, εξαίρετικά όμορφη...

— Ναι το πιστεύω;

Μετά τον δυό συζύγων έπ' ακολούθησε μικρά σιωπή. Ο κύριος Βατάρ χωρίς να προσέση τίποτ' άλλο στη γυναίκα του, βυθίστηκε πάλι στην ανάγνωση της εφημερίδας του. Μα δεν μπόρεσε να ακολουθήσει το διάβασμα επί πολύ. Τα κοινά νέα έκείνης της ώρας, παρά το έδαρετικό τους ενδιαφέρον, δεν φαινόταν να τον ταράζουν. Ο κύριος Βατάρ είχε κάποια άλλη σκέψη στο

πρόσωπό του. Κάποιο άλλο πρόβλημα φαινόταν να τον άπασχολή και περισσότερο απ' τη πολιτική κατάσταση. Έκείνη την ημέρα ο κύριος Βατάρ είχε

αποφασίσει να μην μπει στην πόλη. Ο κύριος Βατάρ δεν μπορούσε να έχει κανένα παράπονο απ' την διανομή της γυναίκας του. Είχαν δέκα χρόνια παντρώου και η κυρία Βατάρ δεν είχε δώσει ποτέ άφορη στον άνδρα της.

— Άπαι, δεν χόρτασες πεινά να με κυττάς; τού έανάθε έκείνη.

— Όχι! Δεν σε χορταίνω ποτέ...

— Και δεν παρετήρησες καμιά αλλαγή άπ' εμένα;

— Όχι!

— Τότε δεν είσαι έξυπνος άνθρωπος.

— Όχι, όχι! Μη μου το λες αυτό! Έλα κοντά μου!

— Έλα να με φιλήσεις μια φορά ακόμα!

Και μόνο τότε, όταν τα χείλη της γυναίκας του έφταναν στο δικό του, η καρδιά του κυρίου Βατάρ έφτανε ότι άνακουφίστηκε λιγάκι.

Το άλλο πρωί η κυρία Βατάρ ήταν λιγάκι οδιάθετη. Παρεπονοτο έίχε έλαβε σοβαρό πονοκέφαλο.

Ο άντρας της πήγε κοντά της και προσπάθησε να την παρηγορήσει.

— Δεν είχε τίποτα! Δεν είχε τίποτα! της έλεγε. Θά περάσει...

Έκείνη τον κυττάζε στα μάτια, χωρίς να μιλήσει. Ό! έκείνο το βλέμμα της! Έκείνη η γλυκειά λάμψη των ματιών της!...

Ο κύριος Βατάρ αισθανόταν ότι έβλεπε τα μάτια της γυναίκας του να τον κυτούν όπως την έποχη που την είχε πρώτο-πρώτο...

Έξαφνα βγάλε το ώρολόι του και κύτταξε την ώρα.

— Ω! ελε! Μόλις προφταίνω...

— Πού θά πάς; τον ρώτησε έκείνη.

— Δεν το ξέρεις; Σήμερα είναι η κηδεία της γυναίκας του φίλου μου 'Ολλιέ.

— Α! να! Έκανε η κυρία Βατάρ! Πρέπει να πάς! την καύτη την κυρία 'Ολλιέ!...

Και οι δύο συζυγοί χωρίστηκαν σέ λίγο, άφου ξανάδωσαν άκόμα ένα φιλί.

Ο κύριος Βατάρ ήταν παγερός και συννεφιασμένος. Ο κύριος Βατάρ έπαιρνε σ' ένα βαρύ παλτό έφτασε σέ πέντε λεπτά στην εκκλησία της συνάξεως του, όπου θά έμελιναν τον νεκρό της γυναίκας του φίλου του.

Μόλις μπήκε μέσα στην εκκλησία ο κύριος Βατάρ και είδε το πρόσωπο της κυρίας 'Ολλιέ, αισθάνθηκε ένα ρίγος σ' όλο τον

τόπο. Από την έποχη που παντρεύτηκε, έδω και δέκα χρόνια, δεν είχε ξαναπαίει ποτέ τον σέ κηδεία. Η νεκρολογία ακολουθία είχε άσχετο. Ο κύριος Βατάρ κάθισε σέ μια γωνία και κυτούσε μπροστά του με προσοχή, παρασβώντας να διακρίνει από μακριά το φίλο του, που κατόπιν κοντά στο προσέφαλο της νεκρής ακολουθίας του. Απ' το μυαλό του κυρίου Βατάρ, καθώς παρασβόσε ή νεκρώσιμη ακολουθία, περνούσαν ή πιο παράξενες σκέψεις.

Άσυναίσθητα είχε φέρει τη σκέψη του στο παρελθόν, στα παιδικά του χρόνια...

Έβλεπ τον πατέρα του, τη μητέρα του! Οι σκέψεις των παιδιών άγνημένων του ροσώπων περ' όσα απ' τ' μυαλό του! Έστρεψαν έναφρονι στη μνήμη του τα πρώτα χρόνια της γνωριμίας με τη Βέρθα, τη γυναίκα του! Πόσο την αγαπούσε, πόσο την έλάτρευε! Προσπαθούσε να πάρη τη θέση του φίλου του, να ζήσει κ' αυτός στην φαντασία του τις όδυνηρές έκείνες στιγμές που πενούσαν τώρα δ κύριος. 'Ολλιέ!...

— Ω! Ψιθύρε ο κύριος Βατάρ! τι φοβότο! τι άνεπαφόρο έρωτο είχε να χάνη κανείς απ' τον κόσμο την ύαρεξη που τόσο άγάπησε στη ζωή του!...

Η νεκρώσιμη ακολουθία είχε τελειώσει. Οι συγγενείς της νεκρής είχαν σταθεί στην πόρτα της εκκλησίας κ' έδεχοντο τα συλλυπητήρια του κόσμου. Ο κύριος Βατάρ βγάλε από την τσέπη του ένα μαν ήλι και έσκούπισε τα δακρυσμένα μάτια του. Με βήματα άρχα και κλονισμένο προχώρησε προς το μέρος του φίλου του. Πόσο τον είδε άδύνατο! Πόσο τον είχε ατιβάλλει ή ληψή.

Οι δύο φίλοι κυττάχτηκαν άφωνα και έδωσαν τα χέρια τους. Τα μάτια του κυρίου Βατάρ γέμισαν δάκρυα!

— Ω! πόσο δυστυχισμένος, πόσο δυστυχισμένος ήταν ο φίλος μου!...

Μόλις βγήκαν έξω, ο κύριος Βατάρ έκανε ν' άνεβη σ' ένα άμαξί για ν' ακολουθήσει την κηδεία ως το νεκροταφείο. μα την ίδια στιγμή ένα σύννεφο πέραςε απ' το νού του, μια μαύρη σκέψη τον έκανε ν' αλλάξει γνώμη. Σκέφθηκε ότι ή Βέρθα, η γυναίκα του, που την είχε άφήσει λίγο αδιάθετη, θά τον περιμενε, θά ήθελε ίσως να τον λή. Θά τον ζητούσε...

— Δεν θά πάω! είπε μέσα του. Πρέπει να ξαναγυρίσω σπίτι μου...

Και χωρίς να χάσει καιρό, άφου άφησε να φύγουν όλα τ' άμάξια και έκανε τρεις φορές το σταυρό του, έπηρε το δρόμο για το σπίτι του...

Σ' όλο το δρόμο όσο να φτάση στην κατοικία του, ο κύριος Βατάρ βασανίζοταν από τις πιο πένθιμες σκέψεις. Η κηδεία της γυναίκας του φίλου του τον είχε άναστατώσει...

Μόλις έφτασε σπίτι του άνοιξε βιαστικά την έξοδο και ν' άνεβηκε τρεις-τρεις τις σκάλες. Πριν μπει μέσα στο διάδρομο σταμάτησε λιγάκι και σκούπισε τ' ιδρωμένο μέτωπό του! Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά, χωρίς κ' αυτός να ξέρη γιατί. Μια νεκρική σιγή άπλωνότανε μέσα στα δωμάτια του σπιτιού του!

Και όμως, ή γυναίκα του είχε πάντα τη συνήθεια να τρέχη να τον άνιξη μόλις άκουγε τα βήματά του!

Κατακίπνους και φοβισμένους σταμάτησε άπτομα και άφου γκρόστηκε λιγάκι:

— Βέρθα, Βέρθα! Φώναξε την ίδια στιγμή. Έξαφνα είδε ν' άνοίγεται ή πόρτα της κρεβατοκάμαρας και να παρουσιάζεται μπροστά του ή γυναίκα του!

— Έσύ είσαι!... Έσύ!... Πώς τ' έρωσα!

Μα τι έχεις; Πώς είσαι έτσι κατακίπνους! Τι σου συνέβη;

Ο κύριος Βατάρ κύτταξε μια στιγμή τη γυναίκα του χωρίς να μισση ν' μιλήσει.

Η Βέρθα έπαύελα:

— Γιατί δεν μου μιλάς; Τι έπαθες!... Τι έχεις; ο κύριος Βατάρ φάνηκε ότι σκεπτότανε από κάποιο κοινό άντρο...

— Τιποτά! τίποτά, αγαπιά μου... Δεν ξέρω! Ταράχτηκε τόσο που νομίζω πως... Δεν ξέρω κ' έχω τ' να είπω...

Οι δύο συζυγοί κυττάχτηκαν μια στιγμή και ύστερα από λίγο έπεσαν ο ένας στην άγκαλιά του άλλου!

— Βέρθα μου! Βέρθα μου! Ψιθύρισε ο κύριος Βατάρ... Φοβάμαι πολύ το θάνατο! Φοβάμαι πολύ μήπως...

— Τι θέλεις να πεις;

— Νά! έκείνη ή καμένη ή κυρία 'Ολλιέ με το τίποτα, έτοιμ έντελώς έφαρνα άφησε μόνο και έσημο τον άντρα της...

— Σωπα, σωπα! του άποκρίθηκε έκείνη, κλειώνοντας το στόμα του με τα χέρια της!...

Έκείνος όμως την έσφιγγε στην άγκαλιά του και έακολουθούσε να ψιθυρίζει μερικά λόγια, που νομίζες πως προερχόντουσαν από το στόμα ενός μικρού παιδιού...

Η κυρία Βατάρ κύτταξε μια στιγμή ακόμα τον άντρα της στα μάτια. Ήταν ή πρώτη φορά που τον έβλεπε να δακρύζει μπροστά της. Την αγαπούσε λοιπόν τόσο!...

Λιχτάριζε τόσο ν' αυτή. Συγκινημένη βαθιά τον έσφιξε στην άγκαλιά της, και κόλλησε τα χείλη της στα δικά του, σ' ένα φίλημα παρατεταμένο, αιώνα!...

André Rausan

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ

ΤΟΥ Χ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

Το σχολείο του χωριού, ήταν σαθρό και έτοιμόρροπο, άκουμπισμένο πάνω στο διπλανό του κτίριο, με τους τοιμαζόντες του πεσμένους και τα παιδιά του, γυμνά στον ήλιο, στην βροχή και τις αβρές τις ανοίξεις, σαν πλευρά γδαρμένου ψηφιδωτού.

Το σχολείο του χωριού ήταν έτοιμόρροπο και ασαθρό.

Άπάνω, κοντά στο ταβάνι, ήταν κολημένα μερικά έντυπα αποφθέγματα, τα οποία, ούτε ήμεις άνοιγούσαμε, ούτε κανείς μας έζηγνεν ποτέ, ούτε ο δάσκαλος φαινόταν να τα είχε καν πρόσέξει.

Ένα π. χ. έξ' αυτών έγραφε: «Χρόνον φείδου». Και έμεις νομίζαμεν ότι σημαίνει: «Τό χρόνο τόν φάγαν τή φείδια»!... Ένα άλλο έλεγε: «Είς οίονδ' άριστος άμυνεσθαι περί Πάτνης», το όποιον έξηγούσαμεν έμεις: «Είς εινε δνος άριστος, νά μείνεις εις τήν Πάτριν»!...

Στό σχολείο αυτό τρία μόνον πράγματα ήταν καινούργια. 'Η βέργες του δασκάλου, έναλλασσόμενες κάθε μέρα και ό κ. 'Επιθεωρητής τά πάντα έπερναν κάποια έπισιμότητα στό σχολείο.

Από τό παράθυρο, του όποιου τά τζάμια ήτανε σπασμένα, και τά άντικαθιστούσαν κομμάτια έφημερίδων, κολημένα με ζυμάρι, άνηστάτο ή σημαία, ένα έασπρουλάσιμένο και άκάθαρτο πανί, τό όποιο έφύλαγε σέ μία παληοντουλάπα ό δάσκαλος και τό όποιον μεταχειριζότανε πολλές φορές γιά μιοχτά, γιά νά τυλίγη τό ρούχα του, όταν τά έστελνε στόν ράφτη νά του τά γυρίσει, νά του ράψη τά κουμπιά, ή νά του τά βάλει. Τή δύστυχη αυτή σημαία τήν χρησιμοποιούσαμε πολλές φορές γιά νά σκουπίζουμε τόν μαυρο πίνακα! Φαντασθήτε λοιπόν τήν έκπληξί μας και τό βυσάνισμα του μυαλού μας, όταν ό δάσκαλος μās έλεγε μπρός στόν κ. 'Επιθεωρητή νά χαιδετήσουμε «τό ιερό αυτό σύμβολο τών Έλλήνων»!

Έτσι είχαν τά πράγματα, όταν έγνώσθη ότι τό σχολείο μας έπισήμως θα τό έπισκεφθή ό κ. 'Υπουργός τής Παιδείας. 'Αμέσως ή Κυρά Μαργιτίνα, ή ύπηρέτρια, σπουγγάρισε τίς σταχτιές σανίδες, ή έφημερίδες πού ήταν γιά τζάμια, στό παράθυρο άντικαταστάθηκαν με καινούργιες και με στάρτα, ό Δήμαρχος έστειλε και άπ' ουρανού τόυς τόιχους, ό μαυροπίναξ άλοιφθήκε με μελάνη, ή άράχνης ξεραχνιστήκανε από τό ταβάνι, και έσοκούστηκε ή έσοδος. Μύρτα και πραινάδες στολίσανε πόρτες και παράθυρα και τό «έμβλημα του ουρανού» σιδερώθηκε στόν ράφτη, μαζί με τό ταμπάρο του δασκάλου, και άνηρτήθη στό παράθυρο, με μίαν κουτσούνα, από λουλούδια τώρα, στό άκρο του κοντού.

Αλλά δεν στολίσθηκε μόνάχα τό σχολείο. Και τό άπέναντι φαρμακείο, και ό μεγάλος καφενές, και τό μπαλοματιδείο του Νιόνιου, και τό κάτοικον του σχολείου «καλουδιάρικο» και χαλβατζήδικο, του όποιου οι άχνολί της ψημιμένης ξάχαρης και τά ποντίκια, άνέβαιναν όπο τίς τρύπες του πατώματος, άπάνω στό σχολείο και μās έσκονδάλιζαν και μās άναστατώναν!

Ίδιος τά ποντίκια! Τι γινότανε ό σάκις έμφανίζοτανε κανένα! Όλοι οι μαθηταί, με τόν δάσκαλο ριχνόντουσαν γιά νά τά κυνηγήσουν! Έκείνο όμως πού δεν μπορούσε τό μυαλό μας νά χωρέσει ήταν τό γιατί γίνεται τόση φασαρία γιά τόν 'Υπουργό;

Ό 'Υπουργός ήταν από τό χωριό μας, ό κ. Σουτουκής, ό γιατρός. Τόν είχε βγάλει βουλευτή ό «εύγενής λαός», και έμάχοντο διά τήν έδραν τής Παιδείας, ό κ. Προθυπουργός, διά νά μη προτιμήση και δυσσευχήση τόν ένα ή τόν άλλον, έκαμεν τόν γιατρόν τόν Σουτουκή 'Υπουργό, «γιά νά έξητυλίση τή θέση», καθώς του λέγαν οι άντίθετοί του.

Όσάκις ήξερετο ό κ. 'Επιθεωρητής.

Ό κ. Σουτουκής και πριν γίνη βουλευτής ήταν πάντα χωριά και όταν έγινε βουλευτής, έχοτάνε συχνά εις τή πατρίδα έκάθωτό στό άπέναντι φαρμακείο, έπαίξε πρέφα στόν καφετζή, τους μάγες και δέναν τενεκέδες στις οθρές τών σκύλων, και κυνηγούσε κι' αυτός, τά ποντίκια του Τσουλή του «καλουδιάρη».

Πού βγαίνουν άφθονα καμμά φορά από τό χαλβατζήδικο, σάν καλογέροι μετά τόν έσπερινό, πετώντας με οβελτάδα τό μαστούνι του άπάνω τους, ή τό παπούτσι του πού τό είχε πάντοτε βγαλμένο, γιατί τόν στενεύανε οι κάλοι!...

— Άπάνω τους, μαρέ!

Και τόσο θέλανε τά μπακαλόπουλα και τά παιδιά τόν δρόμου!

Γιατί λοιπόν τώρα τόση φασαρία, πού θα 'ρχότανε ό Σουτουκής;

— Έγινε μεγάλος τώρα άνθροπος! Μās ειπε ό Μπαράμπα-Σπίρος ό Σαβούλης.

Κι' όμως ήσανε ό ίδιος κι' άπαράλλαχτος! Τόν είδαμε και τό πρόσέξαμε, σάν ήθε στο σχολείο, μαζί με τόν κ. 'Επιθεωρητή και κάποιον του 'Υπουργείου Γραμματέα, πού τόν λέγαν κ. 'Ιδιαίτερο, τόν Δήμαρχο, τόν άστυνόμο, τόν φαρμακοποιό και τόν τρέις «μεγάλους και τρανούς», πού έφερε άπ' τήν 'Αθήνα!

Διόλου δεν μεγάλωσε. 'Ηταν ίδιος κι' άπαράλλαχτος!

Καθήσανε όλοι στις καρέκλες πού είχαν φέρει από τά σπίτια μας. Τόν ύπουργό, τόν βίαιον άπάνω στην έδρα. Δίπλα κάθισε ό 'Επιθεωρητής.

Ό δάσκαλος έστεκε όρθός. 'Από τήν άνωτη πόρτα κύτταζαν έκπληκτα τά παιδιά τού χωριού.

Ό δάσκαλος τόν ρώτησε άξαφνα:

— Θά έξετάση μόνη της, ή έσοχότης σου;

— Δεν πειράζει άρχίζετε τό μάθημα. 'Αν έτησεν σοβαρός ό ύπουργός, σουφρώνοντας τά πλάτα του και κυττάζοντας τήν άκρη από τή μεση του, σοβαρός και άκίνητος, σάν να ήσανε σόβαρο μένος.

— Τι μάθημα προτιμά ή έσοχότης σου;

— Τι μάθημα; 'Α μάθημα!... 'Αρχίζετε τήν 'Ιστορία.

— Έξερете; Διδάσκουμεν τήν άρχαίαν. Τόν άρχαίον χρόνον...

— Τών συγχρόνων δεν διδάσκετε;

— Δεν ένεκοίθησαν άκόμη τέτοια βιβλία από τό Σερβανό 'Υπουργείον τής Παιδείας.

— Καλά! 'Αρχίζετε από όπου θέλετε.

Ό δάσκαλος άνεκοιτέβασε τούς όμους του, έτρεψε τήν άκρη του και άρχισε νά ρωτά. Οι μαθηταί... είδοποιμένοι έπαισάρον ήμερών, άπαντούσαν άμέσως κι' εύκολα.

— Δεν διδάσκετε και μόνος σας όλίγον, ειπεν άξαφνα ό 'Επιθεωρητής στόν 'Υπουργό χαμαρώνοντας, γιά τίς έκπληκτικές του διδασκαλίες, ή όποιες άνανακλούσαν και σ' αυτόν.

— Μετά χαράς! ειπε ό 'Υπουργός. Τι έλέγαμε λοιπόν! 'Αν περί Πεισιστράτου!... 'Ελέγαμε λοιπόν ότι ό Πεισιστράτης ήτο ματισθείς προσήλθεν στην άγορά...

Έκείνη τή στιγμή, μιά βοή άκούστηκε από τών μαθητών τού χωριού.

— Νάτονε! Νάτονε! φωνάζανε οι μαθηταί.

— 'Αραξέ τον!

— Βάρτον!

— 'Από δώ μαρέ!...

— Πιάστε τον από κει! Βάρα τον δόδόδρε!...

— Πάρτονε μαρή! ψ...ψ...ψ...!

Ήταν κάποιος ποντικός. Λησμονηθείς αυτή τή στιγμή και ό κ. 'Υπουργός, σηκώθηκε από τήν έδρα, θυμήθηκε τίς παλιές συνήθειες και τίς δόξες του, απόλυσε έως τήν άλλη άκρη τό μαστούνι του, κι' οβελτάξε:

— Άπάνω του, μαρές! Τι τόν φυλάτε, θά μās φύγη! Βαράτε τον δόδόδρε!

Ό καταδικωμένος δεν ήταν ό Πεισιστράτης, όπως είπαμε, άλλ' ένας... ποντικός από τό καλουδιάρη τό χαλβατζήδικο, πού είχε άνεβει άπάνω γιά νά τόν πιάσει φάινεται, κι' αυτός τόν 'Υπουργό! Τό τι έγινε δεν μπορούμε νά το πούμε. Πρώτος ό κ. 'Υπουργός τόν έπρόφτασε και τόν συνέλαβε άλλαλάζαν:— Τόν έφ'ερα τόν άριλότιμο!...

Ό δάσκαλος περιμένε τόν κ. 'Υπουργό.

Τό ιερόν αυτό σύμβολον...

Έκάθισε στην πολυθρόνα σοβαρός.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΧΑ'Τ'ΝΕ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥ

«'Η συνέχεια του είδυλλίου του Ποιητού με τήν άπόγονο μιάς γενεάς δημίων.—'Η μυστηριώδης νυχτερινή τελετή.—Τό μαχαίρι τών 100 άποκεφαλίσμων!—'Η στοιχειωμένες σπάδες.—Τι διηγήθηκε ή «Μαγισσα του Γιόχ» στην άννηφία της.—'Εφίλησα τά χείλη τής Κόρης του Δημίου.—'Ο Χάινε και ή 'Ιωσηφίνα.—'Ο πρώτος του έρως.

Συνεχίζουμε από τό περασμένο φύλλο τήν αλλόκοτη περιπέτεια του 'Ερρίκου Χάινε με τήν κόρη του Δημίου, όπως τή διηγείται στις νεανικές του άναμνήσεις ό μεγάλος Ποιητής:

«Όταν ό ένας από τούς δώδεκα δημίους έσκαψε τό λάκκο στή ρίζα τής βελανιδιάς, ό παππούς της 'Ιωσηφίνας συνάδελφοί του, τόν δεν είχε βγάλει από πάνω του, όπως οι άλλοι συνάδελφοί του, τόν κάκιστο μαντύ. Έβγαλε λοιπόν ένα δέμα πού τό είχε κρυμμένο κάτω από τό μαντύ του, ένα δέμα λευκό, στενόμακρο, τυλιγμένο σέ σεντόνι. 'Αμέσως έγονάτισε στά χείλη του λάκκου και προσέχικα τό έβαλε μέσα. 'Επειτα, έπήρε ένα φτυάρι και γρήγορα-γρήγορα έθαψε χώμα. Οι άλλοι δημίοι στέκαμε όρθιοί γύρω και παρακολουθούσαν σοβαροί και σιωπηλοί...

«Ό λάκκος σέ λίγο γέμισε χώμα, και οι δώδεκα δημίοι πάτησαν έπάνω, φέρνοντας κύκλο, σά σέ θρησκευτικό χορό...

«'Η διστυχιμένη 'Ιωσηφίνα πού παρακολουθούσε τό μυστηριώδες έκείνο ένταρτισμό μέσ' από τόν κρυφώνα της, δέ μπορούσε νά βαστάει περισσότερο. Τά μαλλιά τής κεφαλής της είχαν σηκαθεί. Τό φτωχό κορίτσι είχε κυριευθεί από τέτοια φρίκη, ώστε έτρεβε νά κρυφθή στην καμαρούλα της. Χάθηκε κάτω από τά σκαπτά της κι' άποκοιμήθηκε.

«Τήν άλλη μέρα, τό πρωί, ή 'Ιωσηφίνα ένόμιζε ότι είχε ιδεί όνειρο. 'Αλλ' άμα βγήκε έξω, και είδε στή ρίζα τής βελανιδιάς τό χώμα νισσοκαμένο, άναγκάστηκε νά παραδεχθή ότι όλα τής περασμένης βραδείας ήταν πραγματικά, αλλά φοβότανε νά τά μαρτυρήσει.

«Γιά τόν καιρό βασανίζοτανε από τήν έπιθυμία νά μάθη τι είχε θάρσει στή θέση εκείνη! Κανένα ρόφος; Ίσο μήπως; ή τάχα κανέναν θησαυρό;... 'Αλλά δεν είχε περιστατικό, πέρασαν μήνες, χρόνια και ή άνάγκη έκείνη άρχισε νά ξεθωιάζει στο νού της...

«Πέντε χρόνια άργότερα ό παππούς της πέθανε, και ή «Μαγισσα του Γιόχ», (ή θεία της) έπήγε νά παραλάβη τήν 'Ιωσηφίνα γιά νά τή φέρη στή Δύσσελδορφ. Τότε ή κόρη τώλμισε ν' άνοίξη τήν καρδιά της στή θεία της.

«'Αλλ' ή «Μαγισσα του Γιόχ» ούτε έκπληξε, ούτε φρίκη, στο άκουσμα τής αλλόκοτης έκείνης 'Ιστορίας. 'Απεναντίας, τήν άκούσε χαμογελώντας και ειπε ότι ούτε παιδί, ούτε γάτα, ούτε θησαυρός, ήταν εκείνο πού έψαβε ό παππούς της μέσα στο λάκκο.

— Τι ήσανε λοιπόν; ρώτησε περιέργη ή 'Ιωσηφίνα.

— Τό μεγάλο μαχαίρι του επαγγέλματός του, άνήντησε ή Μαγισσα. Τό μαχαίρι με τό όποιον ό παππούς σου έκοψε 100 κεφάλια καταδίκων! Και υστερ' από μικρή σκέψη, έπρόσθεσε: «'Υπάρχει ένα παλιό έθιμο, καθιερωμένο άπό όλους τούς δημίους, νά μη μεταχειρίζονται πειά τό μαχαίρι ή τή σπάθα με τήν όποιαν έξετέλεσαν 100 φορές τό ύπηρεσίαό χρέος τους. 'Αλλ' ούτε και νά τό διατηρούν στό σπίτι τους. Πιά τό μαχαίρι αυτό πάλαι πειά νά μοιάζη με τ' άλλα. 'Εχει άποκτήσει μιά μυστηριώδη αισθητική ιδιότητα, είναι σά ζωντανό πλάσμα, θάλεγε κανείς, και γι' αυτόν άκριβώς τό λόγο έχει τέλος άνάγκη ν' άναπαυθή σ' έναν τάφο, όπως ό άνθρωπος πού δούλεψε άνάγκη νά πελώνη στή ζωή του. 'Εκτός άπ' αυτό όμως, ύπόκειται μιά πελώνη βαθειά ριζωμένη ότι ή τέτοιες μάχιρες, έπεται άπο τούς συγχούς φόνους, γίνονται στό τέλος άπάνθρωπες, και στοιχειώνουν και συχνά τίς πιάνει δίψα αίματος, άσυγκράτητη και άχόρταγη... Καμμά φορά, έχει κατά τά μεσάνυχτα, μπορεί κανείς νά τίς άκούση νά τρίζουν, ή μιά χτυπώντας τήν άλλη, μέσα στην άπολήρη, όπου θά τυχαίνα νά βρίσκονται κρεμασμένες...

«Κάνουν θόρυβο, με μανία άπερίγραπτη!... Μερικές μάλιστα σπάδες γίνονται δόλιες και κακοήγες, άκριβώς όπως έμεις οι άνθρώποι. Τότε, άν κανείς πιάση μιά τέτοια στοιχειωμένη σπάδα δημίου στά χείρα του, τρέλαινεται, και αλυσάνεται άσυγκράτητη μανία νά χτυπήσει κανένα συγγενή ή φίλο του.

«'Μ' ένα τέτοιο φάσμα, έπρόσθεσε ή

«'Η γυναίκες πού εινε άπειρείς πρós τόν έαυτό τους, εινε αίσθητορες γιά τούς άλλους.

«'Η έπιδέξες γυναίκες κάνουν τήν άρετή τους νά μαραινεται και νά ξαναβρίθει κάθε πρωί.

«'Η άρετή τών γυναικών έχει πολλούς συνηγόρους άλλα πολλούς λίγους μισήτορες.

«'Ελπίδες

«Γιά μιά γυναίκα τά ρομάντζα πού ζή εινε πιά διασκεδαστικά από τά ρομάντζα πού διαβάσει.

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«Μαγισσα του Γιόχ» ένας από τήν οικογένειά μας έσοχότες κάποτε τό δίδυμο άδελφό του.

Και ή Μαγισσα έβραίωσε τήν 'Ιωσηφίνα δι με μιά μάχαιρα ή όποια είχε έκτελέσει 100 άποκεφαλίσμους μπορούσε νά κάνει τίς σπουδαιότερες μαγείες. Γι' αυτό λοιπόν έπήρε, τήν ίδια έκείνη νύχτα, τήν 'Ιωσηφίνα νά τής δείξη τό μέρος όπου ό παππούς της είχε θάψει τή μάχαιρά. Και όταν έπήγαν εκεί, ή Μαγισσα έξεθάψε τό τρομερό όργανο, τό έφερε σπίτι και τήβαλε μαζί με τ' άλλα σόνεργα τής μαγείας της στην άποθήκη.

«Μιά μέρα—συνεχίζει ό 'Ερρίκος Χάινε—παρακάλεσα τήν 'Ιωσηφίνα νά μου δείξη τό παρόμοιο αυτό όργανο τών έκάτο καρατομήσεων. 'Η φίλη μου έτρεξε άμέσως στην άποθήκη, και σέ λίγο έγύρσε κρατώντας μιά πελώρια σπάθα, τήν όποιαν κινούσε ζωγρά στον άέρα γράφοντας κύκλους, ένώ με άγριο και άπειλητικό χαμόγελο τραγουδούσε μιά στροφή του δημοτικού τραγουδιού:

Μήπως θέλεις του λαμπρού σπαθιού τ' άτσάλι— πού εινε του θεού σέ μένα δώρο—

ώ 'Ερρίκε, άγαπημένε, νά φιλήσης!...

Με τόν ίδιο τόνο τής άνήντησα έτσι:

«'Οχι! στού λαμπρού σπαθιού τ' άτσάλι— πού εινε του νεου σε σένα δώρο—

δεν μπορώ νά σκουψω τό κεφάλι και νά όσω τον αιματινο μου φόρο!

«'Αλλ' ειν' ή λαχτάρα στην καρδιά μου: Θάσω στα παλμένα σου τα χείλη ν' ακουμπήσω, ώ φίλη, τα όικα μου!

«Και έπειτα φοβότανε μη με πληγώση με τό άπαισιο λειπό του Δημίου, δε μπορούσε νά σεφύγη το άγκυλισμα μου. 'Επερσα το μιλαιού μου γύρω αου τη λίγνη της μεση και φίλησα τα λεηφόνα χείλη της!

«Ναι! παρά το φάσμα πού είχε κόψει 100 ανθρώπινα κεφάλια, παρα τήν κοινή φήμη τής αιματόρρετης αυτής γενεάς, έφ'εφίλησα τήν ώραία κόρη του Δημίου. Ήταν ή πρώτη μου αγάπη και τήν σεφίλησα στα χείλη!...

«Και τήν έφίλησα όχι μόνο από τρυφερό αίσθημα, αλλά και γιά νά δείξω τήν περιφρονησι μου στις κοινωνικές συνήθειες τής έσοχης.

«Τή στιγμή 'έκείνη έσπινθηροβόλησαν μέσα μου ή πρώτες φλόγες δύο παθών. Τού έρωτα στις ώραιες γυναίκες και τής λατρείας στή Γαλλική 'Ιταλγενεά, τή νεότερη Γαλλική μανία πού μ' έφερε και μένα άνδουσιώδη πολιμιστή στα πεδία τών μαχών!...

«Δεν θά δώσω λεπτομερέστερες πληροφορίες γιά τόν έρωτά μου με τήν 'Ιωσηφίνα, τή λεπτοκόμητη κι' έσοχία έρωμένη μου. Όποιοι όμως δι τό πάθος έκείνο άποτέλεσε μόνάχα τόν πρόλογο τής μεγάλης τραγωδίας πού έπαιξε νά παιχθή σέ μεταγενέστερη περίοδο τής ζωής μου.

«Έτσι και ό Ρωμαίος, πριν γνωρίση τήν 'Ιουλιέττα, είχε έρωτευθεί στην άκρη τή Ροαλίνδα».

ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

«'Η γυναίκες πού εινε άπειρείς πρós τόν έαυτό τους, εινε αίσθητορες γιά τούς άλλους.

«'Η έπιδέξες γυναίκες κάνουν τήν άρετή τους νά μαραινεται και νά ξαναβρίθει κάθε πρωί.

«'Η άρετή τών γυναικών έχει πολλούς συνηγόρους άλλα πολλούς λίγους μισήτορες.

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

«'Ελπίδες

ΠΑΛΗΑ ΕΘΙΜΑ

Η ΕΟΡΤΕΣ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ

Η εθιμική συντροφιά στους άνθισμένους κήπους. Η Πρωτομαγιά. Το δέντρο του Μαγιού και το πράσινο κλαρί. Μια παρέρρη τιμωρία. Απαγορεύεται να δένουν οι σύζυγοι των συζύγων των συζύγων. Οι εορτές κατά τον μεσαιώνα. Ο ρόλος της θρησκείας. Περιεργα ανέκδοτα. Στη Γαλλική Επανάσταση, κτλ. κτλ.

Κάθε άνθρωπος, μόλις περάσουν ή θλιβερές ημέρες του χειμώνα, νοιώθει στον εαυτό του ένα ξανάγευμα, μια αγγαλλία... Η ψυχές μας τότε γίνονται πιο ελαφρύτες και γεμίζουν ελπίδες. Την ανοιξιάτικη αυτή χαρά όμως αρκούμεθα να την απολαμβάνουμε μόνο μας, χωρίς να νοιώθουμε την ανάγκη και να την εξωτερικεύσουμε. Δεν συνέβαινε όμως το ίδιο και τον παλιότερο καιρό.

Άλλοτε, στην Ευρώπη, ο ερχομός της άνοιξης, χαιρετιόταν με μεγάλες υπαίθριες γιορτές. Τα παλιά όμως εκείνα καλά χρόνια, οι άνθρωποι ήταν λιγότερο εγωιστές και είχαν περισσότερη ανεπτυγμένη το αίσθημα της συναδελφότητας από σήμερα: τους άρεσε να συνέρχονται σε εθιμικές συντροφίες, και να γλεντούν με πολυπρόσωπες παρέες. Και ποιά καταλλήλότερη εποχή θα μπορούσαν να διαλέξουν για τις διασκεδάσεις τους από την άνοιξη;...

Η κυριότερα από τις γιορτές αυτές ήταν η Πρωτομαγιά. Την ημέρα αυτή, τα σπίτια ήταν στολισμένα με πράσινα βράγια και με λευκάκανθες (ή όποιες μάλιστα επανόμοιες «μάδες» λόγω ακριβώς του μηνός κατά τον οποίον ανθίζουν), και σε μια ώριμη ώρα, στην πλατεία του χωριού, εφύτευαν ένα δέντρο, το «Δέντρο του Μαγιού». Την επίσημη αυτήν ημέρα, εξ άλλου, όφειλαν όλοι να φέρουν επάνω τους από ένα πράσινο κλαρί. Εάν δε κανείς λησμονούσε να στολισθεί και αυτόν τον τρόπον, επιμεριζόταν από τα άλλα παιδιά. Στεκόταν και του αδειάζαν επάνω του έναν κορβά νερό!...

Σε ώριμες μεγάλες πόλεις, όπως π.χ. στο Ντιζόν, το «Δέντρο του Μαγιού» φυτεύονταν με μεγάλη επισημότητα, ενώπιον των συγκεντρωμένων σωματείων της πόλεως. Μετά την τελετή της «φυτεύσεως» τα κορίτσια έπιάνονταν από τα χέρια κι' ερχομίζαν κύκλο γύρω από το δέντρο, κατόπιν δε άρχιζαν να χορεύουν τραγουδώντας διάφορα σχετικά με την ημέρα λαϊκά τραγούδια. Οι νέοι δε, φοιτητά ως επί το πλείστον, τους προσέφεραν μπουκέτα με λουλούδια, ενώ συγχρόνως τους έλεγαν διάφορα ερωτικά πειράγματα.

Στην Βουργουνδία επικρατούσε μια άλλη, πολύ παράξενη συνήθεια: «Όλο τον Μάιο απαγορεύετο ρητά στους συζύγους να... δένουν τις γυναίκες τους! Φαίνεται ότι κατά την εποχή εκείνη το συζυγικό «ξύλο» ής γνώσεως» ήταν πολύ διαδεδομένο στην γαλλική αυτή επαρχία... Όποσδήποτε με την έλευση της άνοιξης, ή νοικοκυράδες της Βουργουνδίας εδρίσκαν την ήσυχία τους από το έτερόν τους ήμισυ... Η απαγορεύσις μάλιστα αυτή, είχε επισημοποιηθεί και με Διατάγματα του Κράτους. Οι σύζυγοι, ωστόσο δεν έμεναν πολύ ευχαριστημένοι, καθώς φαίνεται, από τη συνήθεια αυτή: γιατί στο Λυζέιγ, καθώς αναφέρει τουλάχιστον η ιστορία... επαναστάτησαν εναντίον του διατάγματος και το παρέβησαν. Οι γυναίκες τους όμως τότε έσπευσαν να τους καταγγείλουν ενώπιον της δικαιοσύνης του αυθέντου των κομμάτων ντε Λά Πα-

Ο χορός γύρω από το δέντρο του Μαγιού.

λούδ, ο οποίος, στα 1533, επεκύρωσε το διάταγμα. Το διάταγμα αυτό όριζεν, εκτός των άλλων, ότι εάν οι σύζυγοι πορεύονταν να το παραβούν και πάλιν, ή γυναίκες τους είχαν το δικαίωμα να τους υποβάλουν σ' ένα σφοδρό έξευτελισμό. Ο κυριότερος από τους έξευτελισμούς αυτούς συνίστατο στην περιφορά του τιμωρού συζύγου επάνω σ' ένα γαϊδούρι, επί τρεις μέρες προς την θυμυδιαν.

Κατά το Μάιο του 1427, κάποιος σύζυγος του Ντεβεσέ, ο οποίος υπεβλήθη στην έξευτελιστική αυτή τιμωρία, ένήγησε, διαφόρων ισχυρών φίλων του, να αφαιρέση από τις συγγενικές του το περιήρημα αυτό δικαίωμα τους. Ο άρχων όμως του τόπου έβας ντε Σαιν - Βενσάν, επεκύρωσε και πάλι το διάταγμα. Τότε δε βεβήθη εις ριζωμένα τα ήθη και τα έθιμα ενός τόπου, ώστε και αυτή ή Γαλλική Επανάστασις, που άφηρεσε τόσα δικαιώματα των γαλλικών και κατήργησε τόσα διατάγματα, αναγκάσθηκε να σεβασθή τα δικαιώματα αυτά των γυναικών της Βουργουνδίας. Κι' έτσι, ως τα μέσα του περασμένου αιώνα, δεν ήταν συνήθεια να δίναν στα βουργουνδικά χωριά πολλούς συζύγους περιμεμένους επάνω σε γαϊδάρους, έπειτα είχαν... το χέρι λίγο βαρύ!...

Κατά τον μεσαιώνα ή Εκκλησία άνακατέυετο και αυτή σε όλες τις ανοιξιάτικες εορτές. Σε πολλές πόλεις κατά την Πρωτομαγιά γινόταν ή «Πράσινη παρέλασις» στην οποία πρωταγωνιστούσε ο κληρικός. Με μεγάλη πομπή, όλοι οι ιερείς της πόλεως, από τον επίσκοπο ως τον τελευταίο μοναχό, έκοντο κληρικοί που λάβαιναν μέρος σ' αυτή ήταν υποχρεωμένοι να φορούν κατάμνηρα άμματα. Όλοι δε, έχοντας το σταυρό και τα εκκλησιαστικά λάβαρα έμπρός, διευθυνόντουσαν στο γειτονικό δάσος, στο όποιο έκαναν άφθονη προμήθεια από κλαδιά και λουλούδια, με τα όποια έστόλιζαν, όταν έγύριζαν στην πόλη, το άγαλμα της Παναγίας και των άλλων άγιων της Μητροπόλεως. Κατά την έπιστροφή έσάλευαν επιδεικτικά τα πράσινα αυτά τρόπαιά τους, και τις έστεφανες των κοριτσιών του Έβρε, ό όποιοι ήταν μαγεμένοι όλοι επάνω στο παράθυρα και τις στέγες εκείνου που θα ελγιστήν δυσιχία στον κάτοικο έμπνευση να κατέβη κάτω στο δρόμο και να βοεδή μπρός στο πέλομα της θυμυδιανής πομπής.

Τόν περιποιόντουσαν όπως του άδελφού. Τού πετούσαν άκάδες όλόκληρες από πίτουρο στά μούτρα και τον υποχρέωναν να πηδήσει πάνω από τερασσίους κλάδους δέντρων, σπαρτισμένους σπινθήρα. Συχνά ή εθιμική αυτή συντροφιά τα έκαναν κυριολεκτικώς θάλασσα και προσολούσαν και ζημιές στην πόλη. Μία φορά, οι ιερείς για να χυπώσουν δυνατότερα τις καμπάνες της Μητροπόλεως, κρεμάστηκαν

τρείς τέσσερες μαζί από τα σκονιά τους, τόση δέ ήταν ή μανία τους ώστε ή περισσότερες από τις καμπάνες έσπασαν και έτραυματίστηκαν έτσι ούκ όλίγοι. Άφίνουμε δε τις τεράστιες ζημιές που υπέστησαν τα δάση με το κόψιμο των κλαδιών και με το ξεριζώμα όλοκληρών δέντρων.

Επίσης και στο Δελφινάτο γινόταν ή ίδια σχεδόν πομπή! Τό πρωί της Πρωτομαγιάς, τέσσερες άντρες, που φορούσαν κατάμνηρα από το κεφάλι ως τα πόδια, έβγαιναν από το άρχιεπισκοπικό μέγαρο κι' έτρεχαν στους δρόμους της πόλεως φωνάζοντας τους μιλωνάδες και τους ψωμάδες, οι όποιοι συγκεντρωνόντουσαν μπρός στην άρχιεπισκοπή, καθάλλα στα μούλια τους και όπλισμένοι.

Εκεί, ένας άπ' αυτούς άνεκηρύσσοντο βασιλεύς τους και έστέφοντο από τόν άρχιεπίσκοπο. Τότε, μ' αυτόν επί κεφαλής, έκινούσαν για το νοσοκομείο του Αγίου Παύλου, τον όποιον ή πόρτα ήταν κλειστή. Τότε ένας από τους σωματοφύλακες του βασιλέως χτυπούσε την πόρτα ζητώντας τον Άγιο Παύλο. Στην άρχή του άπαντούσαν από μέσα: «Διαβάσει τόν έξάψαλμο...», κατόπιν, Άνεβαίνε στο γαϊδάρό του, και έπειτα: «Είλ' έτοιμος...» ως που στο τέλος παρουσιάζοντο ο Άγιος (τόν όποιον υπεδέτο ένας έκρημένος καβάλλα σ' ένα γαϊδάρο, τριμμένος σαν έρημίτης, κρατώντας ένα βαρέλι κρασί, ένα ψωμί, ένα ζυμπόν και έχοντας τις τσέπες του γεμάτες στάχτη, την όποια έριχνε στα μούτρα των διαβατών.

Και στο Παρίσι, ή εορτή του Μαγιού έδεχοντο ως μια από τις μεγαλύτερες εορτές του χρόνου. Το Παλάτι, επί τη ευκαιρία διοργάνωνε ίπποδρομίες, συμπόσια και χορούς, ο δε λαός της πρωτεύουσας γιόρταζε κι' αυτός όσο μπορούσε.

Μόλις εχάραζε, ευγενείς νέοι, παιδιά άστων, μαθητά και τεχνίται πήγαιναν σ' α δάση που περισταζόντουσαν το Παρίσι, έκοβαν κλαδιά και λουλούδια και μ' αυτά έστόλιζαν όλη την πρωτεύουσα. Πολλά σάτια σκεπαζόντουσαν σχεδόν όλόκληρα με το πράσινο αυτό στολισμό τους, ο δε όχλος βλέποντάς τα, φώναζε: «Νά ο Μάης». Όλοι, άντρες και γυναίκες, είχαν στολισμένα την ημέρα εκείνη, τα καπέλλα τους με λουλούδια.

Μά εκεί που χαλούσε κυριολεκτικώς ο κόσμος την Πρωτομαγιά, ήταν στη συνοικία Βαζόχ του Παρισιού. Όλοι οι έπίσημοι της συνοικίας, από το πρωί, φορώντας ρούχα με τα πιο χυπιά χρώματα, πήγαιναν εν σώματι στο δάσος του Μποντι. Εκεί, κατόπιν βασιλικής άδειας, αφάνιζαν τα πάντα. Μεταξύ των άλλων, ξεριζώναν τρείς βαλανιδιές, τις πιο όμορφες, τις όποιες έναφάνοντο θρησκευτικά στην πόλη. Από τα τρία δέντρα τα δυο πουλιόντουσαν από τών φτωχών, ενώ το τρίτο χρησίμευε για το φύτεμα του Μάη. Αυτό το διακοσμούσαν θανάσια, με κορδέλλες πολύχρωμες και άλλα στολίσια. Γύρω άπ' αυτό μαγεύοντουσαν και χορεύαν οι κάτοικοι της συνοικίας, κακοποιόντες όσους περιέργους έρχόντουσαν από τις άλλες συνοικίες για να δούν.

Επειτα έπαιρναν το δέντρο και τραβούσαν για το μέγαρο της δικαιοσύνης, του όποιου ή αυλή, εις ανάμνηση της τελετής που γινόταν τότε εκεί, λέγεται ακόμη και σήμερα, αυλή του Μαγιού. Εκεί, είκοσιπέντε από τους κατοίκους της συνοικίας Βαζόχ έσκαβαν μία τρύπα κι' εφύτευαν σ' αυτή το δέντρο. Κατόπιν οι έπίσημοι καθάλλουσαν τα άλογά τους και συνωδυνόμενοι από έκατοντάδες όργανοπαίχτες, οι όποιοι έπαιζαν σάλλιγγες, κύμβαλα, κλαρίνα και φλάουτα, έναφάνιζαν στη συνοικία τους, στην όποια άρχιζε το γλέντι που τελείωνε την άλλη μέρα.

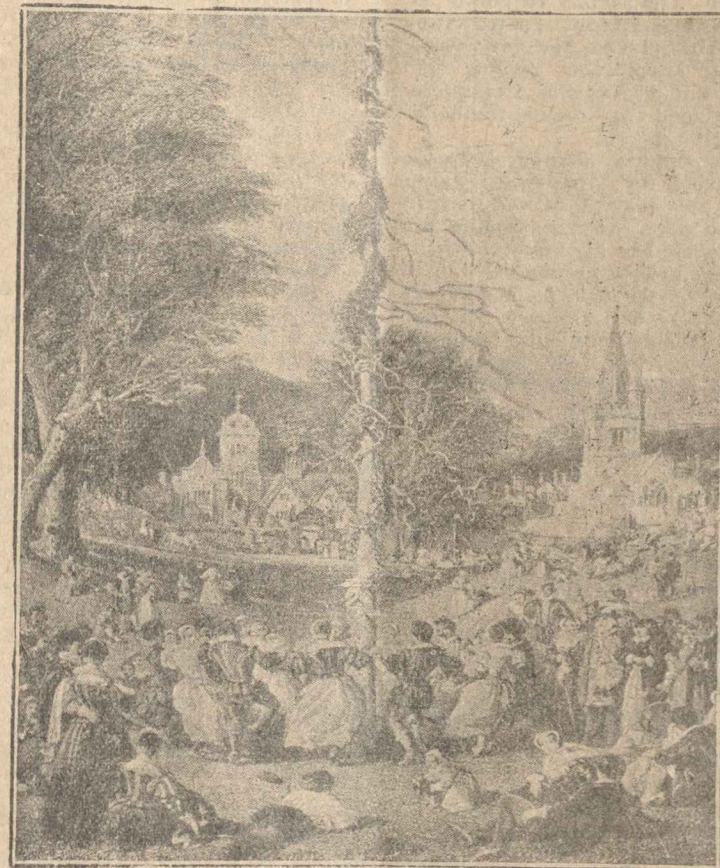
Η εορτή του Μαγιού, όπως άλλωστε όλες οι εορτές, έχει και αυτή τους θούλους της. Νά ένας όρατος θούλος σχετικός που τόν άνηγαίναν στη χώρα των Βάσκων. Έξοισε εκεί άλλοτε ένας νέος έπαρχος, άρραβωνισμένος με μια όμορφη κόρη την όποια έλάτρευε. Μά ήταν τόσο φτωχός ώστε, για να μαζέψη λίγα χρήματα, άναγκάστηκε να φύγη άπ' την πατρίδα του και να μεί ως στρατιώτης στην ύπηρεσία διαφόρων πριγκίπων. Άφου πολέμησε τούς Μαυρομένους υπό τας διαταγές των βασιλέων της Καστίλλας, κατετάχθη σ' α στρατεύματα των αυτοκρατόρων της Κωνσταντινουπόλεως και έγινε σιγά-σιγά λοχαγός. Κάθε τόσο ή άρραβωνιαστική του λάβαινε νέα του, μά στο τέλος έπαψε ν' άκούη να γίνεται λόγος σ' αυτόν. Έκείνη στην άρχή λυπήθηκε, μά σιγά-σιγά ή άνάμνησις του άρραβωνιαστικού της έσβυσε μέσ' στην καρδιά της και άγάπησε κάποιον άλλο νέο.

Ο Άπρίλης τελείωνε εν τώ μεταξύ κι' ή νέα ήλιπε ότι την

Πρωτομαγιά ο νέος που είχε αγαπήσει, τώρα θα πήγαινε να της προσφέρει έναν άνθισμένο στέφανο και να της έξομολογήη τόν έρωτά του. Γι' αυτό, μόλις έβγινε, άνοιξε το παράθυρό της. Άμέσως είδε ότι ο καινούριος φίλος της της είχε κρεμάσει εκεί το στέφανο του Μαγιού, μά τι περίεργο πράγμα, ο στέφανος αυτός του όποιου τα λουλούδια είχαν κοπεί μόλις την προηγούμενην ημέρα, φαίνονταν μαρμαμένους και τα λουλούδια του έφυλλιμένα. Κι' οι κάτοικοι του χωριού που είχαν ιδή το νέο ν' άποδέτη το στέφανό του, έαφνίστηκαν που τόν είδαν να μαραινεται τόσο γρήγορα. Σκέφτηκαν ότι κάποια δυστυχία άπειλούσε την κόρη.

Δέν πέρασαν πολλές ημέρες κι' ένας όδοιπόρος, ο όποιος έναφάνιζε στο χωριό του, άφου πέρασε τα νεύατα του πολέμου σ' όλον το κόσμο, άνάγγειλε στη νέα ότι ο παλιός άρραβωνιαστικός της είχε σκοτωθεί πολέμοντας τούς Τούρκους κι' ότι την τελευταία του στιγμή συλλογιζόταν εκείνη. Τότε όλοι πίστεψαν ότι ή ψυχή του ήταν εκείνη που έκανε το στέφανό του νέου άρραβωνιαστικού να μαρική τόσο γρήγορα. Η νέα κόρη τότε, γεμάτη τύψεις, γιατί είχε φανεί άπιστη σε κείνον που δεν είχε πάρει ποτέ να την άγαπή, άπεσούρη σ' ένα μοναστήρι της Ναβάρρας.

Κατά τόν 19ον αιώνα, άρχισαν σιγά-σιγά να εξαφανίζονται τα πιο γραφικά έθιμα της Πρωτομαγιάς.

Χορός γύρω από το «Κατάρτι του Μαγιού».

μήλικά της παιδιά, γυρίζει σ' όλη την πόλη. Μπρός σε κάθε σπίτι στέκεται και, προσφέροντας στον οικοδεσπότη μι' ανθοδέσμη, τραγουδάει το ακόλουθο τραγούδι:

Ήθε ο Μάης, ήθε ο Μάης,
με λουλούδια, με τραγούδια!...
Νά, σάς φέρνω ένα μπουκέτο
άπ' τα πιο λαμπρά λουλούδια!...
Ήθε ο Μάης!... Ήθε ο Μάης!...

Η κόρη αυτή έσυμβόλιζε τη νεότητα, τη χάρι και την όμορφιά της άνοιξης. Μετά την παρέλαση, ή βασίλισσα κατόταν στο λουλουδιασμένο θρόνο που της είχαν έτοιμάσει από πριν. Οι δεσπαινίδες της τμής έπαιρναν θέση δίπλα της, ενώ ο λαός πήγαινε και της υπέβαλε τα σόφια του, σά να ήταν βασίλισσα άληθινή, προσφέροντάς της διάφορα μικρά δώρα, με τα όποια αυτή έκανε την προίκα της.

Σήμερα, ο πανηγυρισμός του Μαγιού έχει διατηρήσει καθαρώς λαϊκό χαρακτήρα, σε πολλές δε χώρες έντελως κοινωνικό.

Νέοι βαστάζοντες λευκάκανθες πηγαίνουν για να στολίσουν το δέντρο του Μαγιού.

ΝΕΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΘΑΝΟΥ ΔΟΥΓΛΗ

Ο ΧΩΡΑΦΟΦΑΓΟΣ

Από τό ποτάμι, πού περιζώνει τό ριζό του βουνού κι' απάνου ψηλά ως εκεί πού αρχίζει τ'ό δάσος τών βαλανιδιών, σ' όλη εκείνη τήν άπαιχτή οδοίά από τή γής του κάμπου. Μά του Ζήση τ'ό μάτι δέ χορταίνει. Θέλει όλο τον κάμπο πού περιζώνουν τ'α βουνά κι' όλες τις βουνοπλαγιές όλόγυρα, δικά του. Είκοσι χρόνια τώρα μοιτάει στο χώμα. Άπό τό μακαρίτη τόν πατέρα του δέν κληρονόμησε σπουδαία πράματα. Μονάχα μιά λουριδίτσα χωράρι σιμά στο ποτάμι πρὸς τὸ μέρος του βουνού και τ' άλλωσε, τάλλωσε άπό τή μιά μεριά και τήν άλλη κατά μήκος της άκροποταμιάς κι' άπ'όπου πρὸς τις γόνιμες βουνοπλαγιές.

Δουλεύοντας στην άρχή τὸ πατρικό κομμάτι, άρχισε λίγο-λίγο και ύπομονετικά νά μετατοπίζει τὰ σύνορα άπ' όλόγυρα: έχωνε κάποιον χαντάκι πού χώριζε τὸ δικό του χωράρι από τὸ γειτονικό κι' άνοιγε άλλο, ένα-δύο μέτρα πιδ πέρα γιά νά κερδίσει μιά λουριδίτσα τόπο του συνορίτη του. Κανείς δέν ελχε ύποψία τήν τίποτα στην άρχή, γιατί τὰ χωράρια ήταν μισή ώρα μακριά από τὸ χωριό κι' ο Ζήσης τέτοιες δουλειές τις άρχιζε από βράδυ και τις άποτελειώνει πρὸς τὸν πάρη ή μέρα. Άν δέν κληρονόμησε από τόν πατέρα του χωράρια και τόπους, κληρονόμησε όμως δύο μικρά-τσα γερά, άσταλένια και πλατές κάστρα. Αὐτά τὸν έφταναν τὸ Ζήση. Τὸ βράδυ σάν ήσυχάζε τὸ χωριό, ο Ζήσης έρχινε τήν τσά-πα του στὸν όμο και ξεκινούσε. Όλη τή νύχτα πάλευε. Σγάρλιζε στο χώμα, σιγότερος τή γειτονική γής κι' έπερνε κάθε φροντίδα νά κούρην τὰ σημάδια της ζημιάς. Κι' όλο άλλωνε, είτε βουλονώντας τὰ π'ίλια χαντάκια κι' άνοιγοντας νέα, είτε τρώγοντας και κοφώνοντας αποκάτου τὸν όχο κάποιον χαντακιό πρὸς τὸ γειτονικό χωράρι, σάν τὸ σαράκι πού βόσκει ύπουλα-ύπουλα τὸ έβλο, ώστε καθὼς ήταν και ή γής τόσο άφράτη, σέ λίγες μέρες κόνονταν μονοκόμματο κάτω και κάτω τὸ ξένο χώμα και κολλούσε στο δικό του. Κι' όσο εὐρίσκει τή γής εκείνη παχειά κι' άπα ή και γόνιμη, τόσο και ή άχορτασία του μεγάλωνε, φροντίζε νά τή φάη όλη, νά τήν κάμνι δική του, όλοτελα δική του.

Κάθε τρίτη ή τέταρτη νύχτ, λιανισμένους κόμπο σέ κόμπο από τήν κ'ύριση, άπόμεινε στο σπίτι (δέν έμεινε με άλλον κανένα, γιατί ήταν μοναχογιανός και ή μάνα του ελχε πεθάνει πρὶν από τόν πατέρα του) νά ξεκουράζεται, γιά νάρχιζή με καινούργια δύναμη τὸ μόχτο. Όρες περνούσαν γιά νά τὸν πάρη ο ύπνος. Σκεδία άπάνου σέ σκεδία κατάστρωνε πὼς νάράζει κανένα κομμάτι γής τὸν συνορίτην του. Μά και στὸν ύπνο δέν εὐρίσκει λίγη ήσυχία. Ξακολουθούσε και στὸν ύπνο τὸ μόχτο. Έβλεπε συχνά πὼς βούλωνε χαντάκια κι' άνοιγε άλλα και πολλές φορές πάνου σ' αὐτὸ ξυπνούσε, ένὼ τὰ χέρια του άνεβο-κατέβηναν ακόμα σά νά τσάπιζε. Άλλοτε πάλι έβλεπε πὼς τὸ χώμα του χωραφιου του χόρευε, χόρευε και κόνονταν άπ' όλόγυρα τὰ ξένα κομμάτια μαζί μ' ένα μέρος από τὸ πατρικό του και κολλούσαν πάλι στη γής τὸν συνορίτην του. Τινάζονταν τότε άλλότερος στο κρεβάτι και άν και καταλάβαινε πὼς όλα τούτα ήταν καμώματα της ύποφαντα-σίας πού παρουσίαζε κάποιους ένδομυχους φόβους του σί νά πραγ-ματοποιούνταν στὸν ύπνο του, δέν ήσυχάζε άν δέν ξεμείρωνε νά πά- νά βεβιωθῇ ότι όλα ήταν στη θέση τους, όπως τ' άφηκε τήν προ-περασμένη νύχτα. Καθὼς τὸ φρονιὰ τὸν ρεθίζει ή μυρουδιά τὸν αϊμάτων κι' όσο πίνει διψά αίμα, αίμα κι' άλλο αίμα, έτσι και κείνον τὸν ρεθίζει, τὸν φροντίζανε τὸν χωμάτων ή φρέσκια εὐωδιά κι' όσο άρπαζε άπ' όλόγυρα τήν ξένη γής, τόσο πεθυμούσε κι' άλλ- λη κι' άλλη. Πρὸς τὸ γυρίσει χρόνος ελχε φάει τὸ μισὸ χωράρι κά- ποιου α' ο τους συνορίτες. Άγαθὸς χωριατάκος αὐτὸς κι' άκαμάτης κι' άνδρωπος πού δέν ήθελε νά χαλάση τήν ήσυχία του και νά κακοκαρδίζεται, δέν ελπε τίποτα. Έτσι με τὸ γύρισμα του χρόνου τὸν πῆρε και τ' άλλο μισὸ και άρχισε νά σγαρλίζει στο πιδ πέρα. Μετά λίγο καιρὸ πάλι ένας άλλος από τὸς γειτόνους στὰ χωρά- ρια πέθανε άκληρος κι' άφηκε κάμποσα στρέμματα γής. Ο Ζήσης τήν κατάχτησε κι' αὐτή κι' άρχισε κατά τὸν τρόπο του, νά σιγο- τρώει και τὸν καινούργιον γειτόναν. Έτσι σέ τρία-τέσσερα χρόνια μέσα, τὰ δέκα στρέμματα πού ελχε κληρονόμησει από τόν πατέρα του, έγιναν έκατό. Μά τὸ άρπαζό μάλι του χωραφοφάγου άγκά- λιαζε όλο τὸν κάμπο κι' όλες τις πλαγιές τὸν βουνών, πὸν δέν πε- ριζογιόριζαν. Μονάχος του καλλιεργούσε και τὰ έκατό στρέμματα. Άν'ήσυχο σκουλήκι της γής μόχταε στο χώμα του μέρα και νύχτα δίχως νά τὸν χρειάζονται βοηθοί. Οι σοδείες του σέ σιτάρια και σ' κριθάρια (μόνο άπ' αὐτὰ έσπερναν στο μέρος εκεί- νο) ήτανε κάθε χρόνο διπλές και τριδιπλές από τις σοδείες τὸν γειτόνων. Θαρρείς και ή γής ένοιωσε τὸν άνδρωπό της και τὸν πληρώνε διπλά και τριδι- πλά. Μά πειά ο Ζήσης άρχισε νά βλέπει πὼς με τὸ νά σιγοτρώει τὰ γειτονικά χωράρια όλόγυρα με τὸ τσάπι, δέ θάφτανε ποτὲ στο μεγάλο σκοπό του. Χρει- άζονταν μαζί με τὸ τσάπι και κάποιον άλλην πολίτη.

κή, πού νά του δίνη κομμάτια όλόκληρα, χωρίς νά ρεθῇ και νά χάνεται, σιγοσγαρλίζοντας μήνες όλόκληρους, γιά μιά πηγή τσάπ. Και ή εὐκαιρία του παρουσιάστη μοναχ ής: Οι χωριάτες, φρε- χοί οι περισσότεροί τους και πολυφαιμέτες, τρεις-τέσσερες μήνες πρὸς τὸ νά μπάσουν τή νέα σοδεία, άπομειναν δίχως γρῶμα. Τα κασσόνια του Ζήση και οι άποθήκες του ήταν πάντα γεμάτα. Και οι φτωχοί άνδρωποι έτρεχαν νά δανειστούν λίγο σιτάρη ή κριθάρη και νὸ τὸ γυρίσουν διπλὸ με τὸν καιρὸ. Μά ο Ζήσης δέν έδνε σ' όλους. Έδινε μονάχα σ' εκείνους πού τὰ χωράρια τους σιγο- ρεуαν με τὰ δικά του. Κι' έλεγε ο παμπόνηρος χωραφοφάγος:

— Τι με νοιάζει έμένα γιά τὸν άλλονε πιδ πέρα... Η νύχτ μου μόνο τὸ συνορίτη μου πονάει. Τὸ γειτόνά μου θά βοηθήσει γιατί μονάχα άπ' αὐτὸν μπορὼ νά περιμένω κι' έγώ βοηθῶ στην άνάγκη μου.

Άλλά με τήν καινούργια σοδεία οι όφειλέτες δέν ελχαν αρ- ισσέματα νά του γυρίσουν τὸ δανεικὸ κορπὸ, άφού κάλος πιδ μεταξὺ τὸς ελχε φάει τὸ μισὸ χωράρι με τὸ τσάπι, και γιά τὸ ξεχρεώσουν τὸς έπερνε και τ' άλλο μισὸ κι' άνοιγονταν σέ νέες συνορίτες.

Έτσι ο Ζήσης κατάχτησε όλη εκείνη τή γόνιμη βουνοπλαγιή, πού βλέπει πρὸς τὸ χωριό, χτισμένο καταμεσὶς του κάμπου, άπ' ου σ' ένα βουναλάκι. Άπό τὸ ριζὸ του βουνού ως άπάνου και άρχιζει τὸ δάσος τὸν βαλανιδιών, πού τὸ περιφράζει κι' αὐτὸ και τόκαμε δικὸ του.

Έκείνη τήν άνοιξη — Ἀπρίλη μήνα — τὰ χωράρια του Ζήση ήταν στη μεγαλύτερη δόξα του από κάθε άλλη χρονιά. Τα σιτάρη και σιταριὸν τινάζονταν ως άπάνου μαυροπαρόναι κι' έβλο χυμὸ. Τα κριθάρια, σπαρμένα πιδ πρῶμα ελχαν έρ- χισαι νά ροδινίζουν κάλως. Έταν χαρά τὸν κάμπο νά τὰ θωρή κανείς χαμηλά από τὸν κάμπο. Όλα κυματοκυμάτιζαν έλεγεες και περνούσαν άπάνου σ' ή πνοή του Θεοῦ και τὰ εὐλογούσε. Μά τὸ μάτι του Ζήση δέ χορταίνει. Δέν ελχε φτασει στο μεγάλο πο- πὸ. Έταν ή πρώτη Κυριακή μετὰ τὸ Πάσχα και τραπεζὸς πρωί-πρωί νά κάνει τήν ταχυτή του πλάι στὰ σπαρτά του. Όταν έφτασε στο ποταμὸ σιτάρη στο γιοφύρι νά καμαρώσει γιά λίγο εκείνη τή χαρὴ πράσινη εὐτυχία πού άνοιγονταν ως άπάνου στὰ μισά του βουνού. Μά τότε προσέξε κάτι πού τὸν άνη- χισε: Τὸ ποτάμι ελχε φάει κάμποσο χῶμα από τὸ άκρινά χωράρια. Ός πενήντα μέτρα άρσπερὸ άπὸ τὸ γιοφύρι σέ κάμποσο μήκος οι όχτιοι ελχαν άνοιξει κι' ή μάκρος ή γής άφράτη όπως ήταν, ελχε άνοιξει κι' ή χασκε. Μιά κρύα πνοή του φάνη πὼς άνεβαινε από τὸν κείνη τή σκοτεινή οργική και περιζώνε τὸ κορμὸ του. Άνε- ποῦσε πολλὸ τὸ χῶμα ο Ζήσης. Έφφάνονταν κι' αναγιάζει σ' ή μυρουδιά του. Άπο τὰ χῶματα πού τὸλχαν φέρει στο μεταξὺ πλούσιες σοδείες του, τὸλχανε φάει άρκετά κάποιον συγγενή, τὸν έμπορο στην πόλη, στην πρωτεύουσα της έπαρχίας πού χωρα- ψησαν. Δέν τὸν σκενοχῶρει και πολύ. Μήν τὸν έλεγεε όμως νά θυσιάζει και μιά χουφτίτσα από τὸ χῶμα του. Ό! νά μαρτυρῶ πέρτοντας κάτω προύμματα ν' άπλώσει τὰ μαρτύρια του σάν άπα- για ως τὸν όχο και ν' άγκαλιάσει και νά κρατήσει έκεινο τ' άγε- πημένο κομμάτι, πού κιντύνει νά τὸ φάγη! Έτρεξε έλλοχε- νος πίσω πρὸς τὸ γιοφύρι, κατέβηκε γυμνὸς μέσα στο νερὸ, και ήταν ρηχὸ σ' έκεινο τὸ μέρος και τραβούσαν άκρη-άκρη ξεριζώ- ντας τήν κοίτη πρὸς τὸν όχο μ' ένα μακρὸ ξύλο. Ήθελε νά γυρί- νά κατ' αλάβη τὸ γιόνταν κάτω από τὸς ρεύματος όχτους, πού έρε- ναν πρὸς τὸ ποτάμι. Όσο προχώραε, τόσο κι' άνεβαινε τὸ νερὸ. Τὸν χτυπούσε πειά ως τὰ στήθεα και σέ μιά στιγμή τὸ μακρὸ κοντάρι, πού έρχινε πρὸς τὸν ποταμὸ νά προχωρήσει, βούλιαξε κάτω-κάτω. Πισωπάτησε. Πῆρε πάλι τήν άκρη-άκρη και γύρισε πρὸς τὸ γιοφύρι. Ελχε καταλάβει τὸ γίνονταν. Σ' έκεινο τὸ μέρος μιά φλέβα του ποταμοῦ παραστρατημένη από τήν παλιά του. Νά, τὴ πρὸς τὸν όχο, κρυφτόρωε και κούφινε τὰ θέμελά του. Νά, έτσι όπως κι' ο ίδιος μιά φορά, μοχλώντας δλονυχτί, κρυφτόρωε τὸς όχτους τὸν χαντακιών, πού χωρίζαν τὸ πατρικό του χωράρι από τὰ γειτονικά. Σάν τή λατταρισμένη μάνα πού γυρνε με κάθε τρόπο νά γλυτώσει από τὸν χαρὸν τὰ χέρια τὸν βαρυσκα- στημένο παιδι της, όταν τὰ μάτια του άρπίζουν νά ψυχοβασιλεύουν, γύρνε νά κρατήσει στη θέση του τὸν άγαπημένο κομμάτι κι' ο Ζήσης. Γιά τήν άρα σέ- φτηκε πὼς θάπερνε νά κουβαλήσει ξύλεια από τὸ δά- σος του, νά κάνει μιά ξυλόδεση γιά νά συγκρατήσει πρὸς τὸν όχο. Έγστερα θά φροντίσει άπο- νά φέρη μηχανικὸ και τεχνίτες και τομνέται από τήν

πόλη νά στήση εκεί τοίχο μ' άσιστα θέμελα. Κίνηση πρὸς τὸ χωριὸ νά φέρη έργάτες.

Οι χωριανοί τὸν φρονούσαν, τὸν μισούσαν άγρια μέσα τους τὸ Ζήση. Μά ήταν ο χοντρονοικοκύρης πειά, ο μεγαλοχηματίας. Κατάπιναν τὸ μίσος τους και δουλικές ψυχές, όπως ήσαν, σερνον- ταν μπρὸς του, έκαναν τὸ κάθε τι νά τὸν καλοκαρδίζουν, μαϊμού- δίζαν ακόμα γιά νά τὸν κάμουν νά γελάση, άν και ήξεραν ότι δέ μποροῦσαν νά περιμένουν από δαῖτον κανένα θετικό κέρδος. Καμ- μιά φορά στὸν κύκλο τους τὸν κακογλωσσούσαν, μιλούσαν γιά τις άδικίες του και κοινολογούσαν τὸς φόβους τους άν ο τραπεζὸς έ- κείνος χωραφοφάγος κατέβαινε και πρὸς τὸν κάμπο, άφού δέν ελχε πειά νά κάμνι τίποτ' άλλο στο βουνό. Μά ύστερα οι ίδιοι πάλι κιντάραν πὸς νά τὸν πρωτοβῇ και νά προδώσει όσα λέγονταν στὸν κύκλο. Μεταξὺ τὸς δέ βοηθιούσαν. Άν ήταν όμως νά βο- ήθουνε σέ κάτι τὸ Ζήση, πού τὸς περισσότερους τὸς ελχε άφήσει δίχως μιά χουφτίτσα, τσάκιζονταν. Έτσι οι μισοί χω- ριανοί τὸν ακολουθούσαν γιά τὸ χῆτημα. Ός τὸ βράδυ όλη ή χρει- αζόμενη ξύλεια ελχε μαζεμένη κοντὰ στο γιοφύρι. Κατὰ τὸ δειλινὸ μιά πλατιά λουριδα από τή ρέπια γής βούλιαζε και κατακάθησε στην άκρη του ποταμοῦ. Ο Ζήσης στὸ φροντομα της μάκρης πού βρισκονταν δέν στενοχωρήθηκε και πολύ. Έπειτα ήξερε πὼς έτσι κι' άλλους θά θυσιάζε ένα κομμάτι κατὰ μήκος της όχτιας γιά νά μολόση τὸ ποτάμι και νά μπορέσουν νά σταθούν οι έργάτες νά πλέξουν τήν ξυλόδεση. Πρωί-πρωί τήν άλλη μέρα άρχισε ή δουλειά. Ο Ζήσης έπιστατούσε, μιά δουλεύει κι' άλλος ο ίδιος διπλά από τὸς άλλους. Ός τὸ βράδυ ή ξυλόδεση ελχε τελειώσει σχεδόν. Μονάχα ως έκοσα μέτρα όχτος άπομεινε άδεντος. Νικητής σέ κείνο τὸ κάλεμα ο Ζήσης, τὸ βράδυ έστησε πλούσιο φαγητόνι στους έρ- γάτες. Τήν άλλη μέρα θά πῆγαν να άποτελειώσουν τήν ξυλό- δεση.

Εκείνη τή νύχτα ο χωραφοφάγος πέρασε πολλὸν ταραγμένον ύ- πνο. Μόλις τὰ ματ'όφρυλά του λάφταναν, άμέσως τινάζονταν άλλό- φρενος. Στὰ λιγότερα δυαίρα του έβλεπε πὼς τὸ ποτάμι φουσκωνε-φούσκωνε θολό, άρπαζε τήν ξυλόδεση σά νάταν από άβυρρα και τραβούσε τρώγοντας τή γής κατὰ τὸ βουνό. Άλλοτε πάλι τὸ νερὸ τὸ ποταμοῦ σταμάταε άπότομα, κοκ- κάλωνε και ύστερα άρχιζε νά ζωντανεύει, νά με- ταμορφώνεται σέ δράκοντα πού σγάρλιζε κι' έτρωγε κι' άβρια μαγιά τὸ χῶμα κι' έκού- φωνε τὸ βουνό. Σε μια στιγμή ελδε αὐτὸ τὸ φοβερὸ δράκοντα ν' άνοίγη, χάος κρυό- πνο, τὸ στόμα του και νά τὸν καταπλύνει. Πῆδησε δὺο μέτρα πέρα από τὸ κρεβάτι του, άφήνοντας άλλόκλητη κραυγή τρώμου. Πρὸς τὸν έμερῶν, ο Ζήσης βρισκονταν στο χῆτημα. Η ξυ- λόδεση ήταν στὴ θέση της. Γιά τήν ώρα βιστούσε γερά τή γιρμένη γής. Σάν έγέμισε από τὸς χωματένιους όγκους, πού βούλιαζαν κι' από τις πέτρες πού σώριζαν οι έργάτες άπάνου, ή κοίτη πού ελχε άνοιξει ή μιά φλέβα του ποτα- μοῦ, κρυφτοφάγοντας άποκάτω τὸν όχο, τὸ νερὸ και- πλῶνε τώρα πρὸς τήν άλλη όριά, γυροδύνωνε τήν παλιά του κοίτη. Ο Ζήσης ήθελε νά βεβαιωθῇ άν βιστὰ καλά τὸ μέρος του όχτου πού δέν πρόφταναν τήν περασμένη μέρα νά στυλω- σουν. Κατέβηκε από μιά ξυλόκαλα πού ελχαν στήσει εκεί στο βουλιαγμένο πεζουλάκι. Άρχισε νά ψαχουλεύει τὸν όχο, χτυ- πώντας κοντὰ-κοντὰ με τις παλάμες του τὸ χῶμα. Βιστούσε.

Πρὶν από τὸ μεσημέρι θά τελειώνει κι' αὐτή ή λίγη δουλειά πού άπομένε. Κατὰ τὸ μεσημέρι θά καβαλήσει τάλογο του και θά πῆγανε στη χώρα νά φέρη μηχανικό, έργάτες και ταμνένο. Έ- πειτα ήθελε νά κάνει και κάποιον ύδαρογείο, πού μελετούσε από καιρὸ. Ελχε ξεμερῶσει πειά. Με τις πλάτες στυλωμένες στον όχο, κιντάρεε πέρα πρὸς τὸν όδρο του χωριου, περιμένοντας νά φανούν οι έργάτες. Ξαφνικά έννοιωσε κάτι νά σεύεται πίσω του, νά σα- λεύη και μαζί ένα βάρος στις πλάτες. Α! δέ θάκανε πειά ούτε μιά πιθαμή από τή γής του! Άρκετά έχασε τήν περασμένη μέρα. Άνοιξε τὰ σκέλια και στήριξε τις τετράγυνες πλάτες πρὸς τὰ π'ί- σω. Τὸ ίδιο τὸ κορμὸ του θάστηνε αντίπυλι γιά νά κρατήσει τ' ά- γαπημένο γῶμα, πού τόσο μόχτηκε σέ δαῖτο! Στὸ βάθος του όδ- ου φάνηκαν οι έργάτες, πού τραβούσαν κατὰ κειθε. Λίγο κορυά- γιο ακόμα, συλλογίστηκε. Μά τὸ χῶμα όλο και βάραινε άπάνου του. Στύλωσε τὰ δονατὰ του χέρια στὰ μηριά, γιά νά μπορέσει νά δώση μιά ώθηση στις πλάτες του πρὸς τὰ πανού. Οι φλεβες στὸ νομαίο τραχίλο ελχαν φουσκώσει. Μά ο χωματένιος όγκος, ξεγέ- ρωντας, όλο και βάραινε στην ράχη του. Οι έργάτες ήταν ακόμα μακριά. Τότε ο χωραφοφάγος νοιωθοντας τὸν κίντυνο, άφηκε μιά κραυγή, ένα άπελπισμένο βροῦχισμα:

— Χωριανοί! Όλος τὸ χῶμα μονοκόμματο ξεγερνε τώρα άπάνου από τὸ κε- φάλι, ο τράχηλος λυγίσε. Τὸ σάγονι πιέστηκε πρὸς τὸ στήθος και οι αστέρες βούλιαξαν μέσα στὰ παραμάγουλα, πού ξεχείλισαν όλό- γυρα. Έκαμε κάποιον προσπάθεια νά τινάξη πρὸς τὰ έξω. Ήθε- λε νά φωνάξῃ, μὸ μόνο κάτι σά φωνάσσειν βγήκε από τὰ ρουθού- νια του. Τὸ πρόσωπό του πρῆστηκε άπαί- νια. Κοκκίνισε, μπλαβομελιάνισε κι' από τή μύτη άρχισε νά τρέχει αίμα. Οι χωριανοί τρέχοντάς πλησίαζαν τώρα στο γεφύρι. Ο μονοκόμματος χωματένιος όγκος ένασει- στηκε, άνασάλεψε. Τὰ πόδια του χωρα- φοφάγου βούλιαξαν λίγο, ύστερα τὸ κορ- μὸ του κομπούρισε. Έκαμε μιά τέλει-

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΚΡΑΣΣΙΝΙ Η ΔΙΑΒΟΛΟΓΥΝΑΙΚΑ !...

Η διάσημη πριμαντόνα τὸν άρχών του περασμένου αἰῶνος Κρασσίνι, ελχε τὸς περισσότερους έστεμμένους και άριστοκράτας θαυμαστάς από όλες τις άλλες καλλιτέχνιδες της εποχής της. Βασίλεις, άποκράτορες, πρίγκιπες και πολυεκατομμυριοῦχοι ήσαν τρέλλα έρωτευμένοι μαζί της!

Και αὐτὸς ακόμα ο Μέγας Ναπολέων άπίστηκε κάποτε στην Ίωσηφίνα πρὸς χάριν της Κρασσίνι. Μολαταῦτα ή Κρασσίνι ήταν άστατη στὸς έρωτάς της.

Σχετικὼς με τήν άστάθεια και τις άπιστίες της Κρασσίνι ο πρίγκιψ Αβγουστός διηγῆθηκε κάποτε στὸν τενόρο Λαμπλάς τὸ άκλόουθο έπεισόδιο.

Ένα καλοκαιρινὸ βράδυ ο πρίγκιψ έμαθε ότι τήν προηγούμενη ή Κρασσίνι, τὸν ελχε κάνει κάποιον άπιστία! Ο πρίγκιψ πού ήταν τρομερὰ ζηλιάρης άποφάσισε τότε νά τήν εκδικηθῇ και νά τήν τιμωρήσει σκληρὰ.

Όταν λοιπὸν ένύχτωσε τήν πῆρε με μιά βάρκα και βγήκαν πε- ρίπατο ύπὸ τὸ σελήνηφως. Σε μιά στιγμή όμως, ένὼ ή βάρκα βρι- σκόταν στὰ άνοιχτά, οι βαρκάρηδες, διὸ ρωμαλέοι ναυτικοί πού τὸς ελχε διαλέξει επίτηδες ο πρίγκιψ, άρπαξαν ξαφνικά τήν Κρα- σσίνι και τήν πέταξαν στην θάλασσα.

— ...Άλλά δυστυχῶς — πρόσθεσε ο πρίγκιψ τελειώνοντας τήν άφήγησή του πρὸς τὸν Λαμπλάς — ή άδελφοβῆ αὐτῇ διαβολογυ- ναίκα ήξερε νά κολυμπάει και γλυτώσε! Τήν άλλη μέρα μάλι- στα με έκανε νά της πληρώσω άκριβὰ τήν ψυχρολουσία, στην όποία τήν ύπέβαλα. Μ' άνάγκασε, δηλαδή, νά της κάμω ένα δώ- ρο αξίας 100 χιλιάδων φράγκων !...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Μία παράξενη συμβουλή.

Ο διάσημος λόγιος Ντυπλεσσίς Μορνάκ, ο όποιος ήταν έννοούμενος του Έρρίκου άου, πῆ- γε κάποιον μέρα και τὸν παραπονέθηκε ότι ένας νεαρός ευπατρίδης όνόματι Σαιν Φούλ, τὸν ελχε προσβάλῃ.

Και ο Έρρίκος τὸν ελπε: — Ως φίλος σου προσφέρω τὸν βραχιόνά μου. — Ως βασιλεὺς σου ύπόσχομαι δικαιοσύνην!...

Η πιστή σύζυγος

Ο στρατηγὸς Α... μιλούσε μιά μέρα στὸν Να- πολέοντα γιά μιά θραυστή κόρη, τήν όποία ή μητέρα διηθύνει μιά χωροποικητική λέση και ή όποία ήθελε νά τὸν γνωρίσει. Ο Ναπολέων τήν έκά- λεσε σάν ιδιαιτέρα διαμερίσματά του, όπου και τήν έδέχθη μίαν και μόνο φορά.

Λίγες μέρες κατόπιν ή νέα παντρεύθηκε. Πέρασε εν τῷ μεταξὺ άρετὸς καιρός, όταν έξαφνα ο Ναπολέων θέλησε νά τήν έναυτιλῇ. Αὐτῇ όμως τὸν έμήνυσε ότι δέν άνηκε πλέον στὸν έαυτὸ της, και άδηήθηκε γιά ύποκύψη στην άξίωση του.

Ο Αὐτοκράτωρ δέν θύμωσε διόλου με τήν άρνησή της αὐτῇ. Τὸνάντιον, μάλιστα, τήν έπήνεσε γιά τήν σκευική της πίστη και γιά νά τήν άνταμείψῃ, της έστῆλε ένα πλοιοπύματο δώρο.

Ώρεβουάρ γιά τὸν άλλον κόσμο !...

Τήν ώρα πού ξεψυχούσε ο Δουδοβίκος 14ος ελπε στην άγαπη- μένη του φαβορίτα, τήν μαρκησία ντε Μαιντενάν.

— Θα ξαναϊδωθούμε γρήγορα... Ώρεβουάρ !...

Φουσκισμένη τότε ή μαρκησία γύρισε στὸς υλικούς πού ήσαν γύρω της και τὸς ελπε:

— Γιά ιδέστε τι όραιο ραντεβου πού μου δίνει !... Ο άνθρω- πος αὐτὸς δέν άγάπησε ποτὲ κανένα παρὰ μονάχα τὸν έαυτὸ του !...

ταία προσπάθεια, μιά ή ραχοκοκκαλιά του έτρειβε. Ο χωματέ- νιος όγκος άποκόβονταν και έπεφτε άπάνου στο διατεταμένο σῶμα του μ' ένα βαθύ και καύσιμο δούλο!

Κάθε άνδρωπος, ακόμα κι' εκείνος πού δέν δοῖζει ούτε μιά χού- φτα ξέρα χαλίκια σέ τούτη τήν πλατειοστήνη γής, έργεται μιά μέρα πού πέρνει δικαιοδικτινά δύο μέτρα τόπο δικό του. Ολότελα δικό του. Στὸ μεγαλοχηματία τὸ Ζήση, πού δέ χορ- ταίνει κι' άν ελχε όλο τὸν κάμπο και τὰ βουνά πού τὸν περιζώναν, έλαχε λιγώ- τερο κι' από δύο μέτρα γή. Θάφτηκε δι- πλασμένος! Κουβάρη !...

Θάνας Δουγάνης

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ

ΤΟΥ LUCIEN DESCAVES

Ήτανε τέλη Δεκεμβρίου. Τα μαύρα κοράκια που πετούσαν πάνω από τους καταχιονισμένους δρόμους του χωριού Ντυσκέβ, έκραζαν ακατάπαυστα εκείνο το βράδυ και ο κρύος αέρας που φυσούσε τριγύρω στα κατάξερα δέντρα, είχε παγώσει όλη τη φύση. Στο τελευταίο σπίτι που ήτανε κτισμένο στην άκρη του χωριού, κατοικούσε ο κουνιάς Φιλίπερ μαζί με τη γυναίκα του, τη Κλημεντίνη, η οποία διατηρούσε σε μία γωνιά του κουρείου του άνδρός της ένα πρόχειρο κατάστημα ψαλίκων. Μία παλιά και ξεβαμμένη απ' τον καιρό πολυθρόνα για τους πελάτες, ένα παλιογράφο με μερικά απαραίτητα εργαλεία του κουρείου, στον τοίχο ένας μεγάλος παλμός του κουρείου του γέρο Φιλίπερ. Στο ίδιο εκείνο δωμάτιο που ήτανε αρκετά ευρύχωρο, υπήρχε και ένα κρεβάτι για το ανδρόγυνο, καθώς και μία ξύλινη κούνια στην οποία κρεμότανε ένα μαρό, ηλικίας μόλις δέκα μηνών.

Εκείνη την ημέρα ο γέρο Φιλίπερ δεν περίμενε κανένα πελάτη. Ήτανε Κυριακή και όλο το χωριό είχε ξυρισθ' απ' το Σάββατο.

— Έγώ γυναίκα, θά πάω λιγάκι στο καφενείο, είπε ο γέρο Φιλίπερ, που είχε αρχίσει να πληττει πια μονάχος του στο σπίτι.

Η γυναίκα του απασχολημένη με το μαρό της δεν του έδωσε καμιά προσοχή. Ο Φιλίπερ έβαλε το καπέλλο του και στηρήθηκε προς ένα γειτονικό καφενεδάκι, στο οποίο εσύχνα τις ώρες που δεν είχε δουλειά. Δεν θά είχαν περάσει ούτε πέντε λεπτά από την αναχώρησή του άνδρός της, όταν η Κλημεντίνη, η γυναίκα του Φιλίπερ, άκουσε ξαφνα δυο γερά χτυπήματα στην πόρτα, και συγχρόνως, μόλις σήκωσε το κεφάλι της, είδε να στέκεται μπροστά της, ένας άγνωστος άνθρωπος, που μόλις εκείνη τη στιγμή είχε περάσει το κατώφλι του σπιτιού της.

Ήταν ένας ψηλός και ρωμαλέος άντρας, με κατάρματα μακρύα γένεια και με πολύ άθλιο εξωτερικό, που σου κινούσε άμεσως την υποψία και σ' έκανε να βάζεις πολλές κακές ιδέες με το νου σου.

— Καλημέρα! είπε ξερά ο άγνωστος, κυττάζοντας μ' ένα παράξενο βλέμμα τη γυναίκα του κουρέα.

— Ποιόν ζητάτε; ρώτησε άμεσως εκείνη κατατρομαγμένη.

— Έδω δεν είνε το κουρείο που ξυρίζονται οι χωρικοί;

— Μάλιστα, έκανε η Κλημεντίνη. Έδω είναι! Μα ο άντρας μου αυτή την ώρα λείπει...

Ο άγνωστος έριξε ένα άγριο βλέμμα γύρω του, το οποίο έκανε τη γυναίκα του κουρέα να παγώσει απ' το φόβο της.

— Μπορώ όμως να πάω να τον φωνάξω;... είν' έδω κοντά!... Ψιθύρισε σε λίγο, δείχνοντας πως ήθελε να βγί από την πόρτα του σπιτιού της...

Ο άγνωστος όμως της έκοψε το δρόμο: — Δεν υπάρχει λόγος! της είπε απότομα. Θά ξυρισθ' μονάχος... Είμαι πολύ βασικός...

Και συγχρόνως αφήνοντας το χοντρό μπαστούνι του σε μία γωνία, έβαλε το καπέλλο του και πήρε από το τραπέζι το πρώτο ξυράφι που βρήκε μπροστά του.

— Και ξέρεις; είπε σε λίγο γυρίζοντας το κεφάλι του προς τη σύζυγο του Φιλίπερ... Σήμερα θά κόψω και τα γένεια μου! Ά! βεβαίαι! Δεν μπορώ πια να γυρίζω στους δρόμους και να μπαίνω στα σπίτια χωρίς να με γνωρίζουν.

— Μόλις άκουσε τις τελευταίες αυτές λέξεις η Κλημεντίνη έννοιεσεν ένα ρίγος σ' όλο της το σώμα. Μαζεμένη κοντά στην κούνια του μαρό της, κύταζε τον άγνωστο ο οποίος είχε ήδη ξυρίσει το ένα μέρος του προσώπου του και ετοιμαζότανε να ξυρισθ' και από το άλλο...

Πέρασαν ακόμα μερικές στιγμές και ξαφνα ο άγνωστος γυρίζοντας απότομα το πρόσωπό του, προς το μέρος της Κλημεντίνης κάμφωσε τα βλέματά του πάνω της, αφήνοντας από τα χείλη του ένα ήχηρο σαρκαστικό γέλιο. Η Κλημεντίνη άφησε μία κραυγή έκπληξης και φόβου και έγινε κατακίτρινη. Ο άνθρωπος που είχε μπροστά της δεν ήταν πια ένας άγνωστος. Τώρα πια τον είχε αναγνωρίσει. Ήξερε καλά με ποιόν είχε να κάνει. Χωρίς να το θέλη, το μυαλό της γυναίκας του Φιλίπερ, ξαναγύρισε πίσω σε μία λησμονημένη σελίδα του βίου της.

— Πέντε χρόνια πριν, ο σιτοβολώνας του Φιλίπερ έπληρε

ένα βράδυ φωτιά. Μερικοί γειτόνοι που ξέρανε την οικονομική κατάσταση του κουρέα, διέδωσαν κοινά πως το είχε κάνει έπισηδες για να πάρη την αποζημίωσή της. Έταίριος, στην οποία ήταν ασφαλισμένος. Η Κλημεντίνη όμως επέμενε πως είχε ιδη κάποιο πρόσωπο να τριγυρίζε έξω από το σιτοβολώνα το ίδιο εκείνο βράδυ της πυρκαϊάς και πως θά ανεγνώριζε τον έμψηστή, αν της τον έφερναν μπροστά της. Η άστυνομία του Ντυσκέβ, ύστερα από μερικές ανακρίσεις, συνέλαβε 2-3 πρόσωπα ως ύποπτα μεταξύ των οποίων η γυναίκα του Φιλίπερ είχε αναγνωρίσει τον ύποπτο άγνωστο, τον οποίο και υπέδειξε ως έμψηστή του σιτοβόλου της. Ο άνθρωπος αυτός, αλλοίως καθώς ήτανε, έπεσε σε ένα σωρό αντιφάσεις, πράγμα που τον κατέστησε περισσότερο ύποπτο και τον έφερε στο έδωλο του κατηγορουμένου. Το ύποπτο παρελθόν του και η κακή υπεράσπιση της θέσεώς του, έπεισε τους δικαστές να τον καταδικάσουν εις πέντε έτών φυλάκιση. Μετά την έκδοσή της αποφάσεως και τη φυλάκιση του δνόχου εκείνου, ο Φιλίπερ κατόρθωσε να εισπράξουν πια έλευθερά την ασφάλειά του και με τα χρήματα αυτά ν' ανοίξουν αυτό το μικρό κουρείο... Ήσαν πραγματικός οι έμψησται του σιτοβόλου, ο ίδιος ο Φιλίπερ είχε βάλει τη φωτιά, μα όλα πια είχαν τελειώσει... Ένας άδους είχε κλειστεί γ' αυτούς στη φυλακή...

Στο διάστημα που διέτρεχε ύστερ' απ' αυτό το έπιστάδιο, η Κλημεντίνη και ο Φιλίπερ είχαν πια ξεχάσει τον άνθρωπο αυτό, που είχε καταδικασθεί εις αίτιας του...

Μα να όμως που τώρα, ύστερα από πέντε ολόκληρα χρόνια, ο άγνωστος αυτός ξαναγύριζε στο χωριό του και μάλιστα έπιανε με τόσο αναιδεια στο σπίτι τους, στο μαγαζί τους...

Η Κλημεντίνη κυττάζοντας το πρόσωπο του άγνωστου, που είχε πια τελειώσει το ξύρισμα της γενειάδας του, έννοιεσεν ένα παράξενο συναισθήμα, κάποιο άδοστο φόβο, μα άλλοκοτη τήνη στη συνειδήσή της... Χωρίς να θέλη σύρθηκε στο μικρό τραπέζι που χρησίμευε για ταμείο του μαγαζιού τους και έκει περιμενε να ιδη που θά κατέλυνε αυτή η υπόθεσις, και τι σκοπό είχε η ανέλπιση αυτή έπίσκεψη του φυλακισμένου...

Ο άγνωστος, αφού καθάρισε καλά το πρόσωπό του, προχώρησε μερικά βήματα προς τη σύζυγο του Φιλίπερ και της είπε:

— Όστε τώρα πια μ' ανεγνώριζες;... Όραίαι!... Δεν πιστεύω όμως να ξεχάσεις πως μένει ακόμα και κάποιο λογαριασμό που πρέπει να κανονισθ' μεταξύ μας...

Η Κλημεντίνη κάτι πήγε να πη, αλλά δεν μπόρεσε. Δεν της έρχόντουσαν οι λέξεις στο στόμα... Η πρώτη σκέψη που της πέρασε απ' το μυαλό ήταν να φωνάξει βοήθεια. Μα φοβήθηκε. Ποιός ξέρε, είπε μέσα της. "Αν ανοίξω το στόμα μου, μορρεί να γίνουν μεγάλες ιστορίες έδω μέσα. Χωρίς να το θέλη, έτσι έντελως από έν

στικτο, έκανε δυο βήματα προς την κούνια και πήρε στα χέρια της το μαρό παιδί της, που είχε αρχίσει να κλαυθυρίζη...

Ο άγνωστος επανέλαβε ζωηρότερα: — Μη κάνεις πως δεν άκουγ'... Ποιόν φύγω απ' έδω θέλω να με ξεφλήσετε... Έξ αίτιας σου πήγα στη φυλακή και εξ αίτιας σου έπαθα, ό,τι έπαθα... Σήμερα όμως θέλω κι' εγώ την άνταμωμή μου... Έμπρός!... Σέρεις πως αν πω μία λέξη...

Τα μάτια της Κλημεντίνης είχαν γεμίσει δάκρυα. Ίκνεσε με τα βλέματά της τον άγνωστο, να μη έπιμένη, να μη ξαναφέρη πάλι στο νου του αυτή την παλιά υπόθεσι...

— Και τι ζητάς από μένα; ψιθύρισε τέλος μ' ένα τόνο παροπνίου.

Τα μάτια του άγνωστου πέσανε πάνω στο τραπέζι του ταμείου... — Πρέπει να μου δώσης όλα τα χρήματα που βρίσκοντ' έκει μέσα!... Αλλοιώς...

Το σώμα της γυναίκας του κουρέα άρχισε να τρέμη. Παρ' όλην νά πέση το μαρό απ' τα χέρια της... Έκανε πάλι να φωνάξει, να καλέσει σε βοήθεια, μα κρατήθηκε...

Πέρασαν μερικές στιγμές αγωνίας... Ο άγνωστος είχε έλθει κοντά της και περιμενε...

— Έμπρός! τελείωνε!... Άς μη χάνουμε τον καιρό μας άδεια, της είπε.

Η Κλημεντίνη αναγκάστηκε να υπακούση. Άπλωσε το χέρι της προς το τραπέζι, πούταν το ταμείο κι' άνοιξε το συρτάκι... Τα μάτια του άγνωστου άντικρουσαν με άπληστία τις δέσμες των χαρτονομισμάτων που βρισκόνταν κει μέσα. Απότομα, άγρια, άρπαχτικά έσκυψε κοντά

της είπε.

Η Κλημεντίνη αναγκάστηκε να υπακούση. Άπλωσε το χέρι της προς το τραπέζι, πούταν το ταμείο κι' άνοιξε το συρτάκι... Τα μάτια του άγνωστου άντικρουσαν με άπληστία τις δέσμες των χαρτονομισμάτων που βρισκόνταν κει μέσα. Απότομα, άγρια, άρπαχτικά έσκυψε κοντά

της είπε.

Η Κλημεντίνη αναγκάστηκε να υπακούση. Άπλωσε το χέρι της προς το τραπέζι, πούταν το ταμείο κι' άνοιξε το συρτάκι... Τα μάτια του άγνωστου άντικρουσαν με άπληστία τις δέσμες των χαρτονομισμάτων που βρισκόνταν κει μέσα. Απότομα, άγρια, άρπαχτικά έσκυψε κοντά

της είπε.

Η Κλημεντίνη αναγκάστηκε να υπακούση. Άπλωσε το χέρι της προς το τραπέζι, πούταν το ταμείο κι' άνοιξε το συρτάκι... Τα μάτια του άγνωστου άντικρουσαν με άπληστία τις δέσμες των χαρτονομισμάτων που βρισκόνταν κει μέσα. Απότομα, άγρια, άρπαχτικά έσκυψε κοντά

της είπε.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Οι ρευματισμοί και η κληρονομικότητα

Μεγάλοι έρευναι γίνονται τελευταίως στο Λονδίνο προς έξακρίβωσιν της αιτίας των ρευματισμών. Ένας από τους διαπρεπέστερους άγγλους παθολόγους, ο δόκτωρ Χάουγκ, εις μίαν του άνακρινών υποστηρίζει ότι τα αίτια των ρευματισμών πρέπει ν' αποδοθούν απ' ενός μόν εις την ύγρασίαν του κλίματος, απ' έτέρου δε και εις την κληρονομικότητα.

Εκτός αυτού όμως, και ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Όξφορδης, ο φυσιολόγος Ντάρβερν, δεν φαίνεται να διαφωνή με την άνωτέρω θεωρίαν του Χάουγκ, όσον έτι δε προς απόδειξιν των κληρονομικών αιτιών της νόσου αυτής, το έπιχειρήμα ότι πλήθος μικρών πάσχον εκ ρευματισμών, ακόμη και εις ηλικίαν δύο μόλις έτών!

Ο Σύλλογος των «Εσκούφωτων» και η θεωρίαις των.

Οι «Εσκούφωτοι» οι οποίοι, ως γνωστόν, έχουν ιδρύσει έσχάτως στο Παρίσι και τον περίφημον όμώνυμον σύλλογον, αρχίζουν σιγά σιγά να πληθύνονται, προς μεγάλην απέλπισιν των πιλοποιών.

Μία Παρισινή έφημερίς έρώτησε ένα γνωστότατο πιλοτολό, τον Ζελό, ο οποίος έχρημάτισε επί πολλά έτη αποκλειστικός προμηθευτής του βασιλέως Έδουάρδου της Άγγλιας και όλων των διασημοτέρων άνδρων της εποχής μας, τι φρονεί για τους έσκούφωτους και για τη μόδα τους:

— «Η μόδα αυτή, άπηλτης ο Ζελό, δεν είνε Γαλλική. Μας ήλθε από τη Γερμανία. Νομίζω όμως ότι με τη καινοτομία αυτή καταστρέφεται τελείως η άνδρική κομψότης, η οποία στηρίζεται μόνον εις το άρτιον της ένδυμασίας. Σήμερα υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν να καταργήσουν το καπέλλο. Όραίαι! Τι θά καταργήσουν όμως αύριο; Το σακάκι; Πολύ πιθανόν να μη σεβασθούν ούτε αυτό. Άς περιφερόμαστε λοιπόν στους δρόμους με το πουκάμισο! Κατά την τελευταία μεταπολεμική περίοδο παρατηρείται μεγάλη άδιαφορία για όλα. Η ύμβρέλλα; Κατηργήθη πρό πολλού. Το μαστότιν; Φαίνεται σαν ένα πράγμα τελείως περιττό!

Ένα βάρος. Η κατάργηση όμως του καπέλλου, είνε δίχως άλλο κομικωπάτη και άνθυγιεινή. Εκτός αυτών όμως, πρέπει να έχουμε υπ' όψιν μας, ότι πάν ό,τι προσέχεται από την Γερμανία, δεν είνε ορθόν να το μιμούμεθα. Στην Άγγλια π.χ., οι κομποί κύριοι, των καλύτερων οικογενειών φορούν ακόμη το ήμίμυλον. Μοφ φαίνεται λοιπόν πως δεν πρέπει να υπάσχον έσκούφωτοι στη χώρα μας, εις την οποία άλλωστε, είνε γνωστόν, πόσο ιερός και άπαραιτήτος θεωρείται ο χαιρετισμός!...

Ποι ξοδεύονται τα περισσότερα αυγά.

Σύμφωνα με την τελευταίαν έκθεσιν της έπιτροπής του έμπορίου των αυγών και πουλερικών του Λονδίνου, η Άγγλια έξόδεψε περίου 19.000.000 λίρες για την προμήθεια αυγών εκ του έσωτερικού. Από το έσωτερικό και τάς κτήσεις της η Άγγλια προμηθεύεται 5.700.000 αυγά! Σύμφωνα με την στατιστική αυτήν έπί 1.000 αυγών, τα οποία ξοδεύονται στην Άγγλια, τά 433 τά δίνει η Άγγλια, η Ουαλλία και η Σκωτία, τά 95 η Ίρλανδία, τά 5 ο Καναδάς και η Νότιος Άφρική, τά 3 η Αυστραλία, τά 138 η Κίνα, τά 121 η Δανία, τά 47 η Ρωσία, τά 35 η Όλλανδία, τά 22 η Πολωνία, τά 22 η Αίγυπτος, τά 21 το Βέλγιον και τα υπόλοιπα 32 η Ίταλία, η Αργεντινή και η Λιθουανία όμοι.

στη γυναίκα του κουρέα, άπλωσε το χέρι του προς το συρτάκι κι' έπληρε όλα σχεδόν τα χρήματα...

— Και τώρα, είπε σε λίγο, μου φαίνεται πως ξεφλήσαμε το χρέος μας, έ;...

Η Κλημεντίνη έτρεψε τόσο που δεν μπόρεσε ν' άρθρώση λέξη. Τα χρήματα έκεινα ήσαν όλη τους η περιουσία!... Ο άγνωστος τράβηκε στην τσέπη του κι' έφυγε χωρίς καν να την χαιρετήση...

Η Κλημεντίνη τον είδε να τραβά προς το δάσος κι' όταν πια τον έχασε απ' τα μάτια της έπεσε κάτω λιπόθυμη!...

Ο Θεός τους τιμωρούσε! Τους τιμωρούσε σκληρά με το ίδιο το θύμα τους!...

Λουσιέν Ντεσκάβ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΚΟΥΤΑΜΑΡΑ ΤΩΝ ΙΡΛΑΝΔΩΝ

Γιά να μη φκίνεται η τρύπα. Πώς έλπιζε να πιάση το καναρίνι. Η έξυπνάδα του Ίρλανδου συνεταίρου. Πότε πέθανε ο... νεκρός!... Ο γέρο-Πάτ και η τρύπια πεντάρα. «Βρέ τους λωποδύτες!...» Άκόμα μετρούσε!...

Γιά την άφελεια, η μάλλον γιά την κουταμάρα των Ίρλανδών, διηγούνται καταπληκτικά πράγματα. Να μερικά ανέκδοτα χαρακτηριστικά της κλασσικής άφελείας του λαού αυτού.

Κάποιος Ίρλανδός, άντελήφθη μία μέρα ξαφνικά στο δρόμο, ότι στην μία από τις κάλτσες του υπήρχε μία μεγάλη τρύπα! Τότε τραβήχθηκε άμέσως σε μία άπομερη γωνία, έβγαλε την κάλτσα του και την φόρεσε ανάποδα... γιά να μην φαίνεται η τρύπα!...

Ένας Ίρλανδός, κάτοικος του Δουβλίνου, είχε στο σπίτι του ένα κλουβί με ένα όραιότατο καναρίνι. Κάποια μέρα ξεχάσε άνοιχτή την πόρτα του κλουβιού και το καναρίνι πέταξε και έφυγε. Τότε ο Ίρλανδός έτρεξε γρήγορα-γρήγορα στον δήμαρχο και τον παρεκάλεσε να διατάξη να κλείσουν όλες η πόλες της πόλεως.

— Γιατί; τον ρώτησε με άπορία ο δήμαρχος.

— Γιά να μην μπορέση να βγί έξω και να φύγη το καναρίνι μου! του άποκρίθηκε ο άφελής Ίρλανδός.

Ένας Άγγλος, ένας Σκωτσέζος και ένας Ίρλανδός είχαν ιδρύσει κάποτε ένα μεγάλο έμπορικό κατάστημα. Η δουλειές πήγαιναν πολύ καλά και η εισπράξεις ήσαν λαοινοποιτηνές.

Κάποια μέρα όμως οι τρεις συνεταίροι άνεκάλυψαν ένα μεγάλο έλλειμμα στο ταμείο. Έλειπε ένα σεβαστό χρηματικό ποσόν. Υπεύθυνος φυσικά ήταν ο ταμίας.

Οι τρεις συνεταίροι συνήλθαν στο γραφείο τους και όρχισαν να συσκέπτονται τι έπρεπε να κάνουν στον ταμία.

Ο Άγγλος έπρότεινε να τον πετάξουν με τις κλωτσιές από το κατάστημα.

— Όχι, όχι, είπε ο Σκωτσέζος. Πρέπει να περιμένουμε ώσπου να μάς πληρώση τα χρήματα που λείπουν απ' το ταμείο.

— Θα περιμένουμε πάρα πολιν καιρό αφού το ποσόν που λείπει είνε πολύ μεγάλο και ο μισθός του έλαχιστός, ειπε ο Άγγλος.

— Να σάς πω εγώ τι πρέπει να γίνη! φώναξε τότε Σκωτσέζικα ο Ίρλανδός. Να του αυήσουμε τον μισθό ώστε να μάς ξεπληρώση το έλλειμμα γρήγορα!...

Κάποιος άλλος... έξυπνος Ίρλανδός συνάδευε κάποτε μία κηδεία, όταν άκουσε άξαφνα ότι ο κηδεύμενος νεκρός είχε βγάλει δύο φορές στην ζωή του βλαγή. Και ο άφελής Ίρλανδός ρώτησε: — Έταθε δυο φορές από βλαγή!... Και πότε πέθανε; Την πρώτη ή τη δεύτερη φορά;

Κάποια έπιτροπή μάςενα μία φορά έράνους γιά να τους σταλή στους έραποσκόλους της Αφρικής.

Ο Πάτ ένας ηρωϊκότατος, όταν πέραςε από μπρός του η έπιτροπή έρωξε στα κοντί της μία πέννα που είχε άπάνω δύο τρύπες.

Έπειτα από έναν μήνα, έκει που πωνίσε κρέας ο γέρο Πάτ, είδε τον χασάτη να τον δίνει μαζί με τα ρέστα και την πέννα με τις δύο τρύπες.

— Βρε τους λωποδύτες! φώναξε τότε θυμωμένος. Καλά υποπτευόμουναι εγώ ότι τα λεφτά αυτά δεν θά φθάσουν στην Αφρική, αλλά θά τα ξοδέμουν έδω πέρα...

Ο ίδιος Ίρλανδός κάποτε που άρρώσθηκε έστειλε και φώναξε τον γιατρό του.

Ο γιατρός πήγε στο σπίτι του, έπιανε τον σφυγμό του κι' έπειδή ήταν κουρασμένος υπερβολικά, άκούμπησε το κεφάλι του στο προσκέφαλο του άρρώστου και του είπε, γιά ν' άποφύγη τον κόπο να μετρή ο ίδιος το σφυγμό του:

— Μέτρα κανονικά, ένα, δυο, τρία...

Ο άρρώστος άρχισε να μετρά, αλλά έν τώ μεταξύ ο γιατρός, που όμως έπιανε, ήταν κουρασμένος, άποκοιμήθηκε. Ο γέρο Πάτ χωρίς να καταλάβη ότι ο γιατρός κοιμόταν μετρώσε εξακολουθητικά.

Και όταν έπειτα από κάμψηση ώρα ξύπνησε ο γιατρός, άκουσε τον άρρώστο να λέη λαχανιασμένος:

— Έννέα χιλιάδες εκατόν είκοσι τρία... Έννέα χιλιάδες εκατόν είκοσι τέσσερα!... Είχε πάρει δρόμο ο άνθρωπος!...

ΚΕΦΑΛΟΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΓΡΗΛΑ

Μιά γρηλά πολυαρρωστιάει
τρέχει στού γιατρού και πάει
Κι' ο γιατρός την ερωτάει
"Αν έχω όρεξη να φάω,
—Μά Θεέ μου, μ' αψηχί μου,
σήμερα δεν έφαγ' άλλο
παρά δυο ποδάκια γάλλο
τις φτερούγες και το πέττο(1)
κι' έξι απλάδες κονφρέττο(2)
Κι' αν μου κόμη κι' άλλη πείνα

σφάζω και την προβατίνα,
"Αν μου κόμη κι' άλλη κι' άλλη
σφάζω το μικρό βουβάλι...
Κι' ο γιατρός ανατρομάζει
—Κύριε 'λέησο φωνάζει
Φέρτε λάχανα βρασμένα
και κουκιά μαγερεμένα
Κι' αν πεινάσει τρώει κι' έμένα
και τη μάννα που μ' εγέννη...

2

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΩΝ ΚΟΚΟΡΩΝ

Κάτου στο γαλό, στὸν ἄμμο
κάνουν οἱ κοκκοὶ γάμο
ὁ λαγὼς βαρεὶ τὴ βιόλα,
τὸ κουνάδι τὴ φλογέρα,
—Πιάστε τήνε τὴν φαράνα
κάνει μάτι τῆς χελώνας,
κι' ἡ χελώνα καμαρώνει
καὶ στὴ τρύπα τῆς τροπῶναι
καὶ τὸ βασιλῆα θωρεῖ.

—Μπα κακὸ νὰ σοῦρῃ ἀφάντη
Μοῦ σκοτώσαν τὸ λεβέντη...
Τότ' ὁ βασιλῆς θυμώνει
—Πιάστε τήνε τὴν φαράνα
Νὰ τῆς κάνω ἐγὼ κοντάνα (4)
Νὰ τῆς βγάλω τὸ τομάρι
νὰ τῆς τὸ γομίσω λάδι...
...

3

ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

"Ονειρο εἶδα στὸν ὕπνο μου
τριῶν ἀγγέλων τῶπα
κι' οἱ τρεῖς ἀγγέλοι τῶπα

στὴ Δέσποινα παρθένα,
Κ' ἡ Δεσποινίτσα τῶκα
καλὸ κι' εὐλογημένο...
(Ἐκ τῆς Συλλογῆς "Ἠλ. Τσιτσέλης)

(1) — Πέττο = τὸ στήθος, (2) Κονφρέττο = Γλύκισμα ἀπὸ κωδόνι, (3)
μπακάκι = κολοκύδα, (4) Κοντάνα = ἡ τιμωρία.

θάνει στ' ἀλήθεια...

"Όταν τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ τσοπάνος φάνηκε, οἱ εἰς συνῆλθε
πεῖν γιὰ τὰ καλά, ἡ δὲ χωρὶς τὸν ἐβαλεν νὰ φάη λίγη σοῦπα
ποῦ τοῦ εἶχαν ἐτοιμάσει :

— "Όχι, ὄχι ! εἶπεν ἐκεῖνος. Δὲν θέλω τώρα... Δὲν πεινάω ἄ-
κόμα. Δότες τὴ σοῦπα αὐτὴ στὰ σκυλλιά μου !...

Οἱ δύο γυναῖκες μὲν ἀκούσαν τὸν τσοπάνο νὰ κάνει λόγο γιὰ
τὰ σκυλλιά του, τὰ χάσανε καὶ κυτταχτήκανε τρομαγμένες...

"Ο τσοπάνος ὅμως ἐπέμεινε :

— Πού εἶνε ὁ Πολός ; Ἡ Πιστή ; Πού εἶνε ; Τί γίνανε τὰ σκυλ-
λιά μου ;...

Δὲν εἶχανε ἀκόμα προφτάσει νὰ πάρουν τὰ πτώματά τους, ἀπ'
τὸ πτήμα. Τὰ εἶχαν πετάξει καὶ τὰ δυὸ ἔξω στὸν κῆπο, λίγο πρὶν
πέρα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ.

"Ο Ζαντόμ, βλέποντας τίς δύο γυναῖκες νὰ σωπαίνουν καὶ νὰ
μὴ τοῦ δίνουν καμιά ἀπάντησι γιὰ τὰ ζῶα του, πετάχτηκε ἀπ' τὸ
κρεβάτι παραγμένος καὶ εἶπεν, μὲ τὸ πονηρὸν καὶ τὸν ἄνθρωπο, ὅ-
τι νοῦσε τὴν πόρτα καὶ κύτταξε ἔξω. Δυὸ βήματα πρὶν πέρα, εἶδε
τὰ δυὸ πτώματα τῶν ἀγαπημένων του σκυλλίων, νὰ εἶνε πεταγμένα
στὸ χορτάρι...

— "Α ! "Α ! ἔβαλε μιά φωνὴ ὁ δυστυχὴς Ζαντόμ. Θεέ μου !
Ποῖος τὰ σκότωσε ;... Τί θὰ κάνω τώρα ; Τί θὰ γίνω ὁ ἐρῆμος
χωρὶς τὰ σκυλλιά μου, τ' ἀγαπημένα μου σκυλλιά ;...

Τὰ γόνατα τοῦ τσοπάνου ἔτρεμαν. Σωρίστηκε ἐπάνω στὰ δυὸ
σκυλλιά φωνάζοντας ἀκόμα καὶ κλαίγοντας ἀπελπισμένα.

Οἱ δύο γυναῖκες εἶχαν εἶδεν ὡς τὴν πόρτα καὶ τὸν κυττοῦσαν
τρομαγμένες χωρὶς νὰ τοῖς μισοῖν νὰ τοῖς μιλήσουν.

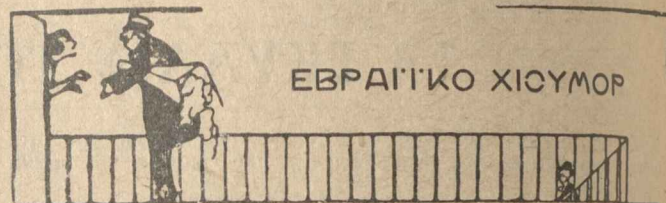
"Ο δυστυχὸς τσοπάνος ἔμεινε πεσμένος ἐπάνω στὰ ζῶα του, ἔ-
κλαιγε καὶ φώναζε :

— Τὰ σκυλλιά μου ! Τὰ σκυλλιά μου ! Τί θὰ γίνω τώρα ὁ
ἐρῆμος ; Τί θὰ γίνω θεέ μου ; Γιατί μοῦ σκοτώσανε τ' ἀγαπημένα
μου σκυλλιά ; Τί κακὸ σὰς ἔκαναν ;

"Υστερὰ ἀπὸ τρεῖς μέρες, ὁ Ζαντόμ πέθανε, στ' ἀλήθεια τώρα
ἀπ' τὴ λύπη του !...

Pierre Mille

ΕΒΡΑΪΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Χάριν οἰκονομίας

"Ο Λεβιμάγο, ὁ βαθυλόπουτος ἔβραϊος ἐμπορὸς, ἔξανε... Οἱ
τρεῖς τοῦ γιοῦ, ὁ "Αβραάμ, ὁ "Ισαάκ καὶ ὁ Μπενζαμέν εἶνε μαζὶ
μένοι γύρω ἀπὸ τὸ κρεβάτι του καὶ ὁλοφύρονται.

"Ο πρωτότοκος προτείνει νὰ παραγγείλουν γιὰ τὸν πατέρα τους
μιά πρώτης τάξεως κηδεῖα.

"Ο "Ισαάκ, ὁ μεσαῖος, παρατηρεῖ ὅτι ὁ μακαρίτης εἶχε πρὶν
ἀπλὰ γούστα, καὶ ὅτι ὁ ἴδιος θὰ προτιμοῦσε νὰ κηδευθῇ σὲ νε-
κροφόρο τρίτης τάξεως.

"Ο Μπενζαμέν τέλος, ὁ μικρότερος, λέει :
— "Ο "Ισαάκ ἔχει δικήν. "Ο ἄμμιος πατέρας μας ἦταν ἀκαρ-
πιδ μετροφόρων ἀπ' οἱ φαντάζεσθε... Καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι
ἐάν ἐκηδεύετο στὴ νεκροφόρο τῶν φτωχῶν, ἡ ψυχὴ του θὰ αἰσθ-
νόταν μεγάλη χαρά...

Τὴ στιγμή αὐτὴ ὁ ψυχροπαγὼν Λεβιμάγο ἀνοίγει μὲ κόπο τὰ
μάτια του καὶ ψιθυρίζει μὲ ἀσθενεῖ φωνή :

— "Όχι, παιδιά μου, ὄχι... "Ελάτε... σηκώστε με καλύτερα...
νὰ προφτάσω νὰ πάω στὸ νεκροταφεῖο... μὲ τὰ πόδια μου !...

Γιατί δὲν ἐδάνειζε χρήματα...

"Ο "Αβραάμ, ἕνας φτωχὸς ἔβραϊος ψαράς, φτυχίζει στὸ "Αβ-
στερδαμ. Μιά μέρα ὅμοι : τὸν ἀφίνουν ἐπὶ τέλους, νὰ σταθῇ μὲ
τὸ ἐμπόρεμά του, στὴν ἐξοδο μιᾶς Τραπεζῆς. Ἀπὸ τὴν ἑστία
αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις του ἀρχίζει νὰ πηγαίνουν πολὺ καλὴτερα, καὶ
ὅλοι σχεδὸν οἱ ὑπάλληλοι τῆς τραπεζῆς, φευγοντας τὸ μεσημέρι
ἀπὸ τὸ γραφεῖο τους, ἀγοράζουν ψάρια γιὰ τὸ γεῦμα τους...

"Ο φίλος τοῦ "Αβραάμ "Ιακώβ, τὸν ὁποῖον δέρνει ἀκόμα ἡ φτω-
χεια, πηγαίνει μιά μέρα νὰ τὸν δῇ.

— Λοιπόν, Ἀβραάμ, εἶσαι εὐχαριστημένος ;...
— Πολύ, "Ιακώβ, πολὺ.
— Καὶ βγάδεις πολλὰ λεφτά ;...
— Πολλά, "Ιακώβ, πολλά...

— Τότε, Ἀβραάμ, θὰ μπορούσες νὰ μοῦ δανείσις πενήντα
φλορίνια ;...

— "Αδύνατον, "Ιακώβ, ἐντέλως ἀδύνατον...
— Μὰ ἀφοῦ κερδίζεις τόσα λεφτά ;
— "Αδύνατον, "Ιακώβ ! "Εδῶσα τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου στὴν
τράπεζα.

— Τὸν λόγο τῆς τιμῆς σου ;...
— Ναι, "Ιακώβ : ἀνέλαβα τὴν ὑποχρέωσι νὰ μὴ δανείσω χρή-
ματα, καὶ ἡ τράπεζα, ἀντιθέτως, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσι νὰ μὴ
πουλᾷ ψάρια !
(Ἀπὸ τὴν συλλογὴ τοῦ Τρεϊτ)

ΒΕΛΓΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Τὶ αὐτὰ γεννᾶν ἡ μαῦρες κόττες

"Ἡ Μίκε, θέλοντας ν' ἀγοράσῃ αὐτὰ, πηγαίνει στὸν μαυρὸν
γειτονιάς τῆς, μὲ τὸν ὁποῖον ἀρχίζει τὸν ἐξῆς διάλογον :

— Καλὴ-ἔρα Φίντε. Θάθελα ν' ἀγοράσω μιά ντουζίνα αὐτῶν.
— Πολὺ καλὰ. Περίμενε μιά στιγμὴ νὰ σὰ ἐτοιμάσω.
— Ναι, μὰ τὰ θέλω γιὰ νὰ φτιάσω κάποιον γλυκὺ... Καὶ περὶ
νὰ εἶνε γεννημένα ἀπὸ μαύρη κόττα...

— Καλὰ, καὶ θαρρεῖς ὅτι μπορῶ ἐγὼ νὰ καταλάβω ποῦ αὐτὴ
γεννοῦν ἡ μαῦρες, ἡ ἀσπρὲς ἢ ἡ ροῦσες κόττες ;...
— Κι' ὅμως εἶνε εὐκολώτατο πράγμα. "Εγὼ, τὰ ξεχωρίζω ἀπὸ
σῶς... "Ασε καὶ θὰ δῆς...

Καὶ πράγματι ἡ Μίκε ἀρχίζει νὰ διαλέγῃ προσεχτικὰ διὰ
αὐτὰ μὲς ἀπὸ τὸ καλάθι τοῦ μαυρῆ.

Στὸ τέλος, αὐτὸς τὴν ρωτᾷ μὲ περιέργεια :
— Θάθελα νὰ μάθω πῶς τὰ καταφέρνεις καὶ ξεχωρίζεις τὰ
αὐτὰ ποῦ εἶνε γεννημένα ἀπὸ μαύρη κόττα ;...

— Δὲν εἶνε δύσκολο αὐτὸ, ἀπάντῃ ἡ Μίκε πρὶν ἐτελειῶσαι τὴν
διάλεξιμά της. Εἶνε πάντα τὰ... μεγαλύτερα !...

"Ενας Φλαμανδὸς χωρὶκός, ὁ ὁποῖος δὲν τὰ καλοπερνοῦσε μὲ
τὴ γυναῖκα του, εἶνε χήρος.

Τὴν ἐπομένη τῆς κηδεῖας, ὁ ἀπολυτρωθεὶς σύζυγος πῆγε στὸν
τάφο τῆς μακαρίτισσας καὶ ἀρχισε νὰ θογγῇ καὶ νὰ λέγῃ :

— "Αχ !... Καὶ νὰ συλλογίζουμαι ὅτι ἡ φτωχιά μου ἡ γυναῖκα
εἶνε τώρα δὸ μέσα στὴ γῆ !... Δὲν ἦταν, βέβαια, καὶ ἐν ὄψει
καλὲς της... "Αν ὁ Θεὸς ὅμως ἤθελε νὰ κἀνὴ τὸ θαῦμα του καὶ νὰ
τὴν ξαναφέρῃ στὴ ζωὴ, θάμουν πολὺ εὐτυχισμένοι...

Τὴ στιγμή ἐκείνῃ, τὸ χῶμα τοῦ τάφου κουνήθηκε ἑλαφρῶς,
ἀπὸ κάποια σαῦρα ποῦ πέρασε.

"Ο χήρος σὰς ὅμως, ὁ ὁποῖος δὲν ἀντελήφθη τὴν σαῦρα, περὶ
χτηκε ἐπάνω τρομαγμένος καὶ ριχνοντας μιά ματιά γερὰ πρὶν
πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἐφώνησε :

— "Ελάτε, παιδιά !... Τί διάβολο, δὲν μπορεῖ νὰ σοῦ πῇ καὶ
κι' ἕνα ἄστειο ;...

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΠΟΛΥΠΑΘΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ

(Παραμῦδι τῶν Βρυούλων)

Ζῶσε κάποτε σὲ μιά μακρυ-
νὴ χώρα τῆς "Ανατολῆς, ἕνας
πλούσιος ἐμπορὸς, ποῦχε ἕνα
γυῖο καὶ μιά κόρη λεπτοκαμ-
μένη καὶ ὡμορφὴ πολὺ. Ἡ γυ-
ναῖκα του πέθανε, διὰ τὰ παι-
διά του ἦταν ἀκόμα μικρὰ πο-
λύ, κι' αὐτὸ ἀναγκάστηκε νὰ
πάρῃ στὸ σπίτι του, ἕνα χότζα
παιδαγωγό, γιὰ νὰ τὰ σπουδά-
ζῃ. "Υστερὰ ἀπὸ χρόνια θέλησε
νὰ πᾶν στὸ χατζηλήκι καὶ ἔρε-
πε νὰ πάρῃ καὶ τὸν γυῖο του
μαζὶ. Κλειδῶσε λοιπὸν τὴν πόρ-
την τοῦ σπὸν πύργου του, καὶ
τράβηξε.

"Ο παιδαγωγὸς της, ποῦ τὴν
εἶχε ἀγαπήσει, ἀπὸ τότε ποῦταν
δάσκαλός της, σὰν ἔμαθεν ὅτι
ἡ κόρη εἶχε μείνει μόνη, χάρη-
ναι ἔρεπε νὰ δὲν θὰ τὸν δεχότανε τὸν ἴδιον νὰ τῆς πῇ νὰ κατερθῇ
στὸ λουτρό, ὅπου θὰ ἦτανε καὶ αὐτὸ, κρυμμένος μέσα ἀπὸ πρίν.

"Ἡ κόρη, χωρὶς καμιά ὑποψία στὴν καρδίαν, κατέβηκε μαζὶ μὲ
τὴν γρηλά στὸ λουτρό. Ἐκεῖ ὅμως ἡ γρηλά, μὲν ἡ κόρη
πῆγε μέσα, τὴν κλειδῶσε ἀπ' ὅσω, κι' ἔφυγε.

— "Εταί εἰμεναν μέσα στὸ λουτρό ὁ χότζας καὶ ἡ κόρη,
ἡ ὁποία σκέφτηκε ἀμέσως πῶς νὰ ξεφύγῃ.

— Θέλει νὰ σαπουνίσωμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ; λέει
τὸτε στὸ χότζα.

— Ναι, ἀπάντησε ὁ χότζας.
— Μὰ θὰ σαπουνίσω ἐσένα πρῶτα, εἶπεν ἡ κόρη.
— Ἀς εἶνε.

"Ἀρχισε λοιπὸν ἡ κόρη τὸ σαπούνισμα. Σὰν τὸν γέ-
μισε σαπούνια τοῦ λέει :

— Στίσου νὰ πάω νὰ φέρω νερὸ νὰ
σὲ ξεσπούνῃς καὶ νὰ σὲ ξεπλύνω.

Κ' ἔτρεξε τότε ὡς ἀπὸ τὸ πορτατζίκι
(μικρὴ ὀπισθία πόρτα) καὶ κλειδῶσε μέσα
στὸ λουτρό τὸν χότζα, ποῦ βρέθηκε νὰ
περιμένῃ καὶ ἀρχισε νὰ φωνάζῃ γεμάτος
σαπούνιαδες !

"Ἡ γρηλά ὅμως ποῦ ἀκούσε τίς φωνεῖς
τοῦ, πῆγε καὶ τὸν γλύτωσε, καὶ αὐτὸς ὁ-
κίστηκε νὰ ἐκδικηθῇ τὴν κόρη. Πιάνει
λοιπὸν καὶ γράφει στὸν πατέρα της ὅτι ἡ
κόρη του ἔγινε ἡ κακογλωσσά τοῦ κόσμου
γιὰ τὴν ξεστομίσαν της. "Ο πατέρας της σὰν
ταῦσε τοῦρθε νὰ σκοτωθῇ. Πάει ξαναμ-
μένος στὸ γυῖο του καὶ τοῦ λέει :

— Νὰ πᾶς νὰ σφάξῃς τὴν σκύλλα τὴν
ἡδερχή σου καὶ νὰ μὲς βράνῃς ἕνα τῆς φου-
στάνι μὲ τὸ αἷμα τῆς καὶ νὰ τὸ φέρῃς νὰ δῶ γιὰ πιστοποίησι.

Τὸ παιδί ἀγαποῦσε τὴν ἀδελφὴν του, μὰ ἔλα πάλι ποῦ δὲν
μποροῦσε νὰ μὴν ἀκούσῃ καὶ στὸν πατέρα του τὴν προσταγὴ. Πάει
λοιπὸν στὸν τόπο τους καὶ βρίσκει τὴν ἀδελφὴν του κατὰμονη,
κλειδωμένην στὸ σπίτι, ὅπως τὴν εἶχαν ἀφήσει.

— "Ελα ἀδελφὴ μου, ὁ πατέρας μας μ' ἔστειλε νὰ σὲ πάρω
κι' ἐσένα νὰ πάμε στὸ χατζηλήκι, τῆς λέει.

— Ἀλήθεια ἀδερφοῦλή μου ; Θὰ γλυτώσω περὶ ἀπὸ τὴ στενο-
χωρία ; τοῦ ἀποκρίνεται αὐτὴ.

Καὶ χύθηκε στὴν ἀγκαλίαν του καὶ ἀρχισε νὰ τὸν φιλῇ.

"Ο ἀδελφὸς δάκρυσε σὰν εἶδε τὴν ἀγάπην της, ἀλλὰ δὲν μπο-
ροῦσε νὰ λήσῃ νὰ κἀνῃ.

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκίνησαν ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ. Ἀντὶ ὅμως νὰ
τὴν πᾶν ἀπὸ τὸ δρόμο, τὴν τράβηξεν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ βουνά. Σὲ
κάποιον μέρος σταματήσαν :

— Ἀδερφὴ μου, τῆς λέει τότε, ὁ πατέρας μ' ἔστειλε νὰ σὲ
σφάξω καὶ ὕστερα νὰ βράω τὸ φουστάνι σου μέσα στὸ αἷμα καὶ
νὰ τοῦ τὸ πᾶω. "Εγὼ ὅμως δὲν θὰ κάνω ἕνα τέτοιο κακὸ στὴν ἀ-
δελφὴν μου. Γιὰ τοῦτο σ' ἔφερα ἔδω νὰ σοῦ γλυτώσω τὴν ζωὴ σου.

"Ὅρκισον μου στὴν ἀγάπην μας, ὅτι δὲν θὰ φανερωθῇς καμμιὰ
φορὰ.

"Ἡ ἀδελφὴ ὁρκίστηκε. Τότε ὁ ἀδελφὸς ἔσκαψε μ' ἕνα μαχαίρι
λίγο τὸ πόδι του καὶ στὸ αἷμα ποῦ ῥέειν ἔβαψεν ἕνα φουστάνι.

"Υστερὰ τὴν φίλησε μὲ δάκρυα καὶ χωριστῶς.

"Ἡ ἀδελφὴ ἔμεινε στὴ θέσιν ποῦ τὴν ἀφῆκεν ὁ ἀδελφὸς της.
Χωρὶς νὰ ἔξῃ ποῦ βρισκότανε καὶ ποῦ θὰ τὴν ἐβγαζεν ἡ ἐρημία.

Καὶ ποῦ πῆγε ἀλλήθεια ; Δρόμος δὲν φαινότανε ἀπὸ πονθενά.
Τὴν καμῇ ; Σκέπασε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια της καὶ ἀρχισε νὰ
κλάι.

Πάνω στ' ἀναφυλλήτῃ της, τῆς φάνηκε πῶς ἀκούσε κατὶ τι σὰν
σφύριγμα. Ἦταν σφύριγμα κυνηγοῦ. Σηκώνεται τότε ἄπάνω καὶ
μ' ὅλα της τὰ δυνατά, τρέχει κατὰ τὸ μέρος ποῦ ἀκούσε τὰ σφύ-
ριγμα. Σαφινὰ βλέπει ἐμπρὸς της ἕναν λαμπροστολισμένον νεό-
γένη.

Ἦταν βασιλόπουλο. Ντράπηκε καὶ θέλησε νὰ φύγῃ, μὰ τὴν
συγκράτησε τὸ βασιλόπουλο καὶ τὴν ἀνάγκασε νὰ τοῦ πῇ τὸ πῶς
βρισκότανε ἐκεῖ. Σὰν ἀκούσε τὴν ἱστορίαν της, συγκινήθηκε καὶ τὴν
ὡδήγησε στὸ παλάτι τοῦ πατέρα του καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ
τὴν παντρεύτηκε. Ἀπὸ τὸ γάμο αὐτὸ γεννήθηκε ἕνα πολὺ νόστι-
μο καὶ ὁραῖο ἀγοράκι.

Δὲν εἶχαν ὅμως τὴν τύχην, νὰ ζήσουνε πολὺν καιρὸ εὐτυχισμένοι.

Μιά ἡμέρα ἤρθε εἰδήσις ὅτι ὁ γειτονικὸς τοῦ βασιλῆος σήκωσε
πόλεμον. Τὸ βασιλόπουλο φίλησε μὲ κλάματα τὴν γυναῖκα του
καὶ τὸ παιδάκι καὶ ἔφυγε γιὰ νὰ πᾶν νὰ πολεμήσῃ... Σ' αὐτὸ τὸ
μεταξὺ πέθανε καὶ ὁ πατέρας τοῦ βασιλῆος, μὰ τὸ βασιλόπουλο
δὲν μπορούσε νὰ γυρίσῃ πίσω. "Ο πόλεμος ἐξακολουθοῦσε ἀγριός.

Τέλος τὸ βασιλόπουλο βγῆκε νικητῆς, μὰ δὲν μπορούσε νὰ φύ-
γῃ ἀπὸ τὰ σύννορα ἀκόμα. Ἐπῆλσε λοιπὸν καὶ ἔστειλεν ἕναν ἀρά-
χη ἀπὸ τοὺς δικούς του, νὰ πᾶν νὰ τοῦ φέρῃ τὴν γυναῖκα του καὶ
τὸ παιδί του.

"Ο ἀράχης ἔκανε κατὰ πῶς τοῦ εἶπε, μὰ στὸ δρόμο ἀγάπησε
τὴν βασιλοπούλα καὶ θέλησε νὰ τὴν πάρῃ. Ἀφοῦ σκέφθηκε κα-
μῶς τῆς λέει :

— Ἡ γυναῖκα μου θὰ γείνης, ἢ θὰ σφάξω τὸ παιδί σου !
Ποῦ ἀπὸ τὰ δυὸ προτιμᾷς ;

"Ἡ βασιλοπούλα ἦταν καλὴ μητέρα, μὰ
ἦταν καὶ πιστὴ γυναῖκα. Πῆρε τὴν ἀπόφασιν
γιὰ τὸ δεύτερον καὶ μὲ σταραγιὸ εἶδε τὸ
παιδί της νὰ σφάζεται μπροστὰ στὰ μάτια
της !...

"Ο ἀράχης σὰν ἔκαμε τὸ κακούρηγμα,
τὴν ἄφησε καὶ χάρθηκε μέσα στὰ βουνά.

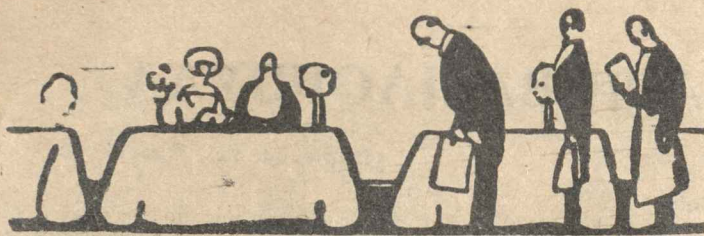
Τὴν νάκανε τώρα ἡ ἀτυχή βασιλοπούλα ;
Νὰ πᾶν στὸν ἄνδρα της ; Καὶ τί θάλεγε
γιὰ τὸ παιδί της ;

— Δὲν ἔχω νὰ πάω πονθενά, εἶπε μέσα
της. "Εγὼ θὰ χαθῶ ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ ὁ-
ποῖος θέλει ἄς μὲ ζητάει.

Καὶ πραγματικὰ χάρθηκε, μὰ δὲν χάρθηκε !
Κούρεψε τὰ μαλλιά της, ἀγόρασε ὀρθὰ
ἄνδρικά καὶ ἔπειτα ἐνοίκιασε ἕνα μεγάλο
χάνι, ποῦ ἦταν ἀπάνω στὸ δρόμο ἐκεῖνο
κι' ἀρχισε νὰ κἀνῃ τὸν χατζή.

"Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πόλεμος ξανάρχισε,
πρὶν ἄρχισαι ἀκόμα. "Ο γειτονικὸς ὁ βασι-
λῆας, μάζευσεν νέους στρατοὺς καὶ ἄναγε
πάλι μεγάλη καὶ μεγαλωμένη ἡ φωτιά.

"Ο λοι πῆγε στὸν πόλεμον καὶ οἱ πενηντάρη-
δες ἀκόμα. Καθὼς καταλαβαίνετε, πῆγε καὶ
ὁ πατέρας της, πῆγε καὶ ὁ ἀδελφὸς της,
οὔτε μαντάτα ἔρχοντοσαν ἀπὸ τὸν ἄνδρα
τῆς τὸν βασιλῆα. Πού εἶχε καὶ αὐτὸς,
μέσα στὶς φουρτοῖ

ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ," ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Συνεχίζουμε και σήμερα τον δώδεκο των άτυχων Κορινθίων έρανον, βέβαιον ότι πάντες οι άναγνώσται του "Μπουκέτου" θα σπεύσουν να προσφέρουν τον όβολόν των.

Εκ προηγουμένων εισφορών	Δεχ. 3345
Μιχαήλ Οικονόμου	25
Σταμάτης Τζιρόπουλος	50
Γ. Γαρουφαλιάς, φοιτητής	35
Π. Θ.	25
Α. Θ.	25
Κ. Παντελίδης	5
Μαρίκα Λεονταρίδου	100
Στ. Σαβούρης	10

Τό όλον Δεχ. 3620

ΤΑ ΠΛΕΟΝ ΠΡΟΤΟΤΥΠΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Υπάρχουν πολλά επαγγέλματα που δεν θα έλπισε κανείς πως είνε προωσιμένα για τη γυναίκα και όμως στα επαγγέλματα αυτά επεδόθησαν τελευταίως πολλές γυναίκες, με άρετην επιτυχία μάλιστα. Αναφέρουμε μερικά από αυτά :

Η γυναίκα χασάπης.— Στο 1912 ενώπιον επιτροπής όρισθείσης επί τούτω, στο "Εργολογία" της Βαυαρίας, έδωκε εξετάσεις η κυρία Λίτς για να πάρη δίπλωμα... χασάπη !.

Η κυρία Λίτς σκότωσε έν πρώτους ένα βώδι με μεγάλη επιδεξιότητα. Έπειτα έστειλε εις τας αίωνίας μονάς ένα χοίρον ! Κατόπιν έτεμάχισε και τα τρία ζώα καθ' όλους τους κανόνες της... χασαπικής τέχνης ! Η εξέταστική μάλιστα επιτροπή έμεινε κατάπληκτη για την επιδεξιότητά της.

Η γυναίκα πεταλωτέρα.— Στο 1909, στο Βερνμπούργο της Γερμανίας, μία κόρη 18 ετών, η δεσποινίς Έμμα Σόνταγκ, άνοιξε ένα πεταλωτήριο !

Στην όρχη πολύ λίγος έτόλμησαν να της έμπιστευθούν τα ζώα τους. Έδειξε όμως γρήγορα τόσην επιδεξιότητα, ώστε σε λίγους μήνες άπόκτησε πολυπληθή πελατεία !.

Η γυναίκα πλοίαρχος.— Η Δανία καυχάται ότι έχει την πρώτη γυναίκα πλοίαρχον ! Η κυρία ντε Μπώδιντς, η πρώτη πλοίαρχίνα ήταν σύζυγος ενός ίατρού του Δανικού έμπορικου ναυτικού και συνώδευε τον άντρα της στα ταξείδια του.

Σιγά-σιγά άγάπησε τόσο πολύ τη θάλασσα, ώστε ένεγραφή στη Σχολή των έμποροπλοίαρχων και στο 1914 έπηρε το δίπλωμά της με τα θερμοτάτα συγχαρητήρια της εξέταστικής επιτροπής.

Η γυναίκα άστυνόμος.— Η Νέα Υόρκη έχρησιμοποίησε για πρώτη φορά στα 1909 στην άστυνομική υπηρεσία μία γυναίκα. Ωνομάζετο μίς Έθα Φάλλων και της ελχεν άνατεδή ειδικώς η επίβλεψις των αυτοκινήτων.

Αργότερα προσελήφθησαν και άλλες γυναίκες στην άσ νομική υπηρεσία της Νέας Υόρκης.

Στο Λονδίνον ιδρύθη σε λίγα χρόνια σώμα γυναικείας άστυνομίας. Μένουν δέ κατενθουσιασμένοι με αυτό οι Άγγλοι.

Η γυναίκα τζόκευ.— Η πρώτη γυναίκα τζόκευ ένεφανίσθη στην Άμερική. Όνομάζετο Μαίρη Μόνεϋ και έκέρδισε σε κούρσες 28 βραβεία και 18 άργυρά κύπελλα ! Η μίς Μαίρη Μόνεϋ, έστερα από τρία χρόνια έπηρε το καλύτερο βραβείο, ένα... έκατομμυριούχο σύζυγο !...

Έννοείται ότι έκτοτε άπεσώρθη από τις κούρσες...

Σηκώθηκε πρώτος ο χότζας.

— Άμα τελειώσω, τώρα δεν έπιτρέπεται, λέει η κόρη και συνεχίζει την ιστορία της.

Πρώτος τη γνώρισε ο πατέρας της πουχε μετανοήσει γι' τη διαταγή που έδωσε στο γιό του. Την άγκάλιασε κι' άρχισε να κλαίη. Τό ίδιο έκανε και ο άδελφός της κι' ο άνδρας της. Μόνον οι δυο κακοήγχοι, ο άράσης κι' ο χότζας είχαν κτηρινίσει και τα έχασαν από τό φόβο τους.

— Τό άλλο πρωί τους κρέμασαν, για να γίνουν παράδειγμα στους άλλους.

Και τό βασιλόπουλο πήρε τη γυναίκα του και τους συγγενείς του και γύρισε στη πρωτεύουσα, όπου ζήσαν τρισευτυχισμένοι ως τό τέλος της ζωής τους...

Τσαλβίνος

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΟΓΙΑ

ΚΑΤΑΔΙΚΩΝ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ

Τί επιθυμώεις να φάη ένας κατάδικος. Ο πόθος του κερσώς. Έπιθυμώεις που δεν ικανοποιούνται. Ήθελε να γινώ... γλωσσολογίας. Για να μη του ζητήση το χρέος. Κατάδικος που ρεκλαμάρει καπέλλα !...

Άπό μία περίεργη συλλογή που βγήκε τελευταία από Πόλη και που περιέχει τα τελευταία λόγια διαφόρων καταδικών, άλλων προδ της θανατικής εκτέλεσως, δημοσιεύσαμε από μινους έλαφρόντα άποσπάσματα. Σήμερα σας δίνουμε τη συνέχεια.

Έκ των καταδικασμένων εις θάνατον άλλοι άποδύνησαν απώπντες, άλλοι κλαίοντες και άλλοι καταρώμενοι την δικαιοσύνη. Οι πλείστοι κάμουν την τελευταία αυτή στιγμή της ζωής του πνεύμα. Ίδου σχετικώς ανέκδοτα.

Κάποιον Γάλλο κακοήγο, ο οποίος έπρόκειτο να εκτελεσθή την έπομένη, τον ρώτησαν τό προηγούμενο βράδυ τί θάθελε να φάη στο τελευταίο του δείπνο. Και ο κατάδικος άπάντησε :

— Τόν... δικαστή που με δίκασε !...

Έπίσης κάποιος άλλος κατάδικος, κουρευς τό έπάγγελμα, όταν τον ρώτησαν ποιά είνε η τελευταία του έπιθυμία, έλε :

— Θά ήθελα νά... ξυρίσω τόν... εισαγγελέα, που έπρόκειτο την εις θάνατον καταδικήν μου !.

Τέλος ένας άλλος κατάδικος, όταν τον ρώτησαν ποιά είνε η τελευταία του έπιθυμία, έλε :

— Θέλω να μάθω την... ρωσική γλώσσα !.

Ένας άλλος άγγλος κατάδικος, ενώ έπληγαν να τον θανατώσουν, ζήτησε άπ' τον άξιωματικό που διοκούσε την συνοδεία, να μη τον περάσουν από ένα ώριμομένο δρόμο, για να κη τον ίδι κάποιος έμπορος στον όποιο... χρεωστούσε ένα μικρό χρηματικό ποσό !

Ο πιό πρωτότυπος όμως όπ' όλους τους καταδικούς εις θάνατον, ήταν κάποιος Άμερικανός, ο οποίος θανατώθη τον Ιούλιο του 1920.

Την στιγμή που έτοιμαζόταν να καθήση στην περιφημη μηχανή πολυτόνου, ο κατάδικος αυτός, έλε προς τους παριστάμενους στην εκτέλεσί του :

— Κύριοι ! Πάν ό τι έχω να ειπώ είνε ότι τα καλύτερα και τό πιό γερά καπέλλα τ'α φτείναν τό έργοστάσιο Χ... και καλούνται στο έπί της όδοϋ Ρ... κατάρτημα !...

Μην άπορείτε όμως...

Ο κατάδικος αυτός την τελευταία στιγμή της ζωής του, έφ κλαμάριζε άπλούστατα, τό περιού ο λόγος έργοστάσιο για λόγους συμφέροντος. Τό έργοστάσιο αυτό είχε δημοσιεύσει στις έφημερίδες μία άγγελία και υπέσχετο να πληρώση 25 δολάρια στην γκα του καταδικού, ο όποιος θά έκανε την διαφημιστική αυτήν δήλωση την ώρα της εκτέλεσώς του !

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΚΛΕΦΤΙΚΟ

— Γιαννούλα, ποιος σε κυνηγάει που πας 'ψηλά στα όρη.
Ψηλά, ψηλά 'στά διάσελα, ψηλά στα κορφοβούνια
'ψηλά μέσ' στα κατσάρια, στα κλέφτικα λημέρια.
— Με κυνηγάν 'Αγαρηνοί με κυνηγάνε Τούρκοι
Πεντεήχοτ'ω παληότουρκοι, και δέκα Γιαννισάροι
Κι' άμα 'φτασα 'στά έλατα, 'τά κλέφτικα λημέρια.
Με καρδαμώσαν, μ' 'δοσαν, την δινάμι τους ούλη
Γυρίζω και τους πελεκά, και τους παγογυρίζω.
Τους πελεκά' μ' τό σπαθί και με τό ματαγάνι.
Και φεύγουνε 'σάν να ήσανε, λαγοί ντυφεκισμένοι.
Γιά τ' ήμουν κόρη άπάρενη κόρη του γέρω Δήμου.
(Έκ της συλλογής Ν. Δάσκαρη)

Έ υπό των άναγνωστών μας άποστελλόμενη συνεργασία και μη ενδοσυνεμένη υπό δικαιοώματος κρίσεως έκ δραχμών πέντε δεν λαμβάνεται όπ' όμιν.

Βικτωριαν Ίωαννίδου, Κων/πολιν. Πρόκειται για τρεις κατά σειρά ιστορίες έκ των όποιων έδημοσιεύθη από ήμερών η πρώτη και δημοσιεύεται ή ή ή στο φύλλο αυτό δεύτερα ή «Άγωνία». Θά δημοσιεύη και ή τρίτη προσεχίστα. Είναι ή άλλους λόγους ένα θλιβερό έρωτικό τρίπτυχο, που δεν ήρ διατυχώς τσιπαστό τό φανταστικό. Ο κ. Χ. θά σας άπαντήσει εδωχάριως. Η τρίτη ιστορία των διασημών γυναικών της ιστορίας που δημοσιεύεται στην «Οικονόμια» είναι πράγματι ήρώδες. Όταν έξεδούσαν στη Γαλλία έηναν ανάσπαστες. Για την «Μεσοδέρ» του κ. Σενοπούλου λαμβάνουμε σφαιραν έπιστολών. Άρσες υπερβολικά. Σωτήρη η Γολιάτσα τον, Άργιστοί. Τό ποιήμα σας όχι επιτυχές. Κ ά ποιο ν. Πολύ άργά παιδί. Κ. Α. Μ. έρ η Κωνουριαν. Εδωχάριωμεν για τό λουλούδι σας. Τό ποιήμα σας όχι τόσο καλό. Ε δ ά γ γ ε λ ο ν. Παν ά γ ο ν. Πειραιά. Τό ποιήμα σας καλό δημοσιεύεται έδώ. Η σέλις αυτή διαβάεται περισσότερο άπ' όλες τις άλλες του «Μπουκέτου». Να τώρα και τό «Νεκρώσιμο του φτωχού».

Έλεημοσύνη άνώφελα ζητούντας
έξούρθηκε μακρινά άπ' την πόλη πέτρα,
ν' άφιση τη θλιβή ψυχή γυρεύοντας
στην πλάση, τη μεγάλη τη μητέρα.

Σεψήγισε σά φύλλο, τότε κλάψανε
των δέντρων οι μικροί τραγουδιστάδες,
ή γύχτα τόν σαβάνωσε κι' άνάψανε
τ' άστέρια σά νεκρώσιμες λαμπάδες.

Όμνηον, Κων/πολιν. Μη δύναμει να σας προσφέρουμε ματρικό για τόν πόνο σας, δημοσιεύουμε έδώ τό ποιήμα σας. Ίδου το :

Έχω ένα πόνο στην καρδιά
π' αύξάνει κάθε μέρα
που μοιάζει σάν την μα-
[χαιριά
όταν στην πήγουν πέρ' ως
[πέτρα.

Υπέμενα πολύ καιρό
διά να με περάσω
μ' αυτός όλο έγένετο
μαγάς σάν τα δάση.

Άπειπισθείς τότε κι' έγώ
όπών τρελλός γυρνούσα
ζητώντας ένα ματρικό
τόσο πολύ πονούσα.

Αδίκως έκουράστηκο
κ' έλος ζητούσα
στά μάτια τα ματρικά
ό δυστυχής ρουφούσα.

Όσο ματρώι υπάρχουνε
μέσα σ' αυτή την πόλη
αδίκως μ' έξετάζουνε
είν' έλεμέδες όλοι.

Τό πόνο πώχω στην καρδιά
είναι πόνος άγάπης
γι' αυτό και τόσα ματρικά
δέν δίνουν την ύγεία της.

Λοιπόν πάντα άνιάτος
θά μένω ό καυμένος
θα καταντήσω φθισικός
θα γείνω άφηρημένος.

Βαρέθηκα λοιπόν να ζω
κάθλω να πεθάνω
άπου δέν βρισκω ματρικό
τόν πόνο μου να γιάνω.

Είσατε τώρα εύχαριστημένος ;
Έσα ειδικεύσατε και τους αέλε-
μους ματρώις που δέν μπόρεσαν
να σας θανατώσουν.

Ρ. Μ. Τσακίριδην, Πει-
ραιά. Τό ποιήμα σας «Κυνηγών
την δόξα» καλό και δημοσιεύ-
εται έδώ. Αλλάσαμε μόνον μία
λέξη από όλη, άκατάλληλη για
τό «Μπουκέτο».

άπό άπόψεως τιμής ΤΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ και άπό άπο-

ψεως ποιότητας ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΔΟΣΕΩΝ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΟΝ STARR

ΑΘΗΝΑΙ : Στοά Άρσακείου 12. Τηλ. νέον 8-31

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ : Όδός Φίλωνος 48. Τηλ. νέον 10-26

Τό γαλανό του μακρινού νησιού τό περιγιάλι
άπό μικρά τα βύζαζε κι' ή παιδική ζωή τους
σιμά του γοργούλησε σάν όνειρο κι' αγάλη
ήρθε ή άγάπη σύγκαιρη, στολίδι στην ψυχή τους.

Σάν κύκνοι ήταν κατάλευκοι, 'πό τό γαλό τό λάλο
λές κάποια έντός τους στάλαξε Χερουβεική γλυκάδα
και πήραν κ'άτι άπ' τό βορριά πρωτόκαιστο, μεγάλο
κι' άπό τα πεύκα του βουνού Θεοτική λαμπράδα.

Άητός, αυτός, με τα πλατεία τ' όνείρου τα φτερά,
μ' άγία του νού χαρίσματα και μ' άπολλώνια λύρα
ξεκίνησε ταξιδευτής με μία ρουφή χαρά
στη δόξα που τόν πρόσμενε με τη χερσή πορφύρα.

Κι' αυτή καλόγρη ταπεινή, καλόγρη της Χιμαίρας,
που τόν καλό της πλάνεψε και τ' άναψε φωτιά,
μερόνυχτα προσεύχονταν με τόν καυμό μητέρας
και πρόσμενε τό θρίαμβο να φέρη άπό μακρινά.

Τού κάκου ! Η σκοτεινή ζωή στη φοβερή της πότμα
τόν άρπαξε και πάλεψε μαζί της για τη νίκη...
Μά του κοπήσαν τα φτερά και τ' άπομένει τώρα
ό συντριμμός κ' ή άπόγνωση και της ζωής ή φρίκη !

Γιουχίζαν στο διάβα του των ταπεινών τα πλήθεια
κι' ή κοινωνία στάθηκε στρίγγλα, άδικη μπροστά του.
Είλε τό φέμμα στα ψηλά, στο βούρκο την αλήθεια
και νανάρος τ' όνείρου τόν ξανάρθε στα παλιά του.

Γέροντας τώρα πρώιμα κι' άρρωστος πλιά βαρεία
στην γνώριμη άκρογαλιά μονάχος πάντα μένει
Χωρίς άγάπη και χαρά με μόνη συντροφιά
τό κλάμμα τό παντοτεινό στη δόξα τη χαμένη.

Άμα ουλή έδα Φ. Γαλάνη, Π. Φάληρον. Τό ποιήμα σας όχι επιτυχές
δυστυχώς. Γιού λ η ν. Ά ν θ η ν. Τώρα παιδέν τόχουμε πρόχειρο. Στείλτε
τίποτε άλλο και σημειώστε στην άκρη : «Να κηρή λεπτομερώς». Μι ν ι ό ν.
Ένταύθα. Αυστυχώς όχι καλό. Γιατί γράφετε πελοτόγυδα ; Τις πιο πολλές
φορές άποτυχάνουν. Χ ρ. Κ ε ρ α μ ε ι δ ή ν, Καβάλλαν. Στείλτε τό λεύκωμα
του Άγιου Όρους, αν είναι, έννοείται, παλαιά έκδοσις. Όταν τό λάβουμε θά
σας έμβάσουμε χρήματα ή φύλλα. Πάντως αν είναι έκδοσις άπό τό 1890
έντεθεν δέν μας είναι χρήσιμο. Για τό κινηματογρ. εκδίδονται ειδικά περι-
δικά. Α. Σ. Σ. Πειραιά. Όχι επιτυχές τό ποιήμα σας. Κι' αυτό φαίνεται άπό
τό α' τετράστιχον. Ίδου :

Μόλις ή άνοιξις φανεί καιτό

[κλαδί άνθισει

τό πρώτο άνθος που θά βγή

[ή γή ίνα στολίση

και στους άγρούς άπλώνεται

[ως κάτασπερη ζσθήτα

είν' ένα μικρολούδο τό

[λένε μαργαρίτα.

Ρ. Μ. Κ. Προ ο υ σ α λ ι δ η ν

Άνδοτσάνα. Σας εύχαριστούμε
θερμώς για τό ευγενικό σας λό-
για. Τό ποιήμα σας, δυστυχώς
όχι άπολύτως επιτυχές. Ά ν τ.

Μ α ρ ι ν ο υ, Κ α λ α μ α ρ ι ν. Τό ποιή-
μα σας... όχι ποιημα. Για δέστε :

Τό ποδοπλάναμα

ένος δάγην είσαι σού

Πού χρόνια όνειρεύτηκε

στη μαγική του

Γόνδολα, να κλείση

Και που στη χώρα του μάταια

ό δάσυχος για ναύτη

Ζητεί.

Και είσαι τόσο μακρινά από

τή χώρα τόν έσύ...

Γι' αυτό π'αυ συμβουλεύουμε

είλικονες, διαβάστε ποιητά.

Μι μ η ν ό α μ π ρ ο υ Π ο σ ο ν

Τό ποιήμα σας καλόντακο και δη-
μοσιεύεται έδώ.

Μές σ'ής ζωής μου τόν άγριο

[χειμώνα

Λίγη άνοιξη να φέρετε σε

[μένα

με δύο ματιές σας, σείσμεπο-

[στείτε μόνον

μαύρα μου μάτια γλυκά χα-

[ριτωμένα.

Δόστε τ'α φώς, στο σκοτει-

[νέμνο σου μου

δόστε τη φλόγα στα στήθη

[τα σβυσμένα

μνήτε σεις άστέρια τ' ού-

[ρανού μου

μάτια μου μαύρα γλυκά χα-

[ριτωμένα

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΒΑΦΕΙΟΥ, ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑΤΟΣ ΤΑΠΗΤΩΝ

“ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ,,

Ι. ΤΡΟΥΠΑΚΗ

ΚΟΔΡΙΚΤΩΝΟΣ 52-56 (Έναντι ‘Αγ. Παντελεήμ. ‘Αχαρνών)

Βαφαί επί φορεμάτων ύφασμάτων και ένδυμα-
σιών υπό Γερμανών χημικών. Καθαρισμοί επί
ένδυμασιών φορεμάτων, ύφασμάτων, κουβερτών
κλπ. διά στεγνού επιστημονικού καθαρίσματος.
ΤΑΠΗΤΩΝ ήλεκτρικόν ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑ.
‘Αναλαμβάνομεν υπεύθυνως πᾶσαν ἐργασίαν
Βαφῆς καὶ Καθαρίσμοῦ ένδυμασιών καὶ φορε-
μάτων στελλομένων ἡμῖν ἐκ τῶν ‘Επαρχιῶν διά
ταχυδρομικῶν δεμάτων με τιμὰς ἀπολύτως
ικανοποιητικὰς.

TRIRADOL

Συνδυασμὸς ὁργανικοῦ ἰωδίου, Μινθόλης, Καφουράς καὶ
ραδιενεργῶν στοιχείων. Ἡ τελευταία λέξις τῆς ἐπιστήμης
διά τὴν θεραπείαν τῶν χρονίων βρογχοπνευμονικῶν παθήσε-
ων καὶ ἐιδικώτερον τῶν ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙ-
ΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΝ. Εὐρίσκειται ὑπὸ μορφήν
φυσίγγων δι’ ένδομυϊκὰς ἐνεσεις καὶ σφαιρίων διά τὴν ἀπὸ
τοῦ στόματος χρῆσιν.

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος διά τὴν Ἑλλάδα Πέτρος Ντουρά-
τσος, Στόα Πεσματζίλου. Ὑποκατάστημα ἐν Θεσσαλονίκῃ
ὁδὸς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀρ. 33.

ΦΩΣΦΑΤΙΝΗΣ
ΦΑΛΙΕΡ

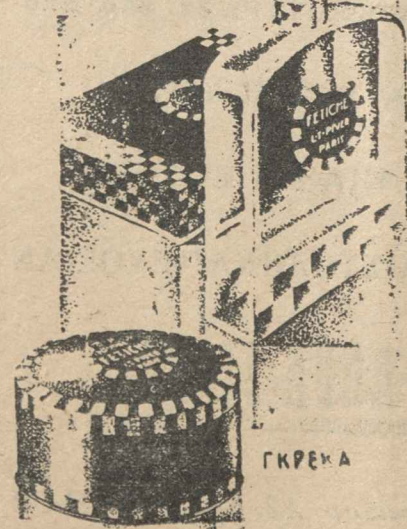
τοῦ περιφήμου θρεπτικοῦ
ἀλευροῦ εἰς τὸ ὅποιον ἐκα-
τόμμυρια παιδιῶν ὀφείλου
τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὑγίαν.
Δὲν ὑπάρχει παρὰ μίαν μό-
νον ΦΩΣΦΑΤΙΝΗ.

Ἡ ΦΩΣΦΑΤΙΝΗ
ΦΑΛΙΕΡ
(Σήμα κατατεθέν)

‘Αποφεύγετε
τὰς ἀπομιμήσεις

FETICHE
DE
L.T. RIVER
PARIS

ΣΠΟΡΟΙ Παρελήφθησαν
φρέσκοι σπόροι
ὁλῶν τῶν λαχανικῶν ἐκ Ἑλλάδος. Κου-
νουκίδι γίνεται 6 ὀκ. δαχ. 3 τὸ δόσι.
Λάχανο μεγάλο δαχ. 1. Σπόροι εἰς πα-
κέτα δαχ. 2. ἕκαστον. Γεωργικὸν Γρα-
φεῖον. Περιεχόμενος 16 Ἀθῆναι.

ΣΚΟΥΦΙΕΣ ΜΠΑΝΙΟΥ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΜΠΑΝΙΟΥ
ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΜΠΑΝΙΟΥ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΛΙΝΑ

Εἰς πλουσιωτάτην συλλογὴν.
Εἰς τιμὰς ἐργοστασίου.
Εἰς τὴν ἀνωτέραν δυνατὴν
ποιότητα.

Κατάστημα : **Γ. ΣΑΤΡΑ**
(HUTCHINSON)

‘Οδὸς Πανεπιστημίου 36 Α

ΑΝΩΤΕΡΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΚΟΠΤΙΚΗΣ
ΚΑΠΕΛΛΩΝ

ΑΣΠΡΟΡΟΥΧΩΝ

ΑΝΘΕΩΝ

παρ’ ἐιδικῶν καθηγητῶν καὶ κα-
θηγητριῶν τῆς Σχολῆς. Ἐμάθη-
σις ἐντὸς τριμήνου με

ΔΙΠΛΩΜΑ ΑΝΕΓΧΡΙΣΜΕΝΟΝ

ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙ’ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Διά τὰς ὁπερτίας εἰδικὰ μαθήματα

ΤΑΧΕΙΑΣ ΕΚΜΑΘΗΣΕΩΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ (ἀνδρία) ἐπὶ
μετῶν. Ἀριστοτεχνικὴ ἐκτέλεσις
ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ, ΠΛΩΝ καὶ ΑΝ-
ΘΕΩΝ κατὰ παραγγελίαν.

ΟΙΝΟΣΩΣΤΗΣ Προλαμβάνει τὰς ἀ-
σθενείας τῶν οἴ-
νων. Κυτίον διά 500 ὀκ. δαχ. 30.

ΑΝΤΙΕΥΔΙΝΗ Διορθώνει καὶ δια-
τηρεῖ τὰ ἐνισμέ-
να κρασιά. Κυτίον διά 500 ὀκ. δαχ. 60.
Οἰνολογικὸν Ἐργαστήριον Π. Γεωρ-
γαντῆ Περιεχόμενος 16. ΑΘΗΝΑΙ

ΞΕΙΣ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΕΣ

καὶ ἐπιθυμεῖτε νὰ διατηρήσῃτε ἢ νὰ ἐπα-
νεύρετε μίαν κόμην ὑγιὰ καὶ ἀφθονον,
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ ΟΤΙ ΥΠΑΓΟΡΕΥΕΙ
Ἡ ΦΡΟΝΗΣΙΣ καὶ κάμπετε μόνον χρῆσιν
ἐνὸς προϊόντος ἐπιστημονικοῦ χρησιμοπο-
ιούμενου καὶ ὑπ’ αὐτῶν τῶν ἰατρῶν καὶ οἴ-
τινος ἢ παγκόσμιος φήμη ὀφείλεται εἰς τὴν
ἀξιοθαύμαστον δράσιν τοῦ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
= ἐπὶ τῶν τριχῶν =

ΤΟ ΠΕΤΡΟΛ ΧΑΝ

Εἶνε τὸ φυσικόν, εἰδικὸν φάρμακον τῶν
τριχῶν δὲν εἶνε ΕΥΦΑΕΚΤΟΝ, εἶνε ὑγιεινὸν
καὶ μὲν τῆς ὁσμῆς τοῦ πετρελαίου εἶνε ἡ
πλήρως ἀρωματισμένον. Ἐνδείκνυται εἰς
περιπτώσεις τῆς ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΕΩΣ εἰς
ἀσθενείας προέρχεται ἀπὸ τὴν τοιαύτην
στρακίαν ἢ ἰσχυρὰν κλπ. εἶνε ἀπὸ τοιαύτης
μίας ὕλης ὡς ὑπερκόπων κλπ. Καταστρέφει τὴν
ΡΙΔΑ, καθαρίζει τὸ δέμα τῆς κεφαλῆς καὶ
χεται μέχρι τῆς ὀψῆς τῶν τριχῶν, τῆς
γὰρ τὴν δράσιν. Εἶνε προϊόν ἀσφαλ-
μίας καθημερινὴν ΤΟΥΛΑΕΤΑΝ, καὶ
= νει ὅλας τὰς ἀσθενείας τῶν τριχῶν =

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΑΠ’ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ

Creme Simon

Ἐνα μασσὰς με Κρέμα
μόν εἶνε ὁμοίαια διὰ τὴν
σωπὸν. Οὐδὲ ἔχοντες ὅτι
παίνοι, ἀλλὰ ἐντελὲς καὶ
τίτος ὅπως διαπερνᾷ
τὸν πόρον τοῦ δέρματος

Ἡ ΚΡΕΜΑ ΣΙΜΟΝ

ἀναζωογονεῖ τὴν ἐκτετα-
τὴν ἐλαστικότητι καὶ τὴν
ζωηρότητα εἰς τὴν ἡμέ-
ρῃαν τοῦ προσώπου καὶ
ἐπαλείφεται ἐπὶ τοῦ ὅπου
ὕδατος

ΠΟΥΔΡΑ & ΣΑΠΟΝ
ΣΙΜΟΝ
PARIS

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

Μὴ λησμονεῖτε
ὅτι μένει μετὰ τὴν
ΒΑΦΗ ΝΑΥΕΙΝ

ἡμπερὶτε νὰ βά-
φετε με ἐπιτυχί-
τα φορέματά σας

Ἀποφεύγετε τὰς ἀπομιμή-
σεις. Εἰς ὅλα τὰ ἐκείνη
ΚΟΜΑΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΑΡΙΑΝΝΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

ΠΟΥΔΡΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗ

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Ἀμερικανικὸν ἀβλαβὲς
ΑΝΤΙ-ΙΔΡΩΤΙΚΟΝ
Πολεῖται παντοῦ
ἐνδομυϊκὴ καὶ λιανικὴ πώλησις
Καταστήματα :
Μ. Ν. ΜΑΤΣΟΥΚΑ
Ὡσὲν 10 καὶ Βουλῆς 14

ODO-RO-NO

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Πατησίων 5

Ἐρχομᾶζει ὅλας τὰς συστήματα τῆς φωτογραφικῆς τέχνης
Βρυξέλλας Πάρισιον-Ρώμης

ΦΘΑΝΕΙ ΠΡΟΣΕΧΟΣ ΤΟ:

PALMOLIVE

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ
ΔΙΑ ΤΟ MUTHANOL

ἐφαρμόζονται οἱ κ.κ. Ἴατροι. Φαρμακοποιοὶ καὶ γενικῶς οἱ
ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ MUTHANOL, ὅπως προσέχουσιν, ἵνα
οὐδὲν ἀγοράζωμεν κατὰ ὁμοίαν τὴν εἰδὴ καὶ ἐτικέταν
τῶν ἀντιβιοτικῶν τῆς ἐγχρίσεως τοῦ Ὑπογαστρίου Ὑγιεινῆς, διότι
καὶ φέροντα ταύτην θεωροῦνται ὡς πωλούνμενα
καὶ ἐφαρμόζονται εἰς κατάρχεσιν παρὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.
Παρίσιον 17 3 Μαΐου 1928.

L'ETATOIRE 6- FERME 55 BULVARD STRASBURG PARIS

LA MAISON GEORGATOS

mané d'exposer tous les dernieres modes Parisiennes
et peaux fantaisies.
Rue du Stade No 29 (ex 35)

ΟΤΡΥΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΤΑΙΡΙΑ

Μετοχικὸν καὶ Ἀπο-
κριτικὸν Δραχ. 57.500.000

Πατησίων 80δὸς Ἀθῆναις 53

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΕΣΘΕ

ΤΟ ΦΗΜΙΣΜΕΝΟ ΒΕΡΝΙΚΙ

ΟΝΥΧΩΝ ΒΕΛΟΥΤ

Διαρκείας 29 ἡμερῶν

Πώλησις χορηγικὴ καὶ λιανικὴ πα-
ρὰ τοῖς κ. κ.

Α. ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΥ & Κ. ΤΣΟΥΛΙΑ

Κομωτῆριον **EMMANUEL**

(ἀποκλειστικῶς διὰ Κυρίας)

29 Σατωβριάνδου 29

ΑΘΗΝΑΙ

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Εἶνε ὁ καλλίστερος
ἐκαστῆς κυρίας. Μὴ λησ-
μονεῖτε τὴν ἀσθενεῖαν
οὐδὲν βλαβερὸν ἀπορρο-
βελούδινο δέμα, μετατρέ-
δὲ μετὰ τῆς κρέμας ΡΟΔΑ-
λίνης εἰς αὐτὸ ἐλαστικὸν
δραστέον. Ὑπάρχει ἐν
τοῦς χρωματισμοῖς.

Ἀπαραίτητον
διὰ τὰς
ΚΥΡΙΑΣ
καὶ
ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ
Οἰκονομία ένδυμάτων — Καθα-
ριότης.
Ἀποφεύγετε τὰς ἀπομιμήσεις

Ι. ΛΟΥΤΖΙΔΗΣ

Χειρουργὸς ὁδοντοίατρος ΠΑΡΙΣΙΩΝ.
Ἐπὶ τετραετίαν εἰς Παρίσιον σπου-
δάσας. Ὀλιγοήμερος καὶ ἀνώδυνος θε-
ραπεία παθήσεων στόματος καὶ ὁδόν-
των. Οὐλῆτιδες, δυσσομίαν καὶ Ὑπο-
γαστρίου ταχέως

ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΣ

**ΟΣΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΤΗ ΜΟΔΑ
ΦΟΡΟΥΝ
ΜΟΝΟΝ ΨΑΘΑΚΙ ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΣ**

Δ. ΚΑΥΦΟΣ

**ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ**

51 ΣΤΑΔΙΟΥ 51
166 ΔΙΟΛΟΥ 166

ΕΝΑΝΤΙ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΤΣΙΜΙΣΚΗ**